

NARODNE NOVINE

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Službeno glasilo

GODIŠTE XVIII

BROJ 9

LIVNO, 26. STUDENI 2013. godine

PREGLED SADRŽAJA

SKUPŠTINA

218. **DEKLARACIJA** o osudi izjava političara povodom nepravomoćne presude Haškog suda šestorici hrvatskih čelnika iz vremena Domovinskog rata...454
219. **ZAKLJUČAK** - primanje k znanju Izvješća o radu Uprave za inspekcijske poslove HBŽ za 2012. godinu.....454
220. **ZAKLJUČAK** - primanje k znanju Izvješća o poslovanju ŠGD "Hercegbosanske šume" d.o.o. Kupres za 2012. godinu.....454
221. **ODLUKA** o usvajanju Izvješća o radu Županijskog javnog pravobraniteljstva za period 01. 01. 2010. - 31. 12. 2012. god.....454

VLADA HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

222. **ZAKLJUČAK** o prihvatanju prijedloga Dinamičkog plana rada za nastavak izrade Prostornog plana za područje Hercegbosanske županije za period 2008. - 2028. godina455

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

223. **PRAVILNIK** o dozvoli za miniranjem.....456
224. **PRAVILNIK** o sadržaju i obliku obrasca za vođenje popisa o proizvedenim, prodanim, upotrijebljenim, uništenim ili na drugi način otuđenim količinama eksplozivnih tvari i o načinu izvješćivanja457
225. **PRAVILNIK** o sigurnosnim zahtjevima za pirotehnička sredstva te uvjetima za njihovu podjelu466
226. **PRAVILNIK** o stručnim ispitima u području zaštite od požara474
227. **PRAVILNIK** o sustavima za dojavu požara.....479
228. **PRAVILNIK** o zaštiti od požara ugostiteljskih objekata.....490
229. **PRAVILNIK** o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara502
230. **PRAVILNIK** o tehničkim zahtjevima za pirotehnička sredstva za zabavu i o njihovom ispitivanju i nadzoru504

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Temeljem članka 98. Poslovnika Skupštine HBZ („Narodne novine HBZ” broj 8/03, 14/03, 1/04, 6/05 i 5/08), Skupština Hercegbosanske županije na sjednici održanoj 06. studenog 2013. godine donijela je

**DEKLARACIJU
o osudi izjava političara povodom
nepravomoćne presude Haškog suda šestorici
hrvatskih čelnika iz vremena Domovinskog
rata**

I.

Osudujemo izjave pojedinaca iz političkog vrha BiH koje su potpuno neprihvatljive.

II.

Bez izlaska Hrvata na referendum za BiH nikada ne bi bilo BiH.

III.

Hrvatsko vijeće obrane i Hrvatska Republika Herceg-Bosna organizirani su i utemeljeni isključivo u svrhu obrane BiH.

IV.

Deklaracija će se objaviti u „Narodnim novinama Hercegbosanske županije”.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegbosanska županija
SKUPŠTINA
TOMISLAVGRAD
Broj: 01-02-69/13
Livno, 08. studeni 2013. godine

Predsjedatelj Skupštine
Stipo Pelivan

Temeljem članka 98. i 101. Poslovnika Skupštine HBŽ („Narodne novine HBŽ”, broj: 8/03, 14/03, 1/04, 6/05, 11/06 i 5/08), Skupština Hercegbosanske županije na sjednici održanoj dana 09. 10. 2013. godine donijela je slijedeći

ZAKLJUČAK**I.**

Skupština Hercegbosanske županije prima k znanju Izvješće o radu Uprave za inspeksijske poslove Hercegbosanske županije za 2012. god.

II.

Zadužuje se Vlada Hercegbosanske županije da što žurnije pristupi izradi nacrtu i prijedloga Zakona o inspeksijskim poslovima HBŽ, uvažavajući sve primjedbe, prijedloge i sugestije iznesene na raspravi Skupštine.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Narodnim novinama Hercegbosanske županije”.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegbosanska županija
SKUPŠTINA
TOMISLAVGRAD
Broj: 01-02-68/13
Livno, 08. studeni 2013. godine

Predsjedatelj Skupštine
Stipo Pelivan

Temeljem članka 98. i 101. Poslovnika Skupštine HBŽ („Narodne novine HBŽ”, broj: 8/03, 14/03, 1/04, 6/05, 11/06 i 5/08), Skupština Hercegbosanske županije na sjednici održanoj dana 06. 11. 2013. godine donijela je slijedeći

ZAKLJUČAK**I.**

Skupština Hercegbosanske županije prima k znanju Izvješće o poslovanju ŠGD „Hercegbosanske šume”, d.o.o. Kupres za 2012. god.

II.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja,

a objavit će se u „Narodnim novinama Hercegbosanske županije”.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegbosanska županija
SKUPŠTINA
TOMISLAVGRAD
Broj: 01-02-48.2/13
Livno, 08. studeni 2013. godine

Predsjedatelj Skupštine
Stipo Pelivan

Temeljem članka 98. i 100. Poslovnika Skupštine Hercegbosanske županije (« Narodne novine HBŽ « broj: 8/03, 14/03, 1/04 , 6/05,11/06 i 5/08), Skupština Hercegbosanske županije na sjednici održanoj dana, 06. studenog 2013. godine donosi

ODLUKU

o usvajanju Izvješća o radu Županijskog javnog pravobraniteljstva za period 01. 01. 2010. - 31. 12. 2012. god.

Članak 1.

Usvaja se Izvješće o radu Županijskog javnog pravobraniteljstva za period 01. 01. 2010. -31. 12. 2012. god.

Članak 2.

Odluka stupa na snagu danom donošenja a objavit će se u „Narodnim novinama Hercegbosanske županije”.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegbosanska županija
SKUPŠTINA
TOMISLAVGRAD
Broj: 01-02-49.2/13
Livno, 08. studeni 2013. godine

Predsjedatelj Skupštine
Stipo Pelivan

Na temelju članka 19. stavak 1. i članka 20. stavak 4. Zakona o Vladi Hercegbosanske županije („Narodne novine Hercegbosanske županije”, broj 2/96) te u smislu točke X. stavak 2. Odluke o pristupanju izradi Prostornog plana Hercegbosanske županije („Narodne novine Hercegbosanske županije”, broj 7/05), a na prijedlog Nositelja izrade Plana, Vlada Hercegbosanske županije je na sjednici održanoj 7. studenoga 2013. godine donijela

ZAKLJUČAK

o prihvatanju prijedloga Dinamičkog plana rada za nastavak izrade Prostornog plana za područje Hercegbosanske županije za period 2008. - 2028. godina

I.

Prihvaća se Dinamički plan rada za nastavak izrade Prostornog plana za područje Hercegbosanske županije za period 2008. - 2028. godine s konstrukcijom financiranja nastavka izrade Plana sukladno potpisanom Ugovoru, predloženog od strane JU „Novi urbanistički zavod Republike Srpske” Banja Luka kao Nositelja izrade Plana,

II.

Dinamički plan rada s konstrukcijom financiranja nastavka izrade Plana iz točke I. ovog Zaključka bit će sastavni dio Programa i plana aktivnosti na pripremi, izradi i donošenju Prostornog plana Hercegbosanske županije i Smjernica za pripremanje i izradu Prostornog plana za Hercegbosanske županije za period 2008. - 2028. godine,

III.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Narodnim novinama Hercegbosanske županije”.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegbosanska županija
VLADA
Broj: 01-02-13-6/13
Livno, 07. studeni 2013. godine

Predsjednik Vlade
Nediljko Rimac v.r.

Na temelju članka 24. Zakona o unutarnjim poslovima („Narodne novine Hercegbosanske županije”, broj: 3/02., 6/03., 11/03. i 1/05) i članka 37. stavka 3. Zakona o eksplozivnim tvarima („Narodne novine Hercegbosanske županije”, broj: 2/09) ministar unutarnjih poslova Kantona 10., donosi:

PRAVILNIK o dozvoli za miniranjem

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovime se Pravilnikom propisuje obrazac dozvole za miniranje (u daljnjem štitu: dozvola), način izdavanja i zamjene te vođenje upisnika o izdanim dozvolama.

Članak 2.

Zahtjev za izdavanje dozvole podnosi se Ministarstvu unutarnjih poslova Kantona 10.

Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka prilaže se:

1. uvjerenje o osposobljenosti za obavljanje poslova miniranja i sličnih radova;
2. svjedodžba o stručnoj spremi;
3. uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za rukovanje eksplozivnim tvarima;
4. potvrda da ne postoji pravomoćna presuda za kazneno djelo protiv Bosne i Hercegovine, kazneno djelo protiv života i tijela ili protiv imovine te za kaznena djela s obilježjima nasilja, koristoljublja ili niskih pobuda niti je za takvo kazneno djelo pokrenut postupak;
5. potvrda o nekažnjavanju za prekršaj te da se ne vodi postupak za prekršaj koji ukazuje da bi eksplozivne tvari mogle biti zlorabljene;
6. slika veličine 22 mm x 28 mm;
7. dokaz o uplaćenju upravnoj pristojbi.

Članak 3.

Dozvola se izdaje za obavljanje odgovarajuće vrste miniranja koja su opisana ako slijedi:

1. Nadzemna miniranja obuhvaćaju sve radnje nadzemnog miniranja osim specijalnih miniranja.

2. Specijalna miniranja obuhvaćaju:
 - podvodno miniranje,
 - miniranje leda,
 - obradu metala miniranjem,
 - konturno miniranje,
 - miniranje kod seizmoloških istraživanja.
3. Podzemna miniranja obuhvaćaju sve radnje podzemnog miniranja u graditeljstvu.

Članak 4.

Dozvola je pravokutnog oblika, bijele boje, veličine 85x55mm i izrađena tehnikom „zaštitnog tiska”. Obrazac dozvole s odgovarajućim sadržajem tiskanje uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

Ministar unutarnjih poslova Kantona 10. propisuje cijenu obrasca dozvole.

Članak 5.

Dozvola vrijedi za obavljanje poslova samo one vrste miniranja za koje je izdana.

Članak 6.

Osoba koja obavlja poslove miniranja dužna je za vrijeme obavljanja miniranja imati kod sebe dozvolu.

II. POSEBNE ODREDBE

Članak 7.

U slučaju nestanka dozvole vlasnik je dužan odmah, a najkasnije u roku tri dana po nestanku iste, o tome izvijestiti Ministarstvo unutarnjih poslova Kantona 10.

Nova dozvola izdat će se nakon što je izgubljena ili na drugi način nestala dozvola oglašena nevažećom u „Narodnim novinama Hercegbosanske županije”.

Članak 8.

Dozvola će se oduzeti osobi koja više ne ispunjava uvjete propisane člankom 36. stavak 2. Zakona o eksplozivnim tvarima („Narodne novine Hercegbosanske županije”, broj: 2/09).

Članak 9.

Osoba kojoj je zabranjeno obavljanje poslova miniranja dužna je dozvolu vratiti Ministarstvu

unutarnjih poslova Kantona 10. u roku od 3 (tri) dana od dana zabrane obavljanja poslova miniranja.

Članak 10.

Dozvolu koja je dotrajala, oštećena ili postala nečitka, vlasnik je dužan zamijeniti.

Članak 11.

O izdanim, oduzetim, nestalim, zamijenjenim i vraćenim dozvolama vodi se upisnik u Ministarstvu unutarnjih poslova Kantona 10. Upisnik iz stavka 1. ovog članka sadrži:

- broj dozvole,
- vrstu miniranja za koju je dozvola izdana,
- ime i prezime osobe kojoj je izdana dozvola,
- JMBG osobe kojoj je izdana dozvola,
- prebivalište i adresa osobe kojoj je izdana dozvola,
- datum izdavanja dozvole,
- odjeljak za napomene.

Članak 12.

Osobe koje na dan stupanja na snagu ovog Pravilnika posjeduju uvjerenje za bavljenje poslovima miniranja dužne su ga zamijeniti dozvolama u skladu s odredbama ovog Pravilnika, a u roku od jedne godine po stupanju na snagu istog.

Članak 13.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama Hercegbosanske županije“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON 10
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
Broj: 02-1- 021.9883/2013.
Livno, 08. listopada 2013. godine

Ministar
Mario Lovrić

DOZVOLA ZA MINIRANJE

Veličina (85 x 55) mm

prednja strana

Bosna i hercegovina Federacija Bosne i Hercegovine Kanton 10 Ministarstvo unutarnjih poslova L I V N O DOZVOLA ZA ☐ nadzemna miniranja ☐ specijalna miniranja ☐ podzemna miniranja	slika (22 x 28) mm
Br. 00001	
_____ Probušiti na koje se ne odnosi _____	

stražnja strana

IME _____ PREZIME _____ JMBG _____ PREBIVALIŠTE _____ ADRESA _____ DATUM IZDAVANJA _____ VRIJEDI DO _____ M.P. _____ _____ Potpis ovlaštene osobe

Na temelju članka 24. Zakona o unutarnjim poslovima („Narodne novine Hercegbosanske županije”, broj: 3/02., 6/03., 11/03. i 1/05), te članka 14. stavka 3., članka 25. stavka 2. i članka 41. stavka 2. Zakona o eksplozivnim tvarima („Narodne novine Hercegbosanske županije”, broj: 2/09.) ministar unutarnjih poslova Kantona 10., donosi:

PRAVILNIK

o sadržaju i obliku obrasca za vođenje popisa o proizvedenim, prodanim, upotrijebljenim, uništenim ili na drugi način otuđenim količinama eksplozivnih tvari i o načinu izvješćivanja

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se sadržaj i oblik obrasca za vođenje popisa proizvedenih eksplozivnih tvari i način izvješćivanja o prodanim količinama kod pravnih osoba koje proizvode

eksplozivne tvari, obrasca za vođenje popisa o prodanim količinama eksplozivnih tvari i način izvješćivanja kod pravnih osoba koje se bave prometom eksplozivnih tvari i obrasca za vođenje popisa o uporabljenim, uništenim ili na drugi način otuđenim količinama eksplozivnih tvari kod pravnih osoba i obrtnika (u daljnjem tekstu: pravne osobe) koje rabe eksplozivne tvari.

Članak 2.

Pravne osobe iz članka 1. ovog Pravilnika obvezne su voditi listu svih eksplozivnih tvari po vrsti i tipu koje su u obavljanju njihove djelatnosti bile ili su u njihovom posjedu.

Lista eksplozivnih tvari potpisana i ovjerena od odgovorne osobe, sastavni je dio knjige obrazaca propisanih ovim Pravilnikom.

Lista eksplozivnih tvari dopunjuje se svakom novom eksplozivnom tvari koja ranije nije bila u posjedu ili nije korištena u obavljanju djelatnosti.

Članak 3.

Pravne osobe koje se bave proizvodnjom eksplozivnih tvari obvezne su voditi popis proizvedenih i prodanih eksplozivnih tvari prema obrascu 1.

Pravne osobe koje se bave prometom eksplozivnih tvari obvezne su voditi popis nabavljenih i prodanih eksplozivnih tvari prema obrascu 2.

Pravne osobe koje rabe eksplozivne tvari obvezne su u svojim skladištima voditi popis eksplozivnih tvari koje su ušle ili izašle iz skladišta prema obrascu 3.

Članak 4.

List obrasca 1., 2. i 3. sastoji se od stranice a i b, koje su međusobno povezane u jednu knjigu, ukoričenu tvrdim povevom, s označenim rednim brojevima stranice. List obrasca 1., 2. i 3. jest izmjere 210x297 mm.

U slučaju da u stupcu 5. ili 9., odnosno 6. ili 10. obrasca 1., 2. i 3. nema dovoljno mjesta za čitak upis svih početnih i završnih serijskih brojeva neprekinutog niza od - do ili pojedinačnih brojeva vanjskog pakovanja, odnosno početnih i završnih serijskih brojeva u neprekinutom nizu

od - do ili pojedinačnih brojeva jediničnog pakovanja, njihov upis se nastavlja u sljedeći red odgovarajućeg stupca, s tim da se redovi u ostalim stupcima ne popunjavaju, dok se novi redni broj upisuje u stupac 1. prvog sljedećeg slobodnog reda kada se unose novi podaci za drugu vrstu i tip eksplozivne tvari, odnosno novi unos podataka o eksplozivnim tvarima.

Članak 5.

Pravne osobe koje rabe eksplozivne tvari obvezne su osigurati minersku knjižicu oblika i sadržaja prema obrascu 5. za djelatnike koji neposredno obavljaju poslove miniranja ili druge radove s eksplozivnim tvarima.

Minerska knjižica sastoji se od naslovne strane i 100 stranica za upis, formata A5, koje se međusobno povezane i ukoričene tvrdim povevom.

Djelatnik na čije ime je izdana minerska knjižica obavezan ju je čuvati od oštećenja i otuđenja te na zahtjev nadležnog inspektora dati na uvid.

Vlasnik minerske knjižice obavezan je odmah po zaduženju, utrošku ili vraćanju eksplozivne tvari u skladište uredno i točno kemijskom olovkom upisati podatke u predviđenu rubriku uz potpis minera i skladištara.

U slučaju pogrešnog upisa ispravak se obavlja precrtavanjem pogrešno upisane riječi ili broja tako da ostane čitljivo, a novi upis se unosi iznad precrtanog uz potpis minera i skladištara.

Članak 6.

Pravne osobe koje se bave proizvodnjom i prometom eksplozivnih tvari u svojim skladištima, obvezne su voditi popis eksplozivnih tvari prema knjizi obrasca 3, s tim da upisuju:

- u gornji dio stupca 7. naziv proizvođača ili pravne osobe koja se bavi prometom;
- u donji dio stupca 7. broj dostavnice kojom je eksplozivna tvar predana u skladište kad se radi o proizvođaču ili broj odobrenja za prijevoz kad se radi o pravnoj osobi koja se bavi prometom;
- u gornji dio stupca 11. prilikom prodaje upisuju se naziv pravne osobe ili zanatske radnje kojima su prodane eksplozivne tvari za uporabu ili promet;

- u donji dio stupca 11. broj i datum odobrenja temeljem kojeg je obavljena prodaja ili broj odobrenja za prijevoz, ako se radi o pravnoj osobi koja je eksplozivne tvari kupila za daljnju prodaju (promet eksplozivnim tvarima).

Članak 7.

Pravne osobe koje se bave proizvodnjom ili prometom eksplozivnih tvari o svim prodanim količinama eksplozivnih tvari tijekom tjedna izvješćuju nadležnu policijsku upravu prema sjedištu pravne osobe, najdalje do prvog radnog dana u narednom tjednu, dostavom popunjenog obrasca 4.

Pravne osobe iz stavka 1. ovog članka izvješćuju Ministarstvo unutarnjih poslova o svim prodanim količinama eksplozivnih tvari u inozemstvu tijekom tjedna, s tim da u obrascu 4. u naznačenim rubrikama 1* upisuju: naziv kupca, mjesto i zemlju bez upisa JMBG, a rubrika 2* ne popunjava se.

List obrasca 4. sastoji se od stranice a i b izmjere 210x297 mm

Izuzetno Ministarstvo unutarnjih poslova može promijeniti način izvješćivanja iz stavka 1. i 2. ovog članka.

Pravne osobe iz stavka 1. i 2. ovog članka obvezne su sačuvati po jedan primjerak svakog popunjenog obrasca 4. i sve listove uvezati na kraju kalendarske godine.

Članak 8.

Upis u obrasce 1., 2., 3. i 4. obavlja se tintom ili kemijskom olovkom odmah nakon promjene stanja količina eksplozivnih tvari.

U slučaju pogrešnog upisa ispravak se obavlja precrtavanjem pogrešno upisane riječi ili broja tako da ostane čitljivo, a novi se upis unosi iznad precrtanog uz potpis odgovorne osobe.

U obrascu 4. ne mogu se obavljati ispravci iz stavka 2. ovog članka.

Članak 9.

Pravne osobe koje se bave proizvodnjom ili

prometom eksplozivnih tvari istekom kalendarske godine zaključuju knjige obrazaca 1. i 2. i u roku od 30 dana ih dostavljaju na ovjeru nadležnoj policijskoj upravi prema sjedištu pravne osobe.

Pravne osobe iz članka 1. ovog Pravilnika istekom kalendarske godine zaključuju knjige obrazaca 3. i u roku od 30 dana ih dostavljaju na ovjeru nadležnoj policijskoj upravi prema mjestu skladišta.

Vođenje popisa za sljedeću godinu započinje na prvoj sljedećoj slobodnoj stranici knjige.

Članak 10.

Pravne osobe iz članka 1. ovog Pravilnika obvezne su dostavnice, otpremnice, odobrenja, zapisnike i druge dokumente na temelju kojih se ispunjavaju obrasci čuvati 5 (pet) godina.

Na dostavnicama i otpremnicama, pored ostalog, mora biti upisano ime i prezime, JMBG i potpis osoba koje izdaju i preuzimaju eksplozivne tvari.

Otpremnica mora glasiti na imatelja rješenja za nabavu eksplozivnih tvari, a u nju se upisuju brojevi i datumi odobrenja za prijevoz i rješenja za nabavu eksplozivnih tvari.

Članak 11.

Pravne osobe iz članka 1. ovog Pravilnika obvezne su trajno čuvati knjige obrazaca, a popis eksplozivnih tvari mogu voditi i na računalu, ako je osigurana trajnost podataka predviđena za vođenje datoteka na računalima.

Članak 12.

Obrasci propisani ovim Pravilnikom tiskani su uz ovaj Pravilnik i čine njegov sastavni dio.

Članak 13.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.125,00 do 3.750,00 KM, kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako ne vodi listu svih eksplozivnih tvari po vrsti i tipu koje su bile ili su u njihovom posjedu (članak 2. stavak 1.);
2. ako listu eksplozivnih tvari ne dopunjuje svakom novom eksplozivnom tvari koja ranije

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

- nije bila u posjedu ili nije korištena u obavljanju djelatnosti (članak 2. stavak 3.);
3. ako ne vodi ili netočno vodi popis o proizvedenim, prodanim ili uskladištenim eksplozivnim tvarima (članak 3. i članak 6.);
 4. ako ne osigura minersku knjižicu djelatniku koji neposredno obavlja poslove miniranja ili druge radove s eksplozivnim tvarima (članak 5. stavak 1.);
 5. ako ne postupi po zahtjevu Ministarstva unutarnjih poslova (članak 7. stavak 4.);
 6. ako ne sačuva po jedan primjerak svakog popunjenog obrasca 4. i sve listove ne uveze na kraju kalendarske godine (članak 7. stavak 5.);
 7. ako upis u obrasce ne obavlja tintom ili kemijskom olovkom, odnosno ako upis ne obavlja nakon promjene stanja eksplozivnih tvari (članak 8. stavak 1.);
 8. ako u roku od 30 dana od isteka kalendarske godine ne zaključi ili ne dostavi na ovjeru nadležnoj policijskoj upravi knjige obrazaca 1. i 2. (članak 9. stavak 1.);
 9. ako u roku od 30 dana od isteka kalendarske godine ne zaključi ili ne dostavi na ovjeru nadležnoj policijskoj upravi knjige obrazaca 3. (članak 9. stavak 2.);
 10. ako ne čuva dostavnice, otpremnice, odobrenja, zapisnike i druge dokumente na temelju kojih se ispunjavaju obrasci 5 (pet) godina (članak 10. stavak 1.);
 11. ako na dostavnicama i otpremnicama ne upiše podatke o osobama koje izdaju i preuzimaju eksplozivne tvari (članak 10. stavak 2.);
 12. ako trajno ne čuvaju knjige obrazaca (članak 11.)

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 1.125,00 KM i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 14.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 1.125,00 KM, kaznit će se za prekršaj fizička osoba:

1. ako ne čuva minersku knjižicu od oštećenja i otuđenja ili je na zahtjev nadležnog inspektora nije dala na uvid (članak 5. stavak 3.);

2. ako odmah po zaduženju, utrošku ili vraćanju eksplozivne tvari ne upiše ili upiše netočnu količinu ili upis nije obavljen kemijskom ili sličnom olovkom koja se ne može izbrisati (člana 5. stavak 4.).

Članak 15.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Narodnim novinama Hercegbosanske županije“.

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosne i Hercegovine

KANTON 10

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

Broj: 02-1-021.9880/2013.

Livno, 08. studeni 2013. godine

Ministar
Mario Lovrić

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

POPIS PROIZVEDENIH I PRODANIH EKSPLOZIVNIH TVARI

Obrazac 1 – stranica a

Pravna osoba _____ Odgovorna osoba _____ JMBG _____

PROIZVEDENO						
1. Redni broj	2. Datum	3. Vrsta i tip	4.	5.	6.	7.
			Količina kg ili m ili kom	Vanjsko pakovanje – serijski brojevi u neprekidnom nizu od – do, odnosno pojedinačni brojevi	Jedinično pakovanje – serijski brojevi u neprekidnom nizu od – do, odnosno pojedinačni brojevi	Uskladišteno u skladištu (naziv skladišta i lokacija)

NAPOMENA: U slučaju da u stupcu 5., odnosno 6. obrasca I nema dovoljno mjesta za čitak upis svih početnih i završnih serijskih brojeva neprekidnog niza od – do ili pojedinačnih brojeva vanjskog pakovanja, odnosno početnih i završnih serijskih brojeva u neprekidnom nizu od – do ili pojedinačnih brojeva jediničnog pakovanja, njihov upis se nastavlja u sljedeći red odgovarajućeg stupca, s tim da se redovi u ostalim stupcima ne popunjavaju, dok se novi redni broj upisuje u stupac 1. prvog sljedećeg slobodnog reda kada se unose novi podaci za drugu vrstu i tip eksplozivne tvari, odnosno novi unos podataka o eksplozivnim tvarima.

POPIS PROIZVEDENIH I PRODANIH EKSPLOZIVNIH TVARI

Obrazac 1 – stranica b

PRODANO					
8.	9.	10.	11.	12.	13.
Količina kg ili m ili kom	Vanjska pakovanja – serijski brojevi u neprekidnom nizu od – do, odnosno pojedinačni brojevi	Jedinična pakovanja – serijski brojevi u neprekidnom nizu od – do, odnosno pojedinačni brojevi	Prodano kupcu (tvrtka, zemlja) Broj i datum rješenja za nabavu ili prijevoz	Stanje količina na skladištu prethodno +4, ili prethodno – 8.	Potpis odgovorne osobe

NAPOMENA: U slučaju da u stupcu 9., odnosno 10. obrasca I nema dovoljno mjesta za čitak upis svih početnih i završnih serijskih brojeva neprekidnog niza od – do ili pojedinačnih brojeva vanjskog pakovanja, odnosno početnih i završnih serijskih brojeva u neprekidnom nizu od – do ili pojedinačnih brojeva jediničnog pakovanja, njihov upis se

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

POPIS NABAVLJENIH I PRODANIH EKSPLOZIVNIH TVARI

Obrazac 2 – stranica a

Pravna osoba _____ Odgovorna osoba _____ JMBG _____

1.	2.	3.	NABAVLJENO			7.
Redni broj	Datum	Vrsta i tip	4.	5.	6.	Nabavljeno od (tvrtka, zemlja)
			Količina kg ili m ili kom	Varijsko pakovanje – serijski brojevi u neprekidnom nizu od – do, odnosno pojedinačni brojevi	Jedinačno pakovanje – serijski brojevi u neprekidnom nizu od – do, odnosno pojedinačni brojevi	Broj odobrenja za prijevoz / broj dostavnice

NAPOMENA: U slučaju da u stupcu 5., odnosno 6. obrasca 2 nema dovoljno mjesta za čitak upis svih početnih i završnih serijskih brojeva neprekidnog niza od – do ili pojedinačnih brojeva varijskog pakovanja, odnosno početnih i završnih serijskih brojeva u neprekidnom nizu od – do ili pojedinačnih brojeva jedinačnog pakovanja, njihov upis se nastavlja u sljedeći red odgovarajućeg stupca, s tim da se redovi u ostalim stupcima ne popunjavaju, dok se novi redovi broj upisuje u stupac 1. prvog sljedećeg slobodnog reda kada se unose novi podaci za drugu vrstu i tip eksplozivne tvari, odnosno novi unos podataka o eksplozivnim tvarima.

POPIS NABAVLJENIH I PRODANIH EKSPLOZIVNIH TVARI

Obrazac 2 – stranica b

PRODANO			11.	12.	13.
8.	9.	10.	Prodano kupcu (tvrtka, zemlja)	Starije količina prethodno +4. ili prethodno – 8.	Potpis odgovorne osobe
Količina kg ili m ili kom	Varijsko pakovanje – broj komada i serijski brojevi u neprekidnom nizu od – do, odnosno pojedinačni brojevi	Jedinačno pakovanje – broj komada i serijski brojevi u neprekidnom nizu od – do, odnosno pojedinačni brojevi	Broj i datum odobrenja za nabavu ili prijevoz		

NAPOMENA: U slučaju da u stupcu 9., odnosno 10. obrasca 2 nema dovoljno mjesta za čitak upis svih početnih i završnih serijskih brojeva neprekidnog niza od – do ili pojedinačnih brojeva varijskog pakovanja, odnosno početnih i završnih serijskih brojeva u neprekidnom nizu od – do ili pojedinačnih brojeva jedinačnog pakovanja, njihov upis se

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

POPIS EKSPLOZIVNIH TVARI U SKLADIŠTU

Obrazac 3 – stranica a

Pravna osoba _____ Skladište _____ Odgovorni skladištar _____ JMBG _____

U L A Z						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Redni broj	Datum	Vrsta i tip	Količina kg ili m ili kom	Vanjsko pakovanje – serijski brojevi u neprekidnom nizu od – do, odnosno pojedinačni brojevi	Jedinično pakovanje – serijski brojevi u neprekidnom nizu od – do, odnosno pojedinačni brojevi	Nabavljeno ili vnašeno od (poduzeća, radnje, minera) Broj odobrenja za nabavu ili prijevoz ili broj minerske knjižice

NAPOMENA: U slučaju da u stupcu 5., odnosno 6. obrasca 3 nema dovoljno mjesta za čitak upis svih početnih i završnih serijskih brojeva neprekidnog niza od – do ili pojedinačnih brojeva vanjskog pakovanja, odnosno početnih i završnih serijskih brojeva u neprekidnom nizu od – do ili pojedinačnih brojeva jediničnog pakovanja, njihov upis se nastavlja u sljedeći red odgovarajućeg stupca, s tim da se redovi u ostalim stupcima ne popunjavaju, dok se novi redni broj upisuje u stupac 1. prvog sljedećeg slobodnog reda kada se unose novi podaci za drugu vrstu i tip eksplozivne tvari, odnosno novi unos podataka o eksplozivnim tvarima.

POPIS EKSPLOZIVNIH TVARI U SKLADIŠTU

Obrazac 3 – stranica b

I Z L A Z			11.	12.	13.
8.	9.	10.	Izdano (poduzeću ili radnji odnosno mineralu)	Stanje količina na skladištu prethodno +4.	Popis odgovornog skladištara
Količina kg ili m ili kom	Vanjska pakovanja – serijski brojevi u neprekidnom nizu od – do, odnosno pojedinačni brojevi	Jedinična pakovanja – serijski brojevi u neprekidnom nizu od – do, odnosno pojedinačni brojevi	Broj odobrenja za nabavu ili prijevoz ili broj minerske knjižice	ili prethodno – 8.	

NAPOMENA: U slučaju da u stupcu 9., odnosno 10. obrasca 3 nema dovoljno mjesta za čitak upis svih početnih i završnih serijskih brojeva neprekidnog niza od – do ili pojedinačnih brojeva vanjskog pakovanja, odnosno početnih i završnih serijskih brojeva u neprekidnom nizu od – do ili pojedinačnih brojeva jediničnog pakovanja, njihov upis se nastavlja u sljedeći red odgovarajućeg stupca, s tim da se redovi u ostalim stupcima ne popunjavaju, dok se novi redni broj upisuje u stupac 1. prvog sljedećeg slobodnog reda kada se unose novi podaci za drugu vrstu i tip eksplozivne tvari, odnosno novi unos podataka o eksplozivnim tvarima.

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Obrazac 4 stranica a

(Prva osoba - prodavatelj) (IMB popunjava prodavatelj)

(Redni broj izvješća za tekuću godinu)

(Mjesto i datum)

(nadležna policijska uprava ili Ministarstvo unutarnjih poslova)

IZVJEŠĆE o prodanim količinama eksplozivnih tvari

(Prva osoba ili zastupnik prodaja - kupac (1*)) (IMB kupca popunjava prodavatelj)

(Mjesto i datum pozivanja eksplozivnih tvari)

(Broj i datum odobrenja za nabavu eksplozivnih tvari (2*))

(Broj i datum odobrenja za prijetvu)

Eksplozivne tvari prodane su kako slijedi sa zaključnim brojem _____

1. _____
(Vrsta i tip eksplozivne tvari)

(Količina kg ili m ili kom)

(Serijski brojevi u neprekidnom nizu od - do, odnosno pojedinačni brojevi jediničnih pakovanja)

(Serijski brojevi u neprekidnom nizu od - do, odnosno pojedinačni brojevi jediničnih pakovanja)

2. _____
(Vrsta i tip eksplozivne tvari)

(Količina kg ili m ili kom)

(Serijski brojevi u neprekidnom nizu od - do, odnosno pojedinačni brojevi jediničnih pakovanja)

(Serijski brojevi u neprekidnom nizu od - do, odnosno pojedinačni brojevi jediničnih pakovanja)

3. _____
(Vrsta i tip eksplozivne tvari)

(Količina kg ili m ili kom)

(Serijski brojevi u neprekidnom nizu od - do, odnosno pojedinačni brojevi jediničnih pakovanja)

(Serijski brojevi u neprekidnom nizu od - do, odnosno pojedinačni brojevi jediničnih pakovanja)

4. _____
(Vrsta i tip eksplozivne tvari)

(Količina kg ili m ili kom)

(Serijski brojevi u neprekidnom nizu od - do, odnosno pojedinačni brojevi jediničnih pakovanja)

(Serijski brojevi u neprekidnom nizu od - do, odnosno pojedinačni brojevi jediničnih pakovanja)

5. _____
(Vrsta i tip eksplozivne tvari)

(Količina kg ili m ili kom)

(Serijski brojevi u neprekidnom nizu od - do, odnosno pojedinačni brojevi jediničnih pakovanja)

(Serijski brojevi u neprekidnom nizu od - do, odnosno pojedinačni brojevi jediničnih pakovanja)

6. _____
(Vrsta i tip eksplozivne tvari)

(Količina kg ili m ili kom)

(Serijski brojevi u neprekidnom nizu od - do, odnosno pojedinačni brojevi jediničnih pakovanja)

(Serijski brojevi u neprekidnom nizu od - do, odnosno pojedinačni brojevi jediničnih pakovanja)

(Ime i prezime odgovorne osobe koja je popunjavala obrazac) (IMB odgovorne osobe)

(Potpis odgovorne osobe)

NAPOMENA: Obrazac 4 upunjuje šifra i točno odgovorna osoba tulum ili te-mijetkom olovkom bez ispravaka. U slučaju prečišćenog primarka za upis svih prodanih vrsta eksplozivnih tvari ili za upis serijskih brojeva u neprekidnom nizu od - do, od-nosno pojedinačnih brojeva jediničnih pakovanja, upis se obavlja na isti način u ob-

Naslovna stranica

Obrazac 5

_____ izdaje minersku knjižicu na temelju članka 5. Pravilnika o sadržaju i obliku obrasca za vođenje popisa o proizvedenim, prodanim, uporabljenim, uništenim ili na drugi način otuđenim količinama eksplozivnim tvari i o načinu izvješćivanja.

MINERSKA KNJIŽICA BROJ: _____

_____ Ime i Prezime i JMBG: minera

_____ Radno mjesto

Djelatnik na čije je ime je izdana ova minerska knjižica obavezan je odmah po zaduženju, utršku i vraćanju eksplozivnih tvari u skladištu uredno i točno kemijskom olovkom upisivati podatke u predviđene rubrike, te čuvati ovu knjižicu od oštećenja i otuđivanja i na zahtjev nadležnog inspektora dati je na uvid.

Odgovorna osoba u skladištu čitkim potpisom ovjerava rubriku za potpis prilikom zaduženja i vraćanja eksplozivnih tvari u skladište.

M.P. Odgovorna osoba:
_____ /potpis/

Stranica za upis

Obrazac 5

r.b.	Datum	Eksplozivne tvari				Potpisi	
		Vrsta	Tip	Količina	Serijski broj	Miner	Skladištar
Zaduženo							
Uništeno							
Vraćeno u Skladište							
r.b.	Datum	Eksplozivne tvari				Potpisi	
		Vrsta	Tip	Količina	Serijski broj	Miner	Skladištar
Zaduženo							
Utrošeno							
Vraćeno u skladište							

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Obrazac 1 – stranica A

POPIS PROIZVEDENIH I PRODANIH EKSPLOZIVNIH TVARI

Pravna osoba: _____ Odgovorna osoba: _____ JMBG: _____

1.	2.	3.	PROIZVEDENO			7.
r.b.	datum	Vrsta i tip	4.	5.	6.	Uskladišteno u skladištu (naziv skladišta i lokacija)
			Količina (kg) ili (m) ili (kom)	Vanjsko pakovanje-serijski brojevi u neprekidnom nizu od-do odnosno pojedinačni brojevi	Jedinično pakovanje-serijski brojevi u neprekidnom nizu od-do, odnosno pojedinačni brojevi	Broj odobrenja za nabavu ili prijevozu ili broju minerske knjižice

NAPOMENA: U slučaju da u stupcu 5., odnosno 6. Obrasca 1. nema dovoljno mjesta za čitak upis svih početnih i završnih serijskih brojeva neprekidnom nizu od-do ili pojedinačno brojevi

Na temelju članka 24. Zakona o unutarnjim poslovima („Narodne novine Hercegbosanske županije”, broj: 3/02., 6/03., 11/03. 1/05) i članka 31. stavak 2. Zakona o eksplozivnim tvarima („Narodne novine Hercegbosanske županije”, broj: 2/09) ministar unutarnjih poslova Kantona 10., donosi:

PRAVILNIK
o sigurnosnim zahtjevima za pirotehnička sredstva te uvjetima za njihovu podjelu

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se sigurnosni zahtjevi koje moraju ispuniti pirotehnička sredstva glede mase, kemijskog sastava, vrste materijala, jačine zvuka, dometa, vremena aktiviranja, učinkovitosti i drugih značajki te uvjeti za njihovu podjelu.

Članak 2.

Pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- **promet pirotehničkih sredstava** je uvoz, prodaja i ustupanje radi daljnje prodaje te skladištenje pirotehničkih sredstava. U smislu ovog Pravilnika ne smatra se prometom prodaja na

malo pirotehničkih sredstava za zabavu razreda I., II., III., T.I.iPI;

- **jedinično pirotehničko sredstvo** je pirotehničko sredstvo koje je zadovoljilo ispitivanja i na propisan način obilježeno, a svojim djelovanjem može stvarati učinak bljeska, svjetla, dima, vatre, zvuka, potiska (za rotaciju, gibanje po tlu ili zraku) ili ima vremenski učinak (kašnjenje);
- **jedinično pakiranje** je više pojedinih pirotehničkih sredstava zapakiranih u originalnu ambalažu namijenjenih za maloprodaju i koji su označeni sukladno odredbama Pravilnika o načinu označavanja eksplozivnih tvari;
- **maloprodaja pirotehničkih sredstava** je prodaja jediničnog pirotehničkog sredstva ili jediničnog pakiranja kupcu u prodavaonicama, štandovima, pokretnim radnjama i drugim prodavaonicama koje prema Zakonu o eksplozivnim tvarima mogu prodavati pirotehnička sredstva;
- **vrijeme kašnjenja prilikom aktiviranja pirotehničkog sredstva** je vrijeme koje protekne od trenutka paljenja inicijalne smjese do trenutka pojave prvog efekta-svjetla, dima eksplozije, pokretanja ili polijetanja pirotehničkog sredstva;
- **inicijalna smjesa** je pirotehnička smjesa koja

izgaranjem izaziva paljenje pirotehničke smjese koja aktivira sredstvo;

- **pirotehničke smjese** - kemijska mješavina koja po izgaranju i bez eksplozije proizvodi učinak bljeska, svjetla, dima, vatre i zvuka ili ima vremenski učinak (kašnjenje).

II. SIGURNOSNI ZAHTEVI ZA PIROTEHNIČKA SREDSTVA

Članak 3.

Pirotehnička sredstva moraju zadovoljavati temeljne i posebne sigurnosne zahtjeve.

Proizvođač pirotehničkog sredstva mora jamčiti usklađenost pirotehničkih sredstava s ovim Pravilnikom.

Ukoliko pirotehničko sredstvo nije proizvedeno u Bosni i Hercegovini, fizička ili pravna osoba koja uvozi pirotehničko sredstvo u Bosnu i Hercegovinu mora jamčiti da je proizvođač ispunio svoje obveze sukladno odredbama ovog Pravilnika ili mora preuzeti sve obveze proizvođača.

Usklađenost se utvrđuje ispitivanjem sredstava prema odgovarajućoj normi, a ukoliko ne postoji ili iz opravdanih razloga nije u primjeni, posebnim pravilnicima ili tehničkim zahtjevima u skladu s tehničkom i stručnom praksom.

Ovlaštena osoba koja ispituje sukladnost pirotehničkog sredstva dužna je mjerodavne dokumente (izvješće o ispitivanju i potvrdu o sukladnosti-atest) dostaviti nadležnom ministarstvu u roku 15 dana po završetku ispitivanja.

a) *Temeljni sigurnosni zahtjevi za pirotehnička sredstva*

Članak 4.

Svako pirotehničko sredstvo mora:

- postići učinkovitost koju je proizvođač naveo za pojedinačno pirotehničko sredstvo prijavljenom tijelu kako bi se zajamčila najveća sigurnost i pouzdanost,
- biti oblikovano i proizvedeno tako da ga se poslije uporabe može sigurno odložiti prikladnim postupkom s najmanjim utjecajem na okoliš,
- ispravno djelovati pri namjenskoj uporabi, do datuma isteka roka valjanosti koji je naveo

proizvođač.

Pirotehničko sredstvo pri ispravnoj uporabi ne smije prouzročiti opasnost po materijalna dobra i osobe.

Pirotehnička sredstva trebaju biti izrađena od materijala koji ne smiju pri neispravnom radu ugrožavati sigurnost (ne smiju sadržavati metalne elemente konstrukcije, namotaje žice, tvrdu neoslabljenu plastiku i drugo, što može predstavljati opasne leteće fragmente).

Konstrukcija i izvedba pirotehničkog sredstva mora onemogućiti gubitak pirotehničkog sadržaja izvan kućišta, odnosno migraciju pirotehničkog sadržaja unutar kućišta.

Pirotehnička sredstva s pucajućim učinkom na smiju stvarati goreće i tinjajuće rasprsnе krotine.

Rakete, vatrometne bombe, efekti iz mnogocijevnih kutija, rimske svijeće te drugi pirotehnički predmeti koji lete, ne smiju se kretati na nepravilan i nepredvidiv način, ne smiju letjeti u visinu više od dopuštene, eksplodirati ili izgorjeti ispod visine od 20 m, niti njihovi zapaljeni ostaci ne smiju padati na tlo. Pojedinačne krotine moraju biti bezopasne i ne smiju biti teže od 60 g, a letvica za stabilizaciju leta rakete treba padati stoje moguće više položeno.

Članak 5.

Svako pirotehničko sredstvo mora biti ispitano u stvarnim uvjetima. Ako to nije moguće u laboratoriju, ispitivanja se moraju izvršiti u uvjetima u kojima se koristi pirotehničko sredstvo.

Za svako pirotehničko sredstvo trebaju se definirati liste neispravnosti. Kritične neispravnosti (koje ugrožavaju sigurnost, npr. eksplozija, nepredviđeno zapaljenje, izostanak ili djelomična funkcija) nisu dopuštene. Manje neispravnosti ne smiju se utvrditi u postotku većem od 20 % ispitivanih sredstava.

Članak 6.

Slijedeći podaci i svojstva pirotehničkih sredstava moraju se razmotriti ili ispitati:

- a) svojstva oblikovanja, izrade i karakteristike, uključujući detaljni kemijski sastav (masa i postotak korištenih tvari) i dimenzije,
- b) fizička i kemijska stabilnost pirotehničkog sredstva u svim normalnim, predvidivim okolnim uvjetima,
- c) osjetljivost na normalno, predvidivo rukovanje

- i prijevoz,
- d) usklađenost svih komponenti u pogledu njihove kemijske stabilnosti,
 - e) otpornost pirotehničkog sredstva na vlagu u slučaju kada je namijenjeno za uporabu u vlažnim ili mokrim uvjetima i kada vlaga može nepovoljno utjecati na njegovu sigurnost i pouzdanost,
 - f) otpornost na niske i visoke temperature, u slučaju kada je pirotehničko sredstvo namijenjeno za držanje ili čuvanje pri takvim temperaturama i kada hlađenje ili zagrijavanje komponente ili pirotehničkog sredstva kao cjeline može nepovoljno utjecati na njegovu sigurnost i pouzdanost,
 - g) sigurnosna svojstva koja sprječavaju nepravovremeno ili nehotično pokretanje ili zapaljenje,
 - h) odgovarajuće upute,
 - i) otpornost pirotehničkog sredstva, njegovog omota ili drugih sastavnih dijelova na oštećenja u normalnim, predvidivim uvjetima skladištenja,
 - j) specifikacija svih potrebnih uređaja i pribora i upute za uporabu u cilju sigurnog funkcioniranja pirotehničkog proizvoda.

Članak 7.

Odstupanja sastava pirotehničke mase moraju biti manja od $\pm 20\%$ svake komponente u sadržaju manjem od $\pm 25\%$, odnosno $\pm 10\%$ svake komponente u sadržaju većem od $\pm 25\%$.

Odstupanja mase pirotehničkog punjenja trebaju se nalaziti unutar $\pm 25\%$ za deklariranu masu pirotehničkog punjenja manju od 10 g, odnosno $\pm 10\%$ za deklariranu masu veću ili jednaku 10 g.

Odstupanja oblika i dimenzija ne smiju biti takva da utječu na funkcionalnost sredstava i veća od $\pm 25\%$ od deklaracije proizvođača (izuzevši karakteristike koje se posebno propisuju).

Svojstva se utvrđuju delaboracijom sredstva i odgovarajućim ispitivanjima ili razmatranjima.

Članak 8.

Ispitivanjem fizičke i kemijske stabilnosti pirotehničkog sredstva u svim normalnim, predvidivim okolnim uvjetima potrebno je utvrditi da ne nastupaju promjene kakvoće proizvoda koje utječu na funkciju ili sigurnost uporabe, do datuma isteka roka valjanosti koji je naveo proizvođač.

Pirotehničko sredstvo se ispituje sukladno

normama ili uvjetima utvrđenim drugim propisima.

Članak 9.

Pirotehničko sredstvo mora biti otporno i zaštićeno originalnom ambalažom proizvođača koja treba biti dostatno čvrsta da podnese udarce i opterećenja, do kakvih uobičajeno dolazi za vrijeme prijevoza i rukovanja.

U uobičajenim uvjetima prijevoza, zbog vibracija ili promjena temperature, vlažnosti ili tlaka zraka (primjerice, zbog nadmorske visine) ne smije doći do promjene svojstava pirotehničkih sredstava.

Pirotehnička sredstva ne smiju sadržavati pirotehničku masu (punjenje) koja bi sadržavala sastojke koji bi je činili nestabilnom ili suviše osjetljivom za uvjete normalnog rukovanja i transporta.

Konstrukcija i kvaliteta izrade pirotehničkog sredstva treba biti takva da u normalnim uvjetima ne dolazi do oštećenja koja mogu utjecati na sigurnosti i funkciju.

Pirotehnička sredstva oštećena u rukovanju ili transportu ne smiju se upotrebljavati.

Članak 10.

Pirotehnička masa ugrađena u pirotehnička sredstva ne smije biti samozapaljiva (tijekom zagrijavanja pirotehničkog sredstva, u trajanju od 72 sata pri temperaturi od $75\text{ }^{\circ}\text{C}$ svojstva pirotehničke mase i međusobna interakcija sastojaka pirotehničke mase ne smiju dovesti do samozapaljenja ili neke druge opasnosti, odnosno utjecaja na samu funkciju sredstva).

Članak 11.

Kod ispitivanja otpornosti pirotehničkog sredstva na vlagu, pirotehničko sredstvo ispituje se u vlažnoj komori, zamatanjem u vlažne krpe ili na drugi odgovarajući način.

Članak 12.

Kod ispitivanja otpornosti pirotehničkog sredstva na niske i visoke temperature, pouzdanost sredstva utvrđuje se izlaganjem sredstva u termo komori, kroz dovoljno dugi interval temperiranja i propisane temperature.

Članak 13.

Vrsta paljenja pirotehničkog sredstva mora biti jasna iz oznaka ili uputa, a mjesto paljenja mora biti jasno vidljivo ili naznačeno oznakom ili uputama.

Pirotehničko sredstvo mora biti osigurano od neželjenog zapaljenja odgovarajućim načinom i oblikom pakiranja ili odgovarajućom konstrukcijom proizvoda. Ovaj se zahtjev smatra ispunjenim ako se pirotehnička sredstva prodaju u jediničnom pakiranju.

Pirotehnička sredstva s električnim paljenjem trebaju, tijekom transporta i skladištenja, imati osiguran kratki spoj kontakata, sve do uporabe.

Pirotehničko sredstvo mora biti oblikovano tako da se, u slučaju nehotičnog zapaljenja, opasnost od krhotina svede na najmanju moguću mjeru.

Članak 14.

Odgovarajuće upute, oznake u vezi sa sigurnim rukovanjem, skladištenjem, uporabom (uključujući sigurne udaljenosti) moraju biti na hrvatskom jeziku.

Proizvođač pirotehničkih sredstava odnosno uvoznik treba dati odgovarajuću uputu o postupanju s pirotehničkim sredstvom u slučaju otkaza ili djelomične funkcije.

Članak 15.

Ograničenja u sadržaju pirotehničkih sredstava su sljedeća:

- a) ne smiju sadržavati komercijalna eksplozivna sredstva, osim baruta ili sastava za stvaranje bljeska;
- b) ne smiju sadržavati vojne eksplozive;
- c) ne smiju sadržavati amonijeve soli i amine zajedno sa kloratima te metale, antimon (III)-sulfid ili kalijev(II) heksacijanoferat zajedno sa kloratima, osim ako dopuštena primjena amonijevih soli i amina zajedno sa kloratima u smjesama za dobivanje dima prilikom slaganja bude postojana. Ako neko pirotehničko sredstvo sadrži više dopuštenih punjenja, punjenja moraju biti poredana tako da ne nastanu smjese prethodno imenovanih vrsta;
- d) u punjenjima koja sadrže klorate, udio klorata ne smije premašivati 70%. u svjetlećim punjenjima na bazi barijevog klorata, u pištavim spojevima i u smjesama za čepove-praskavce, kapslima i vrpčama za paljenje (amorces) sadržaj

- e) pirotehnička smjesa ne smije biti mehanički ili kemijski onečišćena, ne smije pokazivati kisele reakcije, ne smije sadržavati sumpor sa slobodnom kiselinom ili s više od 0,1 % nesa-gorivih sastojaka, sumporni cvijet, bijeli (žuti) fosfor i kalijev klorat s više od 0,15 % sadržaja bromata;
- f) u praskavim punjenjima dopušteni su crni barut, druge nitratne mješavine, nitroceluloza sa sadržajem dušika od maksimalno 12,6 % i perkloratne mješavine.

Ograničenja navedena u podstavku (a) i (b) stavka 1. ovoga članka ne odnose se na pirotehnička sredstva P2. i T2.

b) Posebni zahtjevi za pirotehnička sredstva**Članak 16.**

Posebni zahtjevi za pirotehnička sredstva I. razreda su:

1. Sigurna udaljenost mora biti najmanje 1 m, međutim, prema potrebi i ovisno o sredstvu sigurna udaljenost može biti manja;
2. Zajednička masa pirotehničke smjese (paljenje i punjenje za proizvodnju učinka) u pojedinom pirotehničkom sredstvu ne smije prelaziti 3 g, osim prskalice 10 g i male fontane 5 g. Kod amorcesa, praskavo punjenje ne smije sadržavati olovne spojeve. Mala petarda smije sadržavati najviše 0,3 grama pirotehničke smjese za izazivanje zvučnog učinka. Ukupno može imati do tri učinka. Vanjski promjer male petarde može biti do 5 mm +/- 20 %, a dužina može biti do 50 mm;
3. U pojedinom proizvodu, osim amorces za dječje pištolje i naboje koji eksplodiraju pod nogama (nagazna prskalica), pucajuća smjesa smije sadržavati najviše 0,5 grama nitroceluloze u obliku kolodijeve vune (vate) sa sadržajem dušika od najviše 12,6 % ili najviše 2,5 miligrama srebrnog fulminata;
4. Pucajuće smjese amorcesa za dječje pištolje i nagazna prskalica mogu sadržavati spojeve s kloratnim ili perkloratnim udjelom, a količina pucajuće smjese ne smije biti veća od 7,5 miligrama po amorcesu ili nagaznoj prskalici. Srebrni fulminat i slične tvari nisu dopuštene u ovim pirotehničkim sredstvima;
5. Aktiviranje pirotehničkog sredstva paljenjem

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

ili struganjem, a koje ima pucajući ili gibajući učinak, smije nastupiti od tri do šest (3-6) sekundi od trenutka paljenja inicijalne smjese, odnosno fitilja;

6. Kod plastičnih amorcesa pucajuća smjesa u kpicama mora biti podložena i pokrivena pogodnim materijalom;
7. Kod pirotehničkih sredstava s pucajućim učinkom jakost zvuka ne smije prelaziti 120 dB mjereno na udaljenosti 1, m od mjesta eksplozije, na visini 1 m od poda, dok se ispitivani uzorak nalazi na podu;
8. Redenik ne smije sadržavati više od 7,5 g ukupnog eksplozivnog sadržaja, a svaki pojedinačni pirotehnički element ne smije imati više od 0,8 g eksplozivnog sadržaja;
9. Petarde za bacanje ne smiju sadržavati više od 2,5 mg srebrnog fulminata.

Pirotehnička sredstva I. razreda ne smiju uključivati rakete, petarde s eksplozivnim učinkom, baterije za takve petarde, petarde s učinkom bljeska i baterije za takve petarde.

Članak 17.

Posebni zahtjevi za pirotehnička sredstva II. razreda su:

1. sigurna udaljenost mora biti najmanje 8 m., međutim, prema potrebi i ovisno o sredstvu sigurna udaljenost može biti manja;
2. zajednička količina svih pirotehničkih smjesa u pirotehničkom sredstvu je najviše 50 g, osim:
 - a) u mnogocijevnim vatrometnim kutijama količina pirotehničke smjese u jednoj cijevi može biti najviše 20 grama, a ukupna količina pirotehničke smjese najviše 500 grama. Unutarnji promjer cijevi kod mnogocijevnih vatrometnih kutija može biti do 30 mm;
 - b) ukupna količina pirotehničke smjese u pirotehničkom sredstvu naziva »fontana« može biti najviše 250 grama;
 - c) ukupna količina pirotehničke smjese u pirotehničkom sredstvu naziva »vulkan« može biti najviše 500 grama;
 - d) ukupna količina pirotehničke smjese bengalski prašak može biti najviše 2 500 g;
3. u raketama ukupna količina pirotehničke smjese može biti najviše 75 grama;
4. u jednom pirotehničkom sredstvu, pirotehnička smjesa za pucajuće efekte može sadržavati:
 - a) petarde do 6 g pirotehničke smjese,

- b) žabice do 5 g pirotehničke smjese,
- c) redenike do 25 g pirotehničke smjese, odnosno 6 g po elementu, ali za nitratno-metalne smjese do 1 g i perkloratno-metalne smjese do 0,5 g po elementu,
- d) Konfeti za sobnu uporabu (Party Knaller) može imati do 0,1 g perkloratno-metalne pirotehničke smjese;

5. Ako je obloga petardi i sličnih pucajućih tijela izrađena od lijepljenog papira, stjenke smiju biti debele najviše 3,5 mm, a ako je od drugog materijala, učinci ne smiju biti opasniji nego od navedenog lijepljenog papira navedene debljine;

6. Vrijeme kašnjenja:

- a) pirotehničkog sredstva, osim mnogocijevnih vatrometnih kutija, fontana, vulkana i raketa, iznosi tri do šest (3-6) sekundi, osim kod proizvoda kod kojih vremenski pomak nije potreban,
- b) mnogocijevnih vatrometnih kutija, fontana, vulkana i raketa iznosi pet do trinaest (5-13) sekundi;

7. Rakete, vatrometne bombe, efekti iz mnogocijevnih kutija, rimskih svijeća te drugi pirotehnički predmeti koji lete, ne smiju letjeti u visinu više od 120 m;

8. Pirotehnička sredstva s pucajućim učinkom, pri propisanoj uporabi, ne smiju stvarati krhotine koje lete više od 8 m od mjesta eksplozije;

9. Pirotehnička sredstva s pucajućim učinkom - jakost zvuka ne smije prelaziti 120 dB mjereno na udaljenosti od 8 m od mjesta eksplozije na visini od 1 m od zemlje, dok se ispitivani uzorak nalazi na zemlji, odnosno u zraku;

10. Pirotehničko sredstvo »zmijica« ne smije se dignuti u zrak više od 1 m, a „dvobojci“ moraju biti tako napravljeni da mogu letjeti samo usmjereno.

Članak 18.

Posebni zahtjevi za pirotehnička sredstva III. razreda su:

1. sigurna udaljenost mora biti najmanje 15 m., međutim, prema potrebi, ovisno o sredstvu sigurna udaljenost može biti manja;
2. Količina pirotehničke smjese jednog pirotehničkog sredstva smije iznositi:
 - za rakete do 300 g pirotehničke smjese,
 - za fontane do 750 g pirotehničke smjese,
 - za višecjevne vatrometne kutije do 3 000 g

- pirotehničke smjese, s maksimalnim punjenjem po cijevi do 40 g.,
- za petarde do 10 g pirotehničke smjese,
 - za vodopade do 1 200 g pirotehničke smjese,
 - za redenike do 250 g, odnosno do 10 g po elementu,
 - petarde s bljeskom do 10 g nitratno-metalne smjese, odnosno do 5 g perklorat-metalne smjese,
 - za rimske svijeće do 2.000 g pirotehničke smjese, odnosno maksimalno 200 g po efektu (pucnju);
3. Vrijeme kašnjenja iznosi pet do trinaest (5-13) sekundi;
 4. Složeno pirotehničko sredstvo, osim »svjetleće slike«, ne smije sadržavati više od 12 pojedinačnih dijelova;
 5. Praskava pirotehnička smjesa jednog pirotehničkog sredstva ne smije sadržavati više od 100 grama crnog baruta ili 50 grama neke druge nitratre smjese;
 6. U pojedinačnom dijelu složenog pirotehničkog sredstva ne smije, u pucajućoj smjesi, biti sadržano više od 15 grama baruta ili 6 grama nitrarnog pucajućeg punjenja (ili 10 g nitratno-metalne smjese ili 5 g perikloratno-metalne smjese);
 7. U pucajućoj smjesi rakete ne smije biti više od 40 grama baruta ili 20 grama nitratre pucajuće smjese;
 8. Bljeskajuće pucajuće bombe ne smiju, osim pogonske pirotehničke smjese, sadržavati više od 50 grama smjese nitrat-sumpor-aluminij;
 9. Pirotehnička sredstva s pucajućim učinkom, osim raketa, pri propisnoj uporabi, ne smiju stvarati krhotine koje lete više od 15 m od mjesta eksplozije;
 10. Rakete, vatrometne bombe, efekti iz mnogocijevnih kutija, rimskih svijeća te drugi pirotehnički predmeti koji lete, ne smiju letjeti u visinu više od 180 m;
 11. „Dvobojski“ moraju biti ustrojani tako da lete samo usmjereno;
 12. Pirotehnička sredstva s pucajućim učinkom - jakost zvuka ne smije prelaziti 120 dB mjereno na udaljenosti od 15 m od mjesta eksplozije na visini od 1 m od zemlje, dok se ispitivani uzorak nalazi na zemlji, odnosno u zraku.

Članak 19.

Posebni zahtjevi za pirotehnička sredstva IV.

razreda su:

1. Količina pirotehničke smjese jednog pirotehničkog sredstva smije iznositi:
 - za rakete do 500 g pirotehničke smjese,
 - za fontane do 1 000 g pirotehničke smjese,
 - za mnogocijevne vatrometne kutije do 10.000 g pirotehničke smjese,
 - za vodopade do 1 500 g pirotehničke smjese,
 - za petarde s bljeskom do 15 g nitratno-metalne smjese, odnosno do 10 g perklorat-metalne smjese;
2. Vrijeme kašnjenja iznosi pet do trinaest (5-13) sekundi;
3. U pucajućoj smjesi rakete ne smije biti više od 50 g baruta ili 30 g nitratre pucaj uće smjese;
4. Rakete, vatrometne bombe, efekti iz mnogocijevnih kutija, rimskih svijeća te drugi pirotehnički predmeti koji lete, ne smiju letjeti u visinu više od 250 m;
5. Pirotehnička sredstva za vatromete IV. razreda moraju biti zaštićena od nehotičnog zapaljenja metodama koje je naveo proizvođač.

Članak 20.

Posebni zahtjevi za pirotehnička sredstva (razred T1. i T2., P1. i P2.) su:

1. Pirotehnička sredstva namijenjena za proizvodnju dima ili magle ne smiju sadržavati:
 - a) više od 1 kg punjenja,
 - b) punjenja za dim i maglu čije vrijeme gorenja iznosi manje od 60 sekundi za 0,1 kg;
2. Pirotehnička svjetla i baklje koje služe za osvjetljavanje kao signalna sredstva ne smiju sadržavati:
 - a) više od 0,5 kg punjenja,
 - b) svjetleća punjenja čije vrijeme izgaranja iznosi manje od 60 sekundi za 0,1 kg;
3. Pirotehnička sredstva za proizvodnju zvučnih efekata ne smiju, kao praskavo punjenje, sadržavati više od 10 g crnog baruta ili 0,8 g praskavog kalijevog perklorat-aluminij a;
4. Pirotehnička sredstva namijenjena za borbu protiv štetnika i zaštitu bilja ne smiju sadržavati:
 - a) praskavo punjenje i ne više od 1 kg aktivne supstance
 - b) aktivne supstance čije vrijeme izgaranja iznosi manje od 60 sekundi za 0,1 kg;
5. Rakete ne smiju sadržavati više od 60 g pogonskog punjenja;
6. Pirotehnička sredstva s toplinskim učinkom

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

ili predmeti koji služe za paljenje ne smiju sadržavati više od 10 g te ne smiju eksplodirati pod utjecajem udarca ili požara;

7. Za pirotehnička sredstva „čepove-praskavce” vrijede slijedeći zahtjevi:

- a) smiju se sastojati samo od prirodnog pluta ili od mase slične prirodnom plutu;
- b) ova tijela moraju biti visoka $15 \text{ mm} \pm 1 \text{ mm}$, na dnu moraju imati promjer 16 mm, na gornjoj površini promjer od 14 mm kao i centrično smješteno cilindrično udubljenje od $7,5 \text{ mm} \pm 1 \text{ mm}$ te od 7 mm promjera za prihvat kartonske čašice;
- c) praskavo punjenje smije se sastojati samo od kalijevog klorata, fosfora, krede i vezivnog sredstva. Vezivno sredstvo mora reagirati neutralno te biti tako nanoseno da se ne kruni. Njegov slog mora prilikom ispaljivanja osigurati razlaganje tijela;
- d) „čep-praskavac” smije sadržavati od 0,04 g do 0,06 g praskavog punjenja;
- e) slobodan prostor, u kojem se nalazi praskavo punjenje, mora biti prekriven pokrovnim listićima od otpornog papira.

Članak 21.

Posebni zahtjevi za pirotehnička sredstva za vatromete na pozornicama-razred TI. su, uz zahtjeve navedene u članku 20., sljedeći:

1. Pirotehnička sredstva namijenjena za proizvodnju dima ili magle ne smiju:
 - a) razvijati visokootrovne ili jako nagrizajuće tvari,
 - b) sadržavati tvari koje stvaraju čađu,
 - c) se spaljivati na mekoj i labavoj podlozi;
2. Pirotehnička svjetleća sredstva ne smiju:
 - a) razvijati visokootrovne ili jako nagrizajuće tvari,
 - b) sadržavati tvari koje stvaraju čađu,
 - c) stvarati opasne iskre ili kapave mrlje kad se drže u ruci
 - d) držati se u ruci ako nije osigurano bezopasno rukovanje pomoću ručke;
3. Pirotehnička sredstva koja rasipaju iskre ne smiju:
 - a) stvarati opasne krhotine prilikom nenamjerne eksplozije,
 - b) imati doseg iskre dalji od 5 m i trajanje gorenja iskre dulji od 20 sekundi,

c) sadržavati pirotehničko punjenje veće od 50 g,

d) sadržavati eksplozivne smjese od barijevog nitrata, sumpora i aluminijska;

4. Pirotehnička sredstva od nitroceluloze (maksimalno 12,6 % N), posebice prerađena u vunu (vatu), papir i vrpce ne smiju biti originalno pakirana teže od 50 g (odnosi se na suhe tvari);

5. Pirotehnička sredstva sa zvučnim djelovanjem:

- a) koja se pale, moraju posjedovati odgođeno paljenje koje može odstupati maksimalno 1 sekundu od srednje vrijednosti,

b) ne smiju stvarati opasne krhotine koje se ne smiju raspršiti više od 8 m od mjesta eksplozije,

c) jačina zvuka prilikom eksplozije ne smije prelaziti 120 dB na udaljenosti od 8 m, na visini 1 m od podloge na kojoj je eksplodiralo pirotehničko sredstvo;

6. Pirotehnička sredstva za stvaranje bljeska:

a) moraju se paliti samo električno,

b) ne smiju sadržavati više od 15 g eksplozivnog punjenja.

Druga pirotehnička sredstva koja se koriste za vatromete na pozornicama ne smiju imati dijelove koji bi ih svojim učinkom činili opasnijim od sredstava navedenih u stavku 1. ovog članka.

Članak 22.

Signalna pirotehnička sredstva s pogonom na eksplozivno punjenje, pirotehničko punjenje za primjenu u uređajima za jednokratno ispaljivanje i pirotehnička sredstva koja se koriste za vatromete na pozornicama, a koja predstavljaju visok rizik i kojima mogu rukovati samo osobe sa stručnim znanjem te su opasnija od sredstava razvrstanih u razred TI, razvrstavaju se u razred T2.

Osim temeljnih i posebnih sigurnosnih zahtjeva Pirotehnička sredstva razreda P1. i P2. trebaju ispunjavati i druge zahtjeve kada je to definirano posebnim normama, propisima, ili zahtjevima koji proizlaze iz njihove namjene. U slučaju kada to nije dovoljno precizno određeno, tada se treba koristiti tehnička i stručna praksa u BiH odnosno zemlje proizvođača.

e) Zahtjevi za uređaje i sredstva za paljenje pirotehničkih sredstava

Članak 23.

Uređaji za paljenje moraju biti pouzdani i dovoljne sposobnosti paljenja u svim normalnim, predvidivim uvjetima uporabe, zaštićeni od elektrostatičkog pražnjenja u normalnim, predvidivim uvjetima skladištenja i uporabe.

Žice električnih upaljača moraju biti dovoljno izolirane, imati dovoljnu mehaničku snagu, uključujući čvrstoću veze s upaljačem, vodeći računa o njihovoj predviđenoj namjeni.

Članak 24.

Zahtjevi za upaljače za pirotehnička sredstva su sljedeći:

- a) moraju, prilikom propisane uporabe, biti sigurni za rukovanje,
- b) moraju biti otporni i originalnim pakiranjem proizvođača tako zaštićeni da se prilikom rukovanja ili prometa ne smanji sigurnost rukovanja,
- c) uskladištenjem, pri temperaturi od 75 0C na eksplozivnom punjenju i samom upaljaču ne smiju nastati promjene koje ukazuju na povećanu opasnost. Kod električnih upaljača ne smije doći do promjena mehaničkih i električnih svojstava,
- d) sastavni dijelovi različitih eksplozivnih punjenja ne smiju stupiti u međusobnu reakciju koja bi dovela do samozapaljenja ili izazvala povećanje opasnosti.

Električni upaljači moraju biti zaštićeni od elektromagnetnih polja u normalnim, predvidivim uvjetima skladištenja i uporabe.

Električna svojstva (npr. struja koja ne služi za paljenje, otpornost itd.) električnih upaljača moraju biti navedena uz proizvod.

Članak 25.

Zahtjevi za štapin za pirotehnička sredstva su sljedeći:

- a) vrijeme gorenja štapina za vatromete, prilikom isporuke te nakon dvojednog ili četverotjednog skladištenja, smije odstupati od srednje vrijednosti za $\pm 5\%$,
- b) prosječno vrijeme gorenja štapina za vatromete smije, nakon 48-satnog uskladištenja) a pri temperaturi od 75 0C, odstupati od prosječnog vremena gorenja za $\pm 5\%$, koja se dobiju prilikom

- ispitivanja koja se provode kako je definirano u točki a.) ovog stavka, c) prosječno vrijeme gorenja vodootpornih štapina smije, nakon 24-satnog stajanja pod vodom, odstupati od prosječnog vremena gorenja za $\pm 5\%$, koje se dobije prilikom ispitivanja koja se provode kako je definirano u točki a.) ovog stavka,
- d) mora biti otporan na uobičajeno mehaničko rukovanje,
- e) mora biti pouzdano upaljiv,
- f) vrijeme gorenja štapina mora odgovarati zahtjevima definiranim u točkama a) i b) ovoga stavka.

Zaštitna obloga štapina mora biti odgovarajuće mehaničke snage te na odgovarajući način zaštititi eksplozivno punjenje kada je izloženo normalnim, predvidivim mehaničkim silama.

Parametri vremena gorenja štapina moraju biti navedeni uz proizvod.

Članak 26.

Zahtjevi za gorive svijeće za pirotehničke svrhe i pirotehničke šibice su sljedeći:

- a) moraju biti pouzdano upaljive, jednakomjerno izgarati te pouzdano pripaljivati fitilje za vatromet ili pirotehničke, termitne i druge mase,
- b) prilikom propisne uporabe ne smiju stvarati opasne krhotine te moraju udovoljavati zahtjevu iz članka 24. stavka 1., točka b).

Članak 27.

Zahtjevi za udarne upaljače i upaljače na trenje za pirotehničke svrhe su sljedeći:

- a) prilikom paljenja, lančić za paljenje se mora besprijekorno upaliti, a čahura za paljenje mora biti s lančićem čvrsto povezana,
- b) vrijeme sagorijevanja lančića za paljenje udarnih upaljača ili upaljača na trenje smiju međusobno odstupati za $\pm 5\%$,
- c) lančić za paljenje mora propisno izgarati i imati mogućnosti paljenja pirotehničke smjese.

f) Zahtjevi za pirotehničke smjese za tehničke i druge svrhe

Članak 28.

Zahtjevi za eksplozivne smjese namijenjene za tehničke, znanstvene, analitičke, medicinske i druge svrhe kao i tvari koje se koriste kao pomoćne tvari pri proizvodnji kemijskih proizvoda, su:

1. Mješavine moraju biti homogene, dok se tekući sastojci smiju koristiti samo ako ravnomjerno ovlažuju čvrsto tijelo;
2. Tvari ne smiju biti sklone samozapaljenju. Za vrijeme sedmodnevnog uskladištenja pri temperaturi od 50 °C pod uvjetima gomilanja topline, čiji stupanj utjecaja na tvar odgovara utjecaju prilikom rukovanja ili prijevoza, u uskladištenom probnom uzorku ne smije doći do samozagrijavanja većeg od 3 °C. Ukoliko se tvari podvrgavaju oštrijim uvjetima, onda se pokusni uvjeti glede temperature i vremena uskladištenja moraju odgovarajuće odabrati;
3. Ako eksplozivna tvar ne zadovoljava zahtjeve iz točke 2. ovoga članka, onda se prilikom rukovanja i prijevoza mora osigurati održanje temperature pri kojoj ne može doći do samozapaljenja.

Članak 29.

Zahtjevi za pogonska goriva pirotehničkih sredstava (rakete, sredstva s potisnim učinkom, razred T1., T2., P1. i P2.) su:

1. Raketno gorivo treba biti proizvedeno s karakteristikama sukladno odgovarajućoj normi ili drugom odgovarajućem dokumentu/specifikaciji;
2. Mehanička i termodinamička svojstva goriva ne smiju pokazivati neodgovarajuće promjene kvalitete u intervalu uporabe definiranom od proizvođača;
3. U normalnim uvjetima eksploatacije (skladištenje, rukovanje i transport) ne smiju nastati promjene kvalitete koje ugrožavaju funkciju sredstva i sigurnost.

III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 30.

Pirotehnička sredstva, s identifikacijskim brojem (UN broj) i klasom opasnosti, na koja se primjenjuju

odredbe ovog Pravilnika definirana su Europskim sporazumom o međunarodnom cestovnom prijevozu opasnih tvari (ADR).

Pirotehnička sredstva koja nisu definirana ADR-om, a po svojstvima odgovaraju pirotehničkim tvarima odnosno sredstvima, karakteriziraju se prema istovrsnoj ili najslabijoj eksplozivnoj/pirotehničkoj tvari (neovisno o komercijalnom nazivu pirotehničke tvari, proizvođačkoj specifikaciji, kompoziciji ili mješavini eksplozivnih tvari).

Članak 31.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama Hercegbosanske županije“.

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosne i Hercegovine

KANTON 10

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

Broj: 02-1-021.9881/2013.

Livno, 08. studeni 2013. godine

Ministar
Mario Lovrić

Na temelju članka 24. Zakona o unutarnjim poslovima („Narodne novine Hercegbosanske županije“, broj: 3/02., 6/03., 11/03. i 1/05) i članka 7. stavak 6. Zakona o zaštiti od požara („Narodne novine Hercegbosanske županije“, broj: 7/02), ministar unutarnjih poslova Kantona 10., donosi:

PRAVILNIK

o stručnim ispitima u području zaštite od požara

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Djelatnici odgovorni za zaštitu od požara i djelatnici s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima u profesionalnim vatrogasnim postrojbama u pravnim osobama i stručnim službama tijela državne vlasti, tijela državne uprave i upravnim tijelima jedinice lokalne samouprave i uprave (u idućem tekstu: pravne osobe i stručne službe) polažu stručni ispit prema programu i na način propisan ovim

Pravilnikom.

Djelatnici odgovorni za zaštitu od požara u pravnim osobama i stručnim službama, prema ovom Pravilniku, su djelatnici koji obavljaju poslove zaštite od požara utvrđene općim aktom pravne osobe i stručne službe u kojem je uređena takva zaštita.

Djelatnici s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima su zapovjednici i voditelji vatrogasnih postrojba i svi rukovoditelji operativnih vatrogasnih sustava i postrojba koje izlaze na vatrogasnu intervenciju.

Program polaganja stručnog ispita otiskan je uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio, a sastoji se od: programu za polaganje stručnog ispita za djelatnike odgovorne za zaštitu od požara u pravnim osobama i stručnim službama, te program za polaganje stručnog ispita za djelatnike s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima u vatrogasnim postrojbama.

Program za polaganje stručnog ispita iz stavka 4. ovog članka jedinstven je za sve djelatnike za koje se traži visoka, viša i/ili srednja školska sprema, ali se prilikom ispita vodi računa o školskoj spremi svakog djelatnika i o poslovima koje obavlja.

Članak 2.

Djelatnici iz članka 1. ovoga Pravilnika obvezni su stručni ispit položiti u roku jedne godine od dana zasnivanja radnog odnosa, odnosno rasporeda na poslove za koje je propisana stručna ispit. Ako je djelatnik zasnovao radni odnos u svojstvu pripravnika, stručni ispit obavezan je položiti do isteka pripravničkog staža.

II. NAČIN POLAGANJA STRUČNOG ISPITA

Članak 3.

Stručni ispit propisan ovim Pravilnikom polaže se pred ispitnom komisijom koju formira ministar unutarnjih poslova (u idućem tekstu: ministar).

Članak 4.

Ispitna komisija sastoji se od predsjednika i dva člana. Rješenjem o imenovanju predsjednika i članova komisije određuje se isti broj zamjenika, tajnika, a po potrebi i, promjenjivi članovi komisije.

Predsjednik, članovi ispitne komisije, njihovi zamjenici i promjenjivi članovi imenuju se iz reda djelatnika Ministarstva unutarnjih poslova koji

obavljaju poslove zaštite od požara.

Predsjednik i članovi, te njihovi zamjenici i promjenjivi članovi mogu se imenovati samo iz reda djelatnika koji imaju visoku stručnu spremu.

Rješenjem o osnivanju ispitne komisije i imenovanju članova određuje se koje će se predmete ispitivati predsjednik i članovi ispitne komisije, odnosno promjenjivi članovi.

Članak 5.

Prijavu za polaganje stručnog ispita kandidat podnosi Ministarstvu unutarnjih poslova (u idućem tekstu: Ministarstvo), putem pravne osobe odnosno stručne službe kod koje je kandidat u radnom odnosu.

Prijava za polaganje stručnog ispita sadrži:

1. Ime i Prezime kandidata,
2. datum i mjesto rođenja,
3. mjesto prebivališta i adresa stanovanja,
4. vrstu i stupanj stručne spreme,
5. podatke o radnom mjestu i iskustva u struci.

Uz prijavu se prilaže ovjerena preslika ili prijepis svjedodžbe ili diplome o završenoj školskoj spremi, rješenje o zasnivanju radnog odnosa, te opis poslova koje djelatnik obavlja.

Članak 6.

Ispitna komisija utvrđuje ispunjava li kandidat uvjete za polaganje stručnog ispita i o tome donosi rješenje.

Rješenjem se utvrđuju troškovi ispita, mjesto, rok i vrijeme za polaganje stručnog ispita.

Kandidat kojem je odobreno polaganje stručnog ispita, mora biti obaviješten o danu polaganja ispita najkasnije 30 dana prije određenog roka za polaganje ispita.

Kandidat može odustati od polaganja stručnog ispita u roku koji mu je potreban, ali je obavezan o tome obavijestiti ispitnu komisiju najmanje tri dana prije dana određenog za polaganje stručnog ispita.

Polaganje stručnog ispita može se odgoditi, ako je kandidat zbog bolesti ili drugih opravdanih razloga, spriječen da dođe na ispit ili da nastavi polaganje započetog ispita o čemu odlučuje ispitna komisija na zahtjev kandidata.

Članak 7.

Stručni ispit sastoji se od pisanog i usmenog dijela.

Pisani dio (zadaca) sadrži praktična pitanja iz programa stručnog ispita u okviru poslova koje kandidat obavlja, a sastavlja je član ispitne komisije ili promjenljivi član komisije koga odredi predsjednik ispitne komisije.

Vrijeme izrade zadaca određuje ispitna komisija. To vrijeme ne može biti kraće od dva sata niti duže od četiri sata.

Kandidatu se priopćava kojim se pomoćnim sredstvima pri izradi zadaca može služiti.

Zadaca se izrađuje na papiru sa otisnutim pečatom Ministarstva.

Članak 8.

Usmenom dijelu ispita kandidat pristupa nakon izrade zadaca, neovisno kako je zadaca ocjenjena.

Na usmenom dijelu ispita kandidat se ispituje iz cijelog propisanog gradiva utvrđenog programa. Kandidat polaže ispit tijekom jednog dana.

Usmenom ispitivanju nazočna su tri člana ispitne komisije, promjenljivi članovi i tajnik kao zapisničar.

Članak 9.

Uspjeh kandidata na ispitu ocjenjuje se ocjenom „položio” ili „nije položio”.

Kandidat se ocjenjuje „položio”, ako je iz svih predmeta dao zadovoljavajuće odgovore i pokazao zadovoljavajuće rezultate na pismenom dijelu ispita. O ocjeni odlučuje komisija većinom glasova, a priopćava je usmeno predsjednik ispitne komisije.

Članak 10.

O tijeku ispita vodi se zapisnik u koji se unosi:

1. sastav ispitne komisije,
2. ime i prezime promjenljivih članova komisije,
3. ime i prezime kandidata,
4. datum polaganja stručnog ispita,
5. vrsta programa po kojem kandidat polaže ispit,
6. pitanja postavljena kandidatu,
7. odluka ispitne komisije o uspjehu kandidata.

Zapisnik potpisuju predsjednik i sve članovi ispitne komisije.

Članak 11.

Kandidat koji na usmenom dijelu ispita ne postigne zadovoljavajući uspjeh iz jednog ili dva predmeta, može polagati popravni ispit iz tih predmeta u roku

koji odredi ispitna komisija. Taj rok ne može biti kraći od mjesec dana niti dulji od tri mjeseca od dana polaganja ispita.

Kandidatu koji ne postigne zadovoljavajući uspjeh iz jednog ili dva predmeta i pisane zadaca, dat će se ponovo pisana zadaca na popravnom ispitu.

Kandidat koji ne zadovolji samo na pismenom dijelu ispita, polaže se kao popravak samo taj dio.

Ako kandidat ne položi popravni ispit ili određenog dana bez opravdanog razloga ne pristupi polaganju popravnog ispita, smatrat će se da isti nije položio.

Članak 12.

Ako kandidat bez opravdanog razloga odustane od započetog polaganja ispita, smatrat će se da ispit nije položio.

Članak 13.

Kandidat, koji polaže ispit izvan mjesta zaposlenja, može ostvariti pravo na naknadu putnih troškova po aktima i drugim propisima pravne osobe ili stručne službe u kojoj je zaposlen i to kad prvi put položi ispit ili kad polaže popravni ispit poslije prvog polaganja stručnog ispita.

Kandidatu se za polaganje ispita može dopustiti korištenje plaćenog dopusta do sedam radnih dana,

Članak 14.

Kandidat koji je položio stručni ispit Ministarstvo izdaje uvjerenje o položenom stručnom ispitu koje potpisuje nadležni pomoćnik ministra i predsjednik ispitne komisije, a dostavlja se pravnoj osobi ili stručnoj službi kao koje je kandidat u radnom odnosu.

Članak 15.

Ispitna komisija obvezna je voditi evidenciju o stručnim ispitima, u kojoj se unose podaci o kandidatu (ime i prezime, datum, mjesto i država rođenja, stručna sprema), naziv pravne osobe ili stručne službe kod koje je kandidat u radnom odnosu, datum polaganja stručnog ispita i ocjena.

Evidencija iz stavka 1. ovog članka čuva se u Ministarstvu.

Članak 16.

Predsjednik i članovi komisije, promjenljivi

članovi i tajnik imaju pravo na naknadu za rad u ispitnoj komisiji.

Naknada se određuje po kandidatu, posebno za predsjednika, članove ispitne komisije i promjenljive članove, a posebno za tajnika ispitne komisije.

Ministar donosi rješenje kojim se određuje visina naknade iz stavkal. ovog članka.

Troškove stručnog ispita snosi pravna osoba ili stručna služba koja je kandidata uputila na ispit ili kandidat sam.

Rad ispitne komisije je javan.

III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 17.

Djelatnici koji se na dan stupanja na snagu ovog Pravilnika zateknu na poslovima za koje je propisan stručni ispit, obvezni su ispiti u roku godine dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Članak 18.

Djelatnici koji su položili stručni ispit po programu stručnog ispita za inspektore za zaštitu od požara ili prema ranijem polaganju koji je bio propisan za osobe obvezne po ovom Pravilniku, nisu obvezni polagati ispit propisane ovim Pravilnikom.

Djelatnici koji na dan stupanja na snagu ovoga Pravilnika imaju 15 ili više godina radnog staža na poslovima za koja je ovim Pravilnikom propisan stručni ispit, nisu obvezni polagati takav ispit.

Članak 19.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama Hercegbosanske županije”.

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosne i Hercegovine

KANTON 10

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

Broj: 02-1-021.9876/2013.

Livno, 08. studeni 2013. godine

Ministar
Mario Lovrić

PROGRAM

stručnog ispita djelatnika odgovornih za zaštitu

od požara u pravnim osobama i stručnim službama

Teorijski dio stručnog ispita obuhvaća slijedeće predmete:

1. Teorija procesa gorenja i gašenja:

- uvjeti i proces gorenja,
- vrsta gorenja i eksplozija,
- gorenje krutih, tekućih i plinovitih tvari,
- omjeri i uvjeti za nastajanje eksplozivnih smjesa,
- samozapaljenje tvari,
- plamište zapaljivih tvari,
- temperatura paljenja,
- ponašanje zapaljivih tvari i roba u požaru,
- vrste tvari i njihovo gorenje bez prisutnosti kisika,
- produkti gorenja zapaljivih i opasnih tvari,
- okolnosti koje uzrokuju gorenje i širenje požara,
- izvori topline za izazivanje i nastajanje gorenja i požara,
- kontrolirano gorenje,
- odvajanje dima i topline nastalih gorenjem i požarom,
- općenito o sredstvima za gašenje požara i podjela sredstava na klase prema namjeni.

2. Požarno-preventivne mjere:

- u urbaniziranim sredinama,
- u građevinskim objektima,
- u energetske postrojenjima,
- u proizvodnji, prometu i skladištenja zapaljivih tekućina i plinova,
- u proizvodnji, prometu, korištenju i skladištenju eksplozivnih eksploziva i eksplozivnih tvari,
- u šumama i na poljoprivrednim površinama,
- u slučaju rata i neposredne ratne opasnosti,
- mjere zaštite od požara u uvjetima uređenja prostora i projektnoj dokumentaciji za dobivanje građevne dozvole,
- metodologija za izradu prosudbe ugroženosti od požara,
- kategorizacija objekata glede ugroženosti od požara,
- opasnosti i mjere zaštite od požara u pojedinim granama djelatnosti,
- dužnosti projektanata, projektnih organizacija, investitora, proizvođača roba i izvođača radova u primjeni mjera zaštite od požara,
- izdavanje odobrenja mjesta za držanje

- zapaljivih tekućina i plinova,
- izdavanje odobrenja mjesta za držanje i smještaj eksploziva i eksplozivnih tvari,
 - izdavanje suglasnosti na projektirane mjere zaštite od požara,
 - mjere zaštite od požara i eksplozija pri čišćenju posuda za zapaljive tekućine,
 - mjere zaštite od požara pri zavarivanju,
 - pojam i izračunavanje požarnog opterećenja,
 - neposredni uzroci požara,
 - kontrola i nadzor nad provođenjem mjera zaštite od požara,
 - svrha i cilj inspekcijskog pregleda u području zaštite od požara,
 - ovlaštenja inspektora za zaštitu od požara prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora,
 - upoznavanje uposlenih djelatnika s mjerama zaštite od požara,
 - periodička ispitivanja električnih, plinskih i drugih instalacija i instalacija za dojavu i gašenje požara,
 - otpornost građevinskih elemenata, konstrukcija i građevina na požar,
 - mjere zaštite od požara na izlazima i izlaznim putovima iz građevina,
 - svrha i cilj izvođenja požarnih sektora,
 - mjere zaštite od požara pri prijevozu opasnih tvari,
 - mjere zaštite od požara koje rješenjem mogu narediti inspektori za zaštitu od požara,
 - održavanje opreme i sredstava za gašenje požara,
 - uvjeti pravnih osoba ovlaštenih za ispitivanje uređaja, opreme, sredstava i instalacija namijenjenih za dojavu i gašenje požara,

3. Normativno reguliranje zaštite od požara:

- zakoni, norme, pravilnici, planovi i odluke
 - općenito,
- donošenje propisa iz područja zaštite od požara,
- provođenje propisa iz područja zaštite od požara,
- općinske odluke i planovi o zaštiti od požara,
- opći akti o zaštiti od požara u pravnoj osobi ili stručnoj službi,
- upoznavanje uposlenih djelatnika s mjerama zaštite od požara,
- nadzor nad provođenjem mjera zaštite od požara,
- osnivanje vatrogasnih postrojba,
- izrada prosudbe-procjene ugroženosti od požara i eksplozija,

- planovi zaštite od požara pri elementarnih nepogodama,
- ovlaštenja za obavljanje poslova zaštite od požara,
- vođenje evidencije iz područja zaštite od požara u pravnoj osobi ili stručnoj službi,
- sadržaj općinskih planova i odluka o zaštiti od požara,
- sadržaj planova zaštite od požara u pravnoj osobi ili stručnoj službi,
- prava i obveze djelatnika odgovornih za poslove zaštite od požara u pravnim osobama ili stručnim službama,
- planiranje i poboljšanje u provođenju mjera zaštite od požara,
- rasprave i prijedlozi za poboljšanje svekolikog stanja u području zaštite od požara,
- obveza pravnih osoba ili stručnih službi u gašenju požara.

4. Sustavi za dojavu i gašenje požara:

- proizvodnja uređaja, opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara,
- certificiranje uređaja, opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara,
- ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti sustava za dojavu i gašenje požara,
- ovlaštenja za ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti sustava za dojavu i gašenje požara,
- primjena sustava za dojavu i gašenje požara,
- projektiranje sustava za dojavu i gašenje požara,
- vrste stabilnih uređaja za gašenje požara vodom, raspršenom vodom, vodenom parom, pjenom, prahom, ugljik dioksidom i njihove osnovne osobine,
- vrste javljača požara,
- centrale za dojavu požara i vrste alarma,
- održavanje sustava za dojavu i gašenje požara,
- periodička ispitivanja sustava za dojavu i gašenje požara,
- pravne osobe za održavanje i ispitivanje sustava za dojavu i gašenje požara,
- uvjeti za primjenu sustava za dojavu i gašenje požara za koje nisu donijete norme,
- vrste aparata za gašenje požara,
- odabir aparata za gašenje požara,
- održavanje i ispitivanje aparata za gašenje požara.

5. Kaznenopravne i prekršajne sankcije:

- zakonski i pod zakonski propisi kojima su

utvrđeni prekršaji i kaznena djela u području zaštite od požara,

- prekršaji iz općinskih odluka i planova,
- prekršaji iz općih akata,
- prekršaji iz zakona,
- kaznena djela iz zakona,
- odgovornost fizičke i odgovorne osobe u pravnoj,
- kazne zbog ne postupanja po propisanim i naredenim mjerama zaštite od požara,
- kaznena djela protiv opće sigurnosti ljudi i imovine,
- kaznena djela protiv službene dužnosti i javnih ovlaštenja,
- prekršajna i kaznena djela prikrivanja i neprijavlivanja požara i počinitelja požara,
- kaznena djela protiv uništavanja i prikrivanja tragova kaznenog djela požara,
- kaznena djela zbog neispravnosti sustava za dojavu i gašenje požara.

Prikaz Pravilnika o stručnim ispitima u području zaštite od požara

Zakonom o zaštiti od požara (članak 7. stavak 5.) propisuje se da se djelatnike koji su odgovorni za obavljanje poslova zaštite od požara u poduzećima i drugim pravnim osobama mogu zaposliti osobe koje imaju najmanje završenu školu za stručnog djelatnika vatrogasca ili srednju stručnu spremu tehničkog smjera i položen stručni ispit.

Kao sastavni dio Pravilnika donesen je Program stručnog ispita djelatnika odgovornih za zaštitu od požara u pravnim osobama i stručnim službama.

Obveza polaganja stručnog ispita je u roku od jedne godine od dana zasnivanja radnog odnosa, odnosno u tijeku pripravnčkog staža ako je određen djelatnik zaposlen kao pripravnik na poslove za koje je potrebno položiti stručni ispit po ovom Pravilniku.

Stručni ispit se polaže pred komisijom koju imenuje ministar unutarnjih poslova.

Prijava za polaganje stručnog ispita podnosi se Ministarstvu unutarnjih poslova i to putem pravne osobe u kojoj je zaposlen djelatnik.

Prijava za polaganje stručnog ispita treba sadržavati slijedeće podatke ili kumentaciju:

1. Ime i prezime,
2. Datum, mjesto i država rođenja,
3. Mjesto prebivališta i adresa stanovanja,
4. Vrstu i stupanj stručne spreme,
5. Podatke o radnom mjestu i iskustvu u struci.

Dokumentacija kojom se dokazuju navedeni

podaci mora biti originalna ili ovjerene kopije.

Pravilnikom se propisuje način i rok donošenja rješenja o polaganju stručnog ispita, način polaganja stručnog ispita i način ocjenjivanja uspješnosti kandidata na ispitu, te sadržaj zapisnika koji se vodi o tijeku polaganja stručnog ispita.

Pravilnikom se također propisuju slučajevi kada djelatnici raspoređeni na te poslove koji moraju polagati stručni ispit nisu obvezni polagati taj ispit. Ti slučajevi su slijedeći:

- Kandidat ne mora polagati stručni ispit u skladu sa ovim Pravilnikom ako je taj ispit položio po ranije važećem Pravilniku o programu i načinu polaganja stručnog ispita za rukovodioce profesionalnih vatrogasnih jedinica i za radnike odgovorne za obavljanje poslova zaštite od požara u organizacijama udruženog rada i organima.
- Djelatnici koji na dan stupanja na snagu ovog Pravilnika imaju 15 ili više godina radnog staža na poslovima za koje je propisana obveza polaganja stručnog ispita.

Na temelju članka 24. Zakona o unutarnjim poslovima („Narodne novine Hercegbosanske županije”, broj: 3/02., 6/03., 11/03. i 1/05) i članka 52. stavka 2. Zakona o zaštiti od požara („Narodne novine Hercegbosanske županije”, broj: 7//02) ministar unutarnjih poslova Kantona 10., uz suglasnost ministra prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša Hercegbosanske županije, donosi:

PRAVILNIK o sustavima za dojavu požara

I. TEMELJNE ODREDBE

I. Općenito

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se tehnički i drugi zahtjevi za projektiranje, ugradnju, rekonstrukciju, preuzimanje, održavanje i uporabu sustava za dojavu požara sa namjenom primjene u građevinama i prostorima, a poradi otkrivanja požara u njegovoj najranijoj fazi, sve u cilju zaštite osoba i imovine od posljedica njegova djelovanja.

Ovaj Pravilnik ne primjenjuje se na ostale sustave

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

nadzora ili dojava kao npr. videosustave, sustave plino-dojave, protuprovalne sustave i dr. Kada su navedeni sustavi ili njihovi dijelovi dio sustava za dojavu požara i djeluju zajedno sa sustavom za dojavu požara tada moraju udovoljavati odredbama ovog Pravilnika.

Ovim Pravilnikom propisuje se minimum mjera i uvjeta koje moraju udovoljiti sustavi za dojavu požara. Dodatna svojstva i mogućnosti te njihova poboljšanja, a koja nisu u suprotnosti s odredbama ovog Pravilnika, mogu se prihvatiti kao vrijedeći.

Članak 2.

Sustav za dojavu požara primjenjuje se na:

1. građevine i prostore za koje je, primjenom odgovarajuće metode procjene ugroženosti od požara (npr. TVRB 100, Euroalarm ili dr.), utvrđena obveza ugradnje sustava za dojavu požara kao posebne mjere zaštite od požara,
2. građevine i prostore za koje je obveza ugradnje sustava za dojavu požara kao posebne mjere zaštite od požara utvrđena temeljem posebnih propisa,
3. građevine i prostore za koje je obveza ugradnje sustava za dojavu požara propisana posebnim uvjetima građenja iz područja zaštite od požara.

Izuzetno, odredba točke 1. stavka 1. ovog članka, ne primjenjuje se na građevine i prostore na koje se primjenjuju mjere zaštite od požara višeg stupnja od stupnja utvrđenog primjenom te iste procijenjene metode.

2. Pojmovi i određenja

Članak 3.

U ovom Pravilniku rabe se sljedeći pojmovi i određenja:

-Sustav za dojavu na daljinu: skup uređaja informacijske tehnike koji omogućuje prosljeđivanje obavijesti i podataka (govorom, zvukom, slikom ili znakom) te u pravilu uključuje njihovu obradu i spis.

-Sustav za dojavu opasnosti: sustav za dojavu na daljinu koji se rabi za pouzdanu dojavu opasnosti po ljude i imovinu (npr. sustav za dojavu požara, protuprovalni ili protu-prepadni sustav i dr.).

-Sustav za dojavu požara: sustav za dojavu opasnosti koji se rabi za direktan poziv za pomoć kod opasnosti od požara i/ili otkrivanje i

dojavljivanje požara u njegovoj najranijoj fazi.

-Kombinirani sustav: sustav od dvaju ili više pojedinačnih sustava za nadzor i/ili dojavu od kojih je jedan sustav za dojavu požara, a koji imaju zajedničke dijelove.

-Centrala za dojavu požara: nadzire sustav za dojavu požara, prima obavijesti od drugih dijelova sustava, obrađuje ih i prosljeđuje te dojavljuje stanja sustava i/ili upravlja drugim sustavima ili njihovim dijelovima.

-Uređaj za prosljeđivanje dojava požara (glavni javljač požara): uređaj pomoću kojeg se može uključiti dojava u udaljenoj centrali za prijam dojava požara, el. putem preko sustava za dojavu požara i - po potrebi - dodatno ručno.

-Uređaj zaštite od požara: uređaj koji služi za gašenje ili sprečavanje širenja požara. U određenim slučajevima, kod postojanja signala dojava požara, može se automatski uključiti.

-Uređaj za upravljanje uređajima zaštite od požara: uređaj za uključivanje uređaja zaštite od požara. Može biti dio sustava ili pridodan sustavu za dojavu požara.

-Uređaj za uzbunjivanje: uređaj za dozivanje pomoći od vatrogasne službe ili upozorenje osoblja. Može biti dio sustava ili pridodan sustavu za dojavu požara.

-Javljač požara: dio sustava za dojavu požara koji preko centrale za dojavu požara uključuje dojavu požara odnosno uređaj za prosljeđivanje dojava požara.

Postoje automatski i ručni javljači požara.

-Automatski javljač požara: dio sustava za dojavu požara koji neprekidno ili u određenim vremenskim razmacima prati odgovarajuće fizikalne i/ili kemijske veličine radi otkrivanja požara unutar nadziranog područja.

-Ručni javljač požara: dio sustava za dojavu požara pomoću kojeg se ručno uključuje dojava požara.

-Pokazivač prorade: uređaj za svjetlosno (pomoćno) pokazivanje prorade automatskog javljača požara.

-Pogonsko sredstvo: oprema za proizvodnju, prijenos, raspodjelu, pohranjivanje, mjerenje i pretvorbu energije.

-Prijenosni put: vanjski priključak dijelova sustava koji služi za prijenos obavijesti odnosno dojava u sustav za dojavu požara, a može se rabiti i za napajanje energijom.

-Glavni vodovi: nadzirani prijenosni putovi.

-Sporadni vodovi: nenadzirani prijenosni

putovi.

-Požarna uzbuna: upozorenje od postojeće opasnosti od požara za ljude i imovinu poradi provođenja mjera obrane od opasnosti.

-Lažna uzbuna: uzbuna koja se ne temelji na opasnosti.

-Dojava smetnje: dojava odstupanja od planiranog stanja u sustavu za dojavu požara.

-Intermitirani zvučni signal: zvučni signal s pravilnom izmjenom perioda zvuka i tišine.

-Među-pohranjivanje signala uzbune: mjera potvrđivanja stanja uzbune. Prorada automatskog javljača požara procjenjuje se kao požarna uzbuna tek kada je požarna veličina duže vrijeme prisutna.

-Požarna veličina: fizikalna veličina koja podliježe mjerljivim promjenama u okolini nastanka požara kao npr. povišenje temperature, dim ili isijavanje plamena.

-Usporedba uzorka požarne veličine: mjera kod koje se odlučuje na požarnu uzbunu kada uzorak odgovara pretpostavljenim uvjetima.

-Požarni sektor: dio građevine koji je prema ostalim dijelovima građevine i/ili prema drugoj građevini zatvoren građevnim elementima odgovarajuće vatrootpornosti.

-Pojedinačna zaštita: nadzirano područje pruža se samo preko pojedinačnog tehničkog uređaja i/ili prostora koji ne predstavlja požarni sektor.

-Djelomična zaštita: nadzirano područje pruža se samo preko pojedinačnog požarnog sektora.

-Cjelovita zaštita: nadzirano područje pruža se preko cijeloga objekta.

-Dojavno područje: dio građevine ili prostora koji služi za nedvojbeno prepoznavanje mjesta dojave opasnosti. Ne smije se rasprostrirati izvan požarnog sektora.

-Dojavna grupa: jedan ili više javljača požara čija se različita pogonska stanja (uzbuna, smetnja, isklon) grupno pokazuju na centrali za dojavu požara. -Prvo ispitivanje ili ispitivanje preuzimanja: provjera ispravnosti koja se obavlja prije tehničkog pregleda novoizgrađene građevine odnosno nakon izvršene rekonstrukcije sustava.

-Periodično ispitivanje: provjera ispravnosti koja se obavlja periodično, u propisanim vremenskim razmacima, nakon prvog ispitivanja.

-Provjera ispravnosti djelovanja: provjera djelovanja koju obavlja korisnik u okviru redovnog održavanja i u slučajevima pojave smetnje.

-Korisnik sustava za dojavu požara: pravna ili fizička osoba koja koristi sustav ili dijelove sustava za dojavu požara.

II. TEHNIČKI ZAHTJEVI

Članak 4.

Sustav za dojavu požara i njegovi dijelovi moraju udovoljavati odredbama normi niza BHN EN 54., BHN DIN VDE 0833. (dio 1. i 2.) i ovog Pravilnika te, po potrebi, uvjetima priključenja na mjesto stalnog dežurstva.

Članak 5.

Sustav za dojavu požara sastoji se od obveznih i neobveznih dijelova.

Obvezni dijelovi sustava za dojavu požara su: automatski javljači požara, centrala za dojavu požara i uređaj za napajanje električnom energijom.

Ustroj sustava za dojavu požara shematski je prikazan u prilogu 1. koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Članak 6.

Korisnik sustava za dojavu požara utvrđuje uvjete uporabe i uvjete okoline kod kojih će sustav biti u uporabi.

Proizvođač i/ili izvođač utvrđuje korisniku snagu i granične vrijednosti okoline unutar kojih sustav za dojavu požara pouzdano radi.

Članak 7.

Sustav za dojavu požara smije imati zajedničke dijelove, opremu, komponente, strujne krugove i vodove s drugim nadzornim i/ili dojavnim sustavima (kombinirani sustavi).

Kod kombiniranih sustava izuzeće, premještaj, kvar ili održavanje bilo kojeg dijela ili strujnog kruga koji ne obavlja niti jednu funkciju sustava za dojavu požara, ne smije uzrokovati gubitak bilo koje njegove funkcije.

Članak 8.

Ručni javljači požara, ovisno o tipu odnosno namjeni, moraju, osim normama iz članka 4. ovog Pravilnika, biti sukladni i odredbama normi BHN DIN 14 650 - 1., 2. i 3., BHN DIN 14 651., BHN DIN 14 652., BHN DIN 14 653., BHN DIN 14 654.,

14 655. ili BHN DIN 14 678.

Članak 9.

Centrala za dojavu požara i centrala za prijam dojave požara moraju biti sposobne:

1. primiti dojavu odnosno odgovarajuću obavijest od dojavnih grupa,
2. nadzirati glavne vodove,
3. automatski pokazivati pogonska stanja sustava.

Centrale iz stavka 1. ovog članka, ovisno o izvedenom sustavu za dojavu požara, mogu biti sposobne i:

1. uključiti uređaj za uzbunjivanje,
 2. uključiti uređaj za prosljeđivanje dojave požara,
 3. uključiti uređaj za upravljanje uređajima zaštite od požara,
 4. primiti dojavu ostalih uređaja zaštite od požara (npr. stabilnog sustava za gašenje požara vodom - „šprinkler“),
 5. omogućiti priključenje paralelnog pokazivanja,
 6. omogućiti priključenje vatrogasne postrojbe prema mjesnim uvjetima,
 7. ubilježiti dojavu požara,
 8. prihvatiti poziv ručnih javljača požara,
 9. spojiti se s drugim sustavima dojave na daljinu uključujući i sustav za obradu podataka,
 10. ispitivati i privremeno ograničeno isključiti pojedine dojavne grupe ili glavne vodove pri čemu određeni upravljački izlazi moraju biti blokirani,
11. i dr.

Članak 10.

Kod postojanja uređaja za prosljeđivanje dojave požara korisnik ga je obvezan uključiti (ručno ili automatski).

Kada je predviđeno dodatno ručno uključivanje uređaja za prosljeđivanje dojave požara, ono se obavlja ručnim javljačima požara koji su sukladni odredbama normi iz članka 4. i 8. ovog Pravilnika.

Članak 11.

Prijenosni putovi između dijelova centrale za dojavu požara moraju biti glavni vodovi.

Izuzetno od odredbe stavka 1. ovog članka, prijenosni putovi između dijelova centrale za dojavu požara smiju biti sporedni vodovi ako su dijelovi centrale izvedeni kao neposredno susjedni ili su smješteni u zatvorenoj prostoriji za sustav za dojavu

požara ili u zatvorenom kućištu u njenoj neposrednoj blizini.

Članak 12.

Glavni vodovi moraju biti, pri uključenom sustavu za dojavu požara, nadzirani na prekid i kratki spoj.

Pogonske smetnje iz stavka 1. ovog članka moraju se prepoznati i pokazati u vremenu i na način sukladan odredbama norme BHN EN 54-2.

Kod prosljeđivanja različitih obavijesti, dojave i si., preko glavnog voda, korisnik utvrđuje redosljed prijama signala (rangira signale).

Članak 13.

Uređaji za zvučno uzbunjivanje moraju proizvoditi signal različit u zvuku od sličnih signala koji se rabe za druge svrhe unutar istog područja i taj signal se ne smije rabiti u druge svrhe.

U kombiniranim sustavima signal dojave požara i smetnji ima prednost pred drugim signalima i u slučajevima kada su oni prije nastali.

Izuzetno od odredbe stavka 2. ovog članka, signal protuprepadnog sustava i signal opasnosti po život ljudi smije imati prednost pred signalom dojave smetnji sustava za dojavu požara.

Članak 14.

Kada se za dojavu smetnje rabi intermitirani zvučni signal on se mora javiti najmanje jednom svakih 10 s i ne smije trajati kraće od 0.5 s.

Zvučno pokazivanje smetnji smije biti zajedničko za više nadziranih vodova.

Dopuštena je uporaba uređaja za stišavanje zvučnog pokazivanja smetnji samo na način sukladan odredbama normi BHN EN 54-2.

Stanje kod kojeg smetnja u sustavu ne postoji, a uređaj za stišavanje zvučnog pokazivanja ostavljen je u položaju »stišano«, dojavljuje se kao smetnja.

Članak 15.

Dopuštena je uporaba uređaja za stišavanje zvučnog pokazivanja dojave požara samo na način sukladan odredbama normi BHN EN 54-2.

Stanje kada nema dojave požara, a uređaj za stišavanje zvučnog pokazivanja dojave požara ostavljen je u položaju »stišano«, dojavljuje se kao smetnja sve do njegovog povratka u normalan rad.

Članak 16.

Napajanje energijom sustava za dojavu požara izvodi se sa dva međusobno neovisna izvora sukladno odredbama norme BHN EN 54-4.

Glavni izvor je električna mreža ili druga jednakovrijedna mreža (npr. diesel agregat), a drugi, pričuvni izvor, je akumulatorska baterija sa mogućnošću punjenja.

Prijelaz napajanja s jednog energetskog izvora na drugi mora se obaviti automatski u vremenu kraćem od 30 s te ne smije utjecati na ispravno djelovanje sustava za dojavu požara.

Članak 17.

Pričuvni uređaj za napajanje energijom (akumulatorska baterija) mora se automatski puniti tijekom normalnog rada sustava za dojavu požara.

Izbor akumulatorske baterije obavlja se skladno odredbama norme BHN DIN VDE 0833 dio 2.

Akumulatorske baterije štite se od prekostrujnog opterećenja zaštitnim uređajem nazivne vrijednosti u granicama 150%-200% vrijednosti najvećeg tereta na baterijama.

Članak 18.

Uređaji pridodani sustavu za dojavu požara (npr. uređaj za upravljanje uređajima protupožarne zaštite) smiju se napajati izvan sustava za dojavu požara.

III. PROJEKTIRANJE I OSTALI ZAHTEVI**Članak 19.**

Projekt sustava za dojavu požara sastavni je dio projekta zaštite od požara. Projekt sustava za dojavu požara smije biti i samostalan projekt. U slučaju iz stavka 2. ovog članka projekt sustava za dojavu požara mora imati propisanu formu i sadržaj.

Članak 20.

Sustav za dojavu požara smije projektirati samo osoba ovlaštena za projektiranje prema posebnom Zakonu i propisima donesenim temeljem tog Zakona i to na način sukladan odredbama norme BHN DIN VDE 0833 dio 2. i ovog Pravilnika.

Članak 21.

Kada se sustav ili dijelovi sustava za dojavu požara primjenjuju u okolini različitih vanjskih utjecaja (niske temperature, visoki tlakovi, korozivna ili eksplozivna atmosfera i si.) ili je na sustavu ili dijelovima sustava za dojavu požara potrebno provesti posebne mjere zaštite od atmosferskog pražnjenja, statičkog elektriciteta, prenapona, ugroženosti od eksplozivne atmosfere ili dr., primjenjuju se pri projektiranju i odgovarajuće odredbe važećih hrvatskih propisa.

Članak 22.

Pri projektiranju sustava za dojavu požara utvrđuju se područja nadzora sustava te vrsta zaštite (pojedinačna, djelomična ili cjelovita) sukladno namjeni građevine pri čemu se utvrđuje i na koje osoblje odnosno opremu pojedinih dijelova građevine se nadzor odnosi te koje se mjere zaštite od opasnosti i mjere upozorenja osoblja uvode.

Unutar područja nadzora iz stavka 1. ovog članka, koje mora biti građevinski ili prostorno odvojeno od nenadziranih područja, moraju biti ispunjeni svi zahtjevi iz ovog Pravilnika glede dojava požara.

Članak 23.

U slučajevima opasnosti po život ljudi projektom sustava za dojavu požara mora se predvidjeti i nadzor svih prostora u kojima se stranke i/ili osoblje trajno ili povremeno zadržavaju, kao i nadzor njima susjednih prostora.

Članak 24.

U slučajevima ugroženosti imovine od požara projektom sustava požara mora se predvidjeti i potpuni nadzor sigurnosnih prostora.

Izuzetak od stavka 1. ovog članka su dijelovi prostora koji imaju malo požarno opterećenje odnosno nemaju mogućnost širenja požara.

Članak 25.

Područje nadzora iz članka 22. ovog Pravilnika mora biti, uz izuzetak dijelova područja iz članka 26. ovog Pravilnika, potpuno nadzirano pri čemu se projektom sustava za dojavu požara mora predvidjeti nadzor i sljedećih dijelova tog područja:

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

- transportna, prijenosna i instalacijska okna te okna za dizala i osvjetljenje,
- kabelski kanali i okna,
- sabirna mjesta za otpad,
- kabine i slične ugradnje (izuzetak su telefonske kabine),
- među-stropni i među-podni prostori,
- dijelovi prostorija stvoreni policama i namještajem udaljenim manje od 0.3 m od stropa,
- natkrivene teretne rampe na otvorenom,
- sabirni hodnici i okna.

Članak 26.

Dijelovi područja iz članka 22. ovog Pravilnika koji se projektom sustava za dojavu požara smiju izuzeti od nadzora su:

1. sanitarne prostorije (npr. praonice i zahodi) kada u njima nema pohranjenih zapaljivih tvari ili otpada niti se može naći zapaljiva oprema (ne odnosi se na zajedničke predprostorije),
2. stubišta bez požarnog opterećenja koja čine zaseban požarni sektor,
3. kabelski kanali i okna nepristupačni za održavanje, ako su u odnosu na ostala područja požarno odvojeni sukladno vatrootpornosti požarnog sektora u kojima se nalaze te ako se kroz njih vode samo elektroenergetski kabeli, najvišeg izmjeničnog napona 220 V, jednog požarnog sektora (ne odnosi se na kanale i okna s kabelima sustava za dojavu požara),
4. među-stropni i među-podni prostori kada ispunjavaju sve sljedeće uvjete: -visina međuprostora nije veća od 0.8 m,
 - prostorom ne prolaze vodovi sigurnosnih sustava npr. osvjetljenja u slučaju nužde ili zvučnih električnih uređaja,
 - požarno opterećenje je manje od 25 MJ/m² i
 - okolni građevni dijelovi (stropovi, podovi, zidovi) nezapaljivi su, a međuprostor podijeljen nezapaljivim materijalom u dijelove čija dužina i širina nije veća od 10 m,
5. među-podni prostori, ako su prisilno ventilirani i ispitani na vatrootpornost po ovlaštenoj ispitnoj stanici tako daje osigurana pravodobna vatrodojava,
6. među-stropni i među-podni prostori koji iz geometrijskih i/ili tehničkih razloga ne mogu biti nadzirani, a podijeljeni su u svim smjerovima nezapaljivim materijalom na udaljenosti od najviše 10 m, s odgovarajuće brtvljenim

prodorima,

7. kanali za provjetravanje i klimatizaciju:

- ako su sve prostorije kroz koje prolaze kanali nadzirane automatskim javljačima požara,
- ako je centrala sustava za klimatizaciju nadzirana automatskim javljačima požara,
- ako su glavni usisni i isisni kanali sustava za klimatizaciju nadzirani javljačima protoka zraka,
- ako dojava jedne grupe javljača upravlja protupožarnim zaklopkama i/ili isključuje provjetravanje,

8. rashladne stanice (do 20 m²).**Članak 27.**

Područje nadzora sustava za dojavu požara iz čl. 22. ovog Pravilnika dijeli se na dojavna područja.

Dojavno područje određuje se na način koji omogućuje žurno i jednoznačno određivanje mjesta javljanja odnosno požara.

Javljači požara jednog dojavnog područja grupiraju se u jednu dojavnu grupu.

Dojavna područja i dojavne grupe projektiraju se sukladno odredbama norme BHN DIN VDE 0833 dio 2.

Članak 28.

Ručni javljači požara moraju biti projektom sustava za dojavu požara predviđeni na izlazne evakuacijske putove tako da njihova međusobna udaljenost ne iznosi više od 100 m.

U posebno ugroženim područjima požarnog opterećenja >2 GJ/m² međusobna udaljenost ručnih javljača ne smije iznositi više od 40 m.

Na mjestima ili kod opreme gdje postoji opasnost od eksplozije udaljenost između ručnih javljača požara smije se ograničiti i na vrijednost manju od propisane.

Članak 29.

Izbor automatskih javljača požara obavlja se prema očekivanim požarnim veličinama u fazi njegovog nastajanja, visini prostorija, okolnim uvjetima i mogućim smetnjama u nadziranom području, a njihov broj i razmještaj određuju se prema vrsti primijenjenih javljača, geometriji prostorije (veličini, visini, obliku stropa i krova itd.), vrsti primjene te uvjetima okoline nadziranog područja.

Automatski javljači odabiru se na način da se

svaki požar može prepoznati u početnom stadiju, a razmještaju tako da se izbjegne lažna uzbuna. Izbor, broj i razmještaj automatskih javljača požara moraju biti sukladni odredbama norme BHN DIN VDE 0833 dio 2.

Kada se kod automatskih javljača požara primjenjuje mjera uklanjanja lažne uzbune među-pohranjivanjem signala uzbune tada automatski javljač požara, pod stalnim utjecajem fizikalne veličine iznad razine utvrđene za uzbunjivanje, mora aktivirati uređaj za uzbunjivanje u vremenu kraćem od 1 min (dimni javljači požara) odnosno 15 s (ostali automatski javljači požara).

Članak 30.

Za pomoćno, svjetlosno pokazivanje prorade automatskih javljača požara smiju se rabiti pokazivači prorade.

Pokazivači prorade postavljaju se, u pravilu za:

1. označavanje prostorije u kojoj se javljač nalazi, po sredini iznad pristupnih vrata,
2. označavanje položaja među-stropnih javljača točno ispod javljača odnosno na spuštenu strop,
3. označavanje položaja među-podnih javljača,
4. označavanje položaja javljača u prostorijama pristupačnih jedino navođenjem iz druge prostorije.

Pokazivači prorade smiju se izostaviti samo:

1. kod ručnih javljača požara,
2. kada dojavna grupa ne pokriva više od 5 susjednih prostorija čija je ukupna podna površina manja od 400 m²,
3. kod više od 5 prostorija ako:
 - je svaka prostorija pokrivena vlastitom dojavnom grupom,
 - na prilaznim vratima prostorije postoji trajna, jasna i čitljiva oznaka prostorije koja je upisana u oznaku grupe i Plan sustava za dojavu požara i
 - u svakom trenutku je prepoznatljiva.
4. kod među-podnih ili među-stropnih prostora:
 - kada je kod pristupnih vrata prostoriji s među-podnim ili među-stropnim prostorom predviđeno paralelno pokazivanje, ili
 - kada svaki javljač požara među-podnog ili među-stropnog prostora pripada vlastitoj dojavnoj grupi i predviđeno je trajno označavanje njegovog položaja na podu (stropu).
5. kod visokoregalnih skladišta, kada svaki javljač požara u regalu pripada vlastitoj dojavnoj grupi, a kod pristupnih vrata skladištu predviđen

je plan i skica skladišta s ucrtanim mjestima ugradnje javljača.

Članak 31.

Isključeno stanje automatskih javljača požara mora se pokazivati crvenim pokazivačem (trajnim ili titrajućim svjetlom) pridodanom javljaču.

Dopušteno je i vlastito svjetlosno pokazivanje pogonskog stanja automatskih javljača požara.

Pokazivanje iz stavka 2. ovog članka mora biti zelene boje.

Članak 32.

Sastavni dio sustava za dojavu požara čine:

1. plan sustava za dojavu požara,
2. plan uzbunjivanja,
3. knjiga održavanja i
4. upute za rukovanje i održavanje koji su dio dokumentacije o sustavu za dojavu požara te se pohranjuju u blizini centrale za dojavu požara.

Za prostorno razmještene objekte postavlja se prethodna obavijest (prostorni nacrt, pokazna ploča i si.) na mjesto dolaska vatrogasne postrojbe poradi pravilnog usmjeravanja vatrogasne tehnike.

Članak 33.

Plan sustava za dojavu požara opisuje dijelove sustava i sustav u cjelini. U plan sustava za dojavu požara unose se:

- granice nadziranih područja, namjena dojavnih područja kao i oznake raspoređenih dojavnih grupa,
- svi dijelovi sustava, prikazani na mjestima ugradnje,
- trase vodova prijenosnih putova za spajanje svih dijelova sustava uključujući i napajanje energijom preko razdjelnika električne energije,
- opisi glavnih vodova za dojavu požara, uređaja za upravljanje, uzbunjivanje i prosljeđivanje signala.

Planu sustava za dojavu požara prilaže se i popis dojavnih grupa te popis svih sastavnih dijelova sustava poredanih po tipu i količini, kao i blok dijagram sustava koji sadrži poredane nazive i brojeve dojavnih područja, dojavnih grupa i javljača.

Planom sustava za dojavu požara utvrđuje se i funkcionalna povezanost između stanja uzbune

dojavne grupe i funkcije prosljeđenog upravljačkog signala uređaju za upravljanje i uzbunjivanje kao i drugim, po dojavi požara, upravljanim pogonskim sredstvima.

Članak 34.

Planom uzbunjivanja utvrđuju se postupci uzbunjivanja za vrijeme i izvan radnog vremena.

Plan uzbunjivanja mora biti u skladu s Općim aktom korisnika, odnosno Planom zaštite od požara.

Planom uzbunjivanja smije se predvidjeti davanje signala pred-uzbune samo za dežurno osoblje. Signal pred-uzbune daju automatski javljači požara, nakon čega slijedi potvrđivanje prijama signala pred-uzbune od strane dežurne osobe i provjera stanja javljača požara.

Provjera iz stavka 3. ovog članka traje najdulje 3 min unutar kojeg vremena se, po potrebi, poništi. Ukoliko se u tom vremenu signal pred-uzbune ne poništi stanje uzbune nastupa automatski.

Stanje uzbune nastupa automatski i ukoliko u roku od 15 s po nastanku signala pred-uzbune ne dođe do potvrde njegova prijama te ako dođe do prorade drugog automatskog javljača požara tijekom provjere iz stavka 3. ovog članka.

Ako se signal uzbune prosljeđuje preko uređaja za prosljeđivanje dojave požara uređaj za prosljeđivanje se mora uključiti na signal pred-uzbune.

Mjera uklanjanja lažne uzbune međupohranjivanjem signala uzbune kod automatskih javljača požara prema stavku 4. članka 29. ne smatra se pred-uzbunom ukoliko vremensko kašnjenje traje kraće od propisanog i ne zahtijeva nikakvu ljudsku radnju.

Sustav mora u svakom trenutku osigurati mogućnost prekida slijeda postupanja utvrđenog planom uzbunjivanja.

Članak 35.

U plan uzbunjivanja unose se i upute kako:

- upozoriti osobe u opasnosti i pravodobno ih evakuirati,
- uključiti u gašenje požara dežurno osoblje i vlastite vatrogasne postrojbe (ako su osnovane);
- uzbuniti najbližu profesionalnu (dobrovoljnu) vatrogasnu postrojbu,
- uzbuniti osoblje koje ima posebne dužnosti glede zaštite od požara (prema Općem aktu korisnika ili Planu zaštite od požara).

IV. UGRADBA I RAZMJJEŠTAJ

Članak 36.

Kod ugradbe i razmjještaja sustava za dojavu požara i njegovih dijelova primjenjuju se odredbe ovog Pravilnika te mogući uvjeti priključenja uređaja prosljeđivanja dojave požara.

Dijelove sustava za dojavu požara u protueksplozijskoj izvedbi smije ugraditi samo pravna osoba ovlaštena prema posebnim propisima.

Članak 37.

Centrale za dojavu požara smještaju se u prostorije koje su suhe, pogonski pristupačne i dovoljno svijetle.

Prostorije iz stavka 1. ovog članka koje nisu pod stalnim nadzorom osoblja moraju biti zasebni požarni sektori i biti nadzirane automatskim javljačima požara.

Ako postoji izvedena sigurnosna rasvjeta ona mora biti izvedena i u prostorijama iz stavka 1. ovog članka.

Neovlaštenim osobama mora biti trajno onemogućen pristup prostoru centrale za dojavu požara.

Put od prilaznog mjesta vatrogasne tehnike do centrale za dojavu požara mora biti označen putokazima D1. i D2. prema normi BHN DIN 4066.

Članak 38.

Ručni javljači požara moraju biti:

1. smješteni na dobro vidljivo mjesto,
2. slobodno pristupačni,
3. po potrebi, dodatno označeni prema normi BHN DIN 4066,
4. tako smješteni da se udarna tipka nalazi na visini 1400 +/- 200 mm od razine poda,
5. osvijetljeni dnevnim ili drugim izvorom svjetlosti (ukoliko je predviđena sigurnosna rasvjeta ista mora osvijetljivati i ručne javljače požara).

Svaki ručni javljač požara mora imati u pričuvi oznaku „Van uporabe“.

Članak 39.

Automatski javljači požara moraju biti:

1. postavljeni u dovoljnoj količini i

odgovarajućem prostoru,

2. odabrani prema odgovarajućem riziku od požara odnosno očekivanim požarnim veličinama,
3. ugrađeni tako da požarna veličina u vrlo kratkom vremenu postiže vrijednost na koju javljač može odgovoriti.

Na svakom javljaču ili u njegovoj neposrednoj blizini te na pokazivaču prorade mora postojati oznaka pripadnosti dojavnoj grupi i redni broj unutar grupe.

Kod zaklonjenih javljača požara pristupačnost njihovim mjestima ugradnje mora biti trajno i jasno obilježena.

Članak 40.

Sustavu za dojavu požara mora biti na raspolaganju vlastita mreža energetske i signalne vodova.

Vodovi iz stavka 1. ovog članka moraju biti odabrani, položeni, učvršćeni i označeni na način sukladan odredbama norme BHN DIN VDE 0833 dio 2 te normi BHN EN 54-2 i 4.

V. PREUZIMANJE, ODRŽAVANJE I UPORABA

Članak 41.

Prvo ispitivanje ili ispitivanje preuzimanja provodi se prije puštanja u pogon novo izvedenog sustava za dojavu požara.

Prvo ispitivanje obavlja ovlaštena pravna osoba na način propisan Pravilnikom o uvjetima za obavljanje ispitivanja stabilnih sustava za dojavu i gašenje požara te normi BHN DIN 0833 dio 1.

Članak 42.

Prije započinjanja ispitivanja iz članka 41. ovog Pravilnika moraju se upozoriti sve osobe koje bi mogle automatski primiti signale dojave požara ili smetnji da je ispitivanje u tijeku.

Po završenom ispitivanju moraju se upozoriti osobe iz stavka 1. ovog članka daje ispitivanje završeno.

Članak 43.

Ispitivanje automatskih javljača požara obavlja se na mjestu ugradnje i uključuje sve javljače u sustavu.

Daljinsko ispitivanje (s kontrolnog uređaja ili drugog mjesta) dopušteno je samo ako postupak uključuje provjeru svih funkcionalnih dijelova javljača (ulazak odgovarajuće požarne veličine u javljač i dr.).

Članak 44.

Na automatskim javljačima požara koji se ne mogu resetirati, umjesto toplinskog ispitivanja provodi se mehaničko i električno ispitivanje funkcija, a, po potrebi, mjeri se i bilježi i otpor strujnog kruga javljača.

Članak 45.

Ispitivanje automatskih javljača požara kod kojih se primjenjuje mjera za uklanjanje lažne uzbune među-pohranjivanjem signala provodi se na način da se simuliraju uvjeti uzbune u svakom krugu javljača poradi utvrđivanja kod kojih se javljača primjenjuje navedena mjera te se utvrđeno stanje uspoređuje s podacima navedenim u planu sustava za dojavu požara (utjecajne zone, vrijeme kašnjenja, broj javljača i dr.).

Članak 46.

Kada je sustavu za dojavu požara ili njegovom dijelu pridodan drugi paralelni ili pomoćni sustav ili njegov dio, poradi postizavanja veće pouzdanosti, ispitivanje se provodi kod isključenoga pridodanog sustava.

Članak 47.

Kada je sustavu za dojavu požara ili njegovom dijelu pridodan pričuvni sustav ili njegov dio ispitivanjem se utvrđuje obavlja li se preklapanje na pričuvni sustav unutar određenog vremena i bez gubitka sposobnosti uzbunjivanja.

Članak 48.

O obavljenom ispitivanju sastavlja se Zapisnik o ispitivanju.

Sadržaj Zapisnika iz stavka 1. ovog članka te način njegovog pohranjivanja propisan je

Pravilnikom o uvjetima za obavljanje ispitivanja stabilnih sustava za dojavu i gašenje požara.

Članak 49.

Nakon rekonstrukcije, proširenja ili drugih promjena na sustavu za dojavu požara ili njegovom opsegu nadzora provodi se ispitivanje promjene kao prvo ispitivanje prema članku 41. ovog Pravilnika.

Ispitivanje promjene smije se ograničiti na dio sustava na kojem je obavljena promjena odnosno koji je pod utjecajem novih ili postojećih pogonskih sredstava.

Članak 50.

Preuzimanje sustava za dojavu požara od strane korisnika obavlja se sukladno protokolu o preuzimanju i utvrđuje zapisnički.

Članak 51.

Sustav za dojavu požara ispituje se i periodično.

Ispitivanja iz stavka 1. ovog članka provode se najmanje jednom godišnje po pravnoj osobi i na način kako je propisano Pravilnikom o uvjetima za obavljanje ispitivanja stabilnih sustava za dojavu i gašenje požara.

Članak 52.

O obavljenom periodičnom ispitivanju iz članka 51. ovog Pravilnika sastavlja se Zapisnik o ispitivanju.

Sadržaj Zapisnika iz stavka 1. ovog članka te način njegovog pohranjivanja mora biti sukladan Pravilniku o uvjetima za obavljanje ispitivanja stabilnih sustava za dojavu i gašenje požara.

Članak 53.

Korisnik sustava za dojavu požara mora biti upućena osoba ili mora ovlastiti upućenu osobu.

Upućena osoba je osoba sposobna utvrditi stanja i obaviti radnje iz 51. 54. ovog Pravilnika.

Članak 54.

Korisnik ili od njega ovlaštena osoba mora kod pokazivanja smanjenja trajne pogonske gotovosti

sustava, neispravnog funkcioniranja sustava ili kod promjena koje utječu na nadzor sustava za dojavu požara (npr. prenamjena prostorije ili preoblikovanje prostora) provesti provjeru ispravnosti djelovanja.

Članak 55.

Sustav za dojavu požara smije redovito održavati samo osoba najmanje srednje stručne spremne elektro smjera o čemu mora postojati dokumentacija.

Stručna osoba zadužena za održavanje sustava za dojavu požara utvrđuje se Općim aktom iz područja zaštite od požara vlasnika ili korisnika istog sustava.

U slučaju smetnji na sustavu za dojavu požara, a na inicijativu korisnika odnosno od njega ovlaštene osobe, neodložno se provjerava njegova ispravnost djelovanja od strane stručne osobe iz stavka 1. ovog članka te se sustav dovodi u ispravno stanje.

Članak 56.

Osim u slučajevima iz članka 54. ovog Pravilnika provjera ispravnosti djelovanja sustava za dojavu požara obavlja se najmanje 2 (dva) puta godišnje u približno istim vremenskim razmacima.

Pri tome se provjerava ispravnost:

- glavnih vodova, od toga najmanje jedan javljač (kod automatskih javljača samo oni koji se mogu provjeriti bez smetnji),
- uređaja za pokazivanje odnosno upravljanje u centrali za dojavu požara ili izvan centrale za dojavu požara,
- uređaja za upravljanje u svezi s uređajima za prosljeđivanje signala, uređajima za upravljanje, uređajima za uzbunjivanje i dr.
- napajanja energijom,

Osim provjera iz stavka 2. ovog članka provjerava se sustav za dojavu požara i na utjecaj smetnji (npr. prenamjena ili preoblikovanje prostora) koje nisu uzete u obzir pogonskim mjerama.

Članak 57.

Svi pogonski događaji koji se odnose na ispravno djelovanje sustava za dojavu požara tijekom njegove uporabe, a naročito slučajevi iz članka 54. - 56. ovog Pravilnika, unose se od strane korisnika ili od njega ovlaštene osobe u knjigu održavanja.

U knjigu održavanja unose se i obavljene provjere ispravnosti djelovanja i provedene mjere od strane stručne osobe zadužene za održavanje sustava.

VI. KAZNENE ODREDBE

Članak 58.

Novčanom kaznom u iznosu od 750,00 do 1.250,00 KM kaznit će se za prekršaj:

1. korisnik, ako ne uključi uređaj za prosljeđivanje dojave požara (članak 10. stavak 1.);
2. korisnik, ako rabi uređaj za zvučno uzbunjivanje sustava za dojavu požara u druge svrhe (članak 13. stavak 1.);
3. korisnik, ako prilikom uporabe uređaja za stišavanje zvučnog pokazivanja dojave požara nije postupio na način sukladan odredbama normi BHN EN 54-2 (članak 14. stavak 3.);
4. ovlaštenu projektanta, ako sustav za dojavu požara nije projektiran na način da udovoljava odredbama ovog Pravilnika (članak 20.);
5. korisnik, ako dokumentaciju o sustavu za dojavu požara ne pohranjuje u blizini centrale za dojavu požara (članak 32. stavak 1.);
6. korisnik, ako nije trajno onemogućio pristup prostoru centrale za dojavu požara od strane neovlaštene osobe (članak 37. stavak 4.);
7. korisnik, ako put od prilaznog mjesta vatrogasne tehnike do centrale za dojavu požara nije označen na propisan način (članak 37. stavak 5.);
8. korisnik, ako ne upozori sve osobe koje bi mogle automatski primiti signal dojave požara ili smetnje daje ispitivanje u tijeku (članak 42. stavak 1.);
9. korisnik, ako nakon rekonstrukcije, proširenja ili drugih promjena na sustavu za dojavu požara ili njegovom opsegu ne provede ispitivanje promjene (članak 49. stavak 1.);
10. korisnik, ako se ne brine o pogonskoj gotovosti sustava za dojavu požara (članak 54.);
11. korisnik, ako sustav za dojavu požara ne održava redovito te o tome ne posjeduje dokumentaciju (članak 55. stavak 1.);

12. korisnik, ako ne obavlja provjeru ispravnosti djelovanja sustava za dojavu požara najmanje dva puta godišnje (članak 56. stavak 1.);

13. korisnik, ako se u knjigu održavanja ne unose pogonski događaji koji se odnose na ispravno djelovanje sustava za dojavu požara (članak 57. stavak 1. i 2.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 350,00 do 850,00 KM i odgovorna osoba korisnika.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 59.

Na sustave za dojavu požara izvedene do dana stupanja na snagu ovog Pravilnika primjenjuju se samo odredbe članka 49. i članaka 51.-58. ovog Pravilnika do isteka njihove uporabe ili prve rekonstrukcije.

Članak 60.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama Hercegbosanske županije”.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

KANTON 10

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

Broj: 02-1-021.9879/2013.

Livno, 08. studeni 2013. godine

Ministar
Mario Lovrić

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Obrazac 1 – stranica A

POPIS PROIZVEDENIH I PRODANIH EKSPLOZIVNIH TVARI

Pravna osoba: _____ Odgovorna osoba: _____ JMBC: _____

1.	2.	3.	PROIZVEDENO			7.
r.b.	datum	Vrsta i tip	4.	5.	6.	Uskladišteno u skladištu (naziv skladišta i lokacija)
			Količina (kg) ili (m) ili (kom)	Vanjsko pakovanje-serijski brojevi u neprekidnom nizu od-do odnosno pojedinačni brojevi	Jedinično pakovanje-serijski brojevi u neprekidnom nizu od-do, odnosno pojedinačni brojevi	Broj odobrenja za nabavu ili prijevozu ili broju minerske knjižice

NAPOMENA: U slučaju da u stupcu 5., odnosno 6. Obrasca 1. nema dovoljno mjesta za čitak upis svih početnih i završnih serijskih brojeva neprekidnom nizu od-do ili pojedinačno brojevi

----- obvezni dijelovi sustava za dojavu požara
 ----- neobvezni dijelovi sustava za dojavu požara

- A - automatski javljač požara
- B - centrala za dojavu požara
- C - uređaj za uzbunjivanje
- D - ručni javljač požara
- E - uređaj za prosljeđivanje dojave požara
- F - centrala za prijam dojave požara

- G - uređaj za upravljanje uređajima protupožarne zaštite
- H - automatski uređaji protupožarne zaštite
- J - uređaj za prosljeđivanje dojave smetnji
- K - centrala za prijam dojave smetnji
- L - uređaj za napajanje energijom

Na temelju članka 24. Zakona o unutarnjim poslovima („Narodne novine Hercegbosanske županije”, broj: 3/02., 6/03., 11/03. i 1/05) i članka 51. stavka 2. Zakona o zaštiti od požara („Narodne novine Hercegbosanske županije”, broj: 7/02), ministar unutarnjih poslova Kantona 10. uz suglasnosti sa ministrom gospodarstva Hercegbosanske županije, donosi:

PRAVILNIK o zaštiti od požara ugostiteljskih objekata

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se minimalni zahtjevi glede zaštite od požara za ugostiteljske objekte.

Ugostiteljskim objektom smatraju se ugostiteljske jedinice koje su kao takve određene propisom o klasifikaciji, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata.

Članak 2.

Ovaj Pravilnik ne odnosi se na ugostiteljske objekte koji se nalaze u starogradskim jezgrama i na ugostiteljske objekte koji su proglašeni spomenicima kulture.

I. DEFINICIJE POJMOVA

Članak 3.

Pojedini izrazi i pojmovi koji se rabe u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- **put za izlaženje** je dio ugostiteljskog objekta kojima se u slučaju požara obavlja evakuacija ljudi u otvoren (slobodan) prostor, a sastoji se od vanjskog izlaza, sigurnosnog izlaznog puta i/ili od pristupnog prostora.
- **pristupni prostor** je dio puta za izlaženje od zalaznih vrata iz nekog prostora ugostiteljskog

- objekta (sobe, apartmana, pomoćne prostorije i si.) do sigurnosnog izlaznog puta ili vanjskog zalaza,
- **sigurnosni izlazni put** je dio puta za izlaženje koji je od ostalih dijelova ugostiteljskog objekta odvojen građevinskim elementima određene otpornosti na požar (zidovi, stropovi, vrata i si.),
 - **sigurnosno stubište** je stubište koje je dio sigurnosnog izlaznog puta,
 - **vanjski zalaz** iz ugostiteljskog objekta je svaki izlaz koji vodi na ulicu ili dovoljno velik otvoren i neugrožen prostor.
 - **javni prostor** u ugostiteljskom objektu je dio objekta u koji je dozvoljen pristup svim korisnicima objekta,
 - **slijepi hodnik** je hodnik sa izlazom u samo jednom smjeru,
 - **nosive konstrukcije** su konstrukcije ugostiteljskog objekta preko kojih se opterećenje izravno ili preko drugih konstrukcija prenosi na tlo (nosivi zidovi, stupovi, grede, rešetkasti nosači i si.),
 - **požarni zid** je zid minimalne otpornosti na požar od 90 minuta koji presijeca objekt od temelja do krova i na krovu završava sa nadvišenjem od najmanje 50 cm iznad krova, ili sa konzolom ispod krova širine od najmanje 1 m lijevo i desno od požarnog zida iste otpornosti na požar kao i požarni zid,
 - **visoki objekti** su građevine čija je kota poda najvišeg kata najmanje 22 m iznad najniže kote površine uz ugostiteljski objekt koje služe kao vatrogasni pristup,
 - **otpornost na požar** je svojstvo građevinskih elemenata ili konstrukcija da u uvjetima izloženosti tipičnom razvoju požara određeno vrijeme sačuvaju stabilnost, i/ili spriječe prodor plamena i toplinskog zračenja sukladno zahtjevima norme za ispitivanje otpornosti na požar,
 - **klasa otpornosti na požar** određena je vremenom u kojem je građevinski element ili konstrukcija u uvjetima tipičnog razvoja požara očuvao svoju stabilnost, spriječio prodor plamena ili toplinskog zračenja sukladno vrijednostima dopuštenih normom,
 - **tipični razvoj** požara određen je krivuljom koja je normirana prema BHN DIN 4102, dio 2,
 - **vrata otpora na požar** su vrata koja imaju lasu otpornosti na požar od najmanje 30 minuta i koja posjeduju potvrdu o sukladnosti (certifikat) tipa sa zahtjevima norme HRN DIN 4102, dio 5 za otpornosti na požar. Vrata otporna na požar moraju imati uređaj za automatsko zatvaranje vrata,
 - **uređaj za automatsko zatvaranje vrata** je uređaj koji vrata otporna na požar drži otvorena ili zatvorena, a pri promjeni neke od požarnih veličina otvorena vrata otporna na požar automatski zatvara,
 - **opća rasvjeta** je umjetna rasvjeta građevine ili prostora ili njihovog dijela koja odgovara njihovoj posebnoj namjeni,
 - **sigurnosna rasvjeta** je umjetna rasvjeta građevine ili prostora ili njihovog dijela, pridodana općoj rasvjeti iz sigurnosnih razloga. Sastoji se od pomoćne i panične rasvjete, a automatski se uključuje za vrijeme smetnji ili prekida u napajanju električnom energijom opće rasvjete.
 - **pomoćna rasvjeta** je sigurnosna rasvjeta koja osvjetljava prostor minimalno propisanim osvjetljenjem tijekom minimalno propisanog vremena,
 - **panična rasvjeta** je sigurnosna rasvjeta koja označava najkraći put iz građevine ili prostora na siguran otvoren prostor tijekom minimalno propisanog vremena,
 - **podzemna garaža** je prostor za ostavljanje vozila bez nadzora vozača čiji strop se nalazi na visini manjoj od 1,7 m iznad kote okolnog tla,
 - **pomoćne prostorije** su strojarnica, kotlovnice, spremišta goriva, crpne stanice, prostorije za smještaj generatora el, struje, transformatora, rashladnih uređaja, rasklopnih prekidača (ormara), sustava s plinskim bocama, skladišta i ostale prostorije za obavljanje servisnih djelatnosti,
 - **upravitelj ugostiteljskog objekta** je osoba koja rukovodi radom ugostiteljskog objekta (ukoliko nije imenovana takva osoba upraviteljem se smatra vlasnik),

II. OTPORNOST NA POŽAR NOSIVIH KONSTRUKCIJA UGOSTITELJSKOG OBJEKTA

Članak 4.

Otpornost na požar nosivih konstrukcija ugostiteljskog objekta koji nije viši od tri kata mora biti najmanje 30 minuta.

Otpornost na požar nosivih konstrukcija ugostiteljskih objekata koji su više od tri kata, nisu visoki objekti, mora biti najmanje 60 minuta.

Za ugostiteljske objekte koji spadaju u visoke objekte otpornost na požar nosivih konstrukcija određuje se sukladno propisima o visokim objektima.

Članak 5.

Otpornost na požar građevinskih elemenata dokazuje se prema odgovarajućoj normi skupine BHN DIN 4102.

III. GRAĐEVINSKE MJERE ZA SPRIJEČAVANJE PRIJENOSA POŽARA U UGOSTITELJSKOM OBJEKTU

Članak 6.

Ugostiteljski objekti moraju biti podijeljeni u požarne sektore.

Veličina požarnog sektora u ugostiteljskim objektima višim od tri kata, koji ne spadaju u visoke objekte, može biti najviše 1500 m².

Veličina požarnog sektora u ugostiteljskim objektima koji spadaju u visoke objekte određuje se sukladno propisima o zaštiti od požara visokih objekata.

Požarni sektor kod ugostiteljskih objekata koji su viši od tri kata može obuhvaćati najviše dva kata, pri čemu dužina dulje strane požarnog sektora može iznositi najviše 60 m.

Građevinski elementi i uređaji za zatvaranje otvora na granici požarnog sektora mogu imati otpornost na požar za najviše 30 minuta manju od otpornosti na požar elemenata na granici požarnog sektora u koji su ugrađeni ali ne manje od 30 minuta.

Stavci 2. i 4. ovog članka ne odnose se na požarne sektore zaštićene stabilnim sustavom za gašenje požara tipa sprinkler.

Članak 7.

Ugostiteljski objekti koji se dodiruju s drugim građevinama moraju od njih biti odijeljeni vanjskim požarnim zidom.

VI. PUTOVI ZA IZAŽENJE

Članak 8.

Širina putova za izlaženje na najužem mjestu ne smije biti manja od veličina propisanih u tablici 1. koja je tiskana uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

Članak 9.

Dužina propisanog prostora može iznositi najviše 35 m.

Udaljenost iz stavka 1. ovog članka može biti do 55 m ako je prostor kroz koji vodi put iz stavka 1. ovog članka zaštićen stabilnim sustavom za gašenje požara tipa sprinkler.

Članak 10.

Građevni elementi kojima je omeđen sigurni izlazni put iz ugostiteljskih objekata, a koji nisu više od tri kata, moraju imati otpornost na požar najmanje 30 minuta.

U ugostiteljskim objektima, koji su više od tri kata, građevinski elementi koji omeđuju sigurni izlazni put (zidovi, podovi, stropovi) moraju imati otpornost na požar najmanje jednaku otpornost na požar nosivih konstrukcija objekata.

Otpornost na požar iz stavka 1. i 2. ovog članka dokazuje se sukladno odredbama članka 5. ovog Pravilnika.

Članak 11.

U ugostiteljskim objektima koji su više od dva kata, mora postojati mogućnost izlaženja sa svakog kata putem za izlaženje u najmanje dva smjera.

Iznimno odredbe stavka 1. ovog članka neće se primjenjivati na ugostiteljske objekte visine do 4 kata ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- najjednom katu može se nalaziti najviše 6 spavaćih soba,
- udaljenost od osi vrata bilo koje spavaće sobe do stubišta nije duža od 10 m,
- udaljenost od najudaljenijeg dijela bilo kojeg javnog prostora dostupnog
- osobama do stubišta nije duža od 15 m,
- stubište nije uže od 1,1 m,
- stubište zadovoljava uvjete iz članka 16. i 17. ovog Pravilnika.

Članak 12.

Na svim ulazima i izlazima u sigurnosni izlazni put moraju biti ugrađena vrata koja mogu imati najviše za 30 minuta manju otpornost na požar od građevinskih elemenata sigurnog izlaznog puta u koji su ugrađena ali ne manju od 30 minuta.

Članak 13.

Ugostiteljski objekti koji su viši od tri kata moraju imati najmanje jedno sigurnosno stubište.

Članak 14.

Širina stubišta koje se koristi kao put za izlaženje određuje se prema projektiranom broju osoba koje mogu koristiti stubište i broju katova sa kojih osobe izlaze na stubište i ne smije biti manja od vrijednosti propisanih u tablici 2. koja je tiskana uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

Širina stubišta ne smije biti ni na kojem mjestu manja od širine ulaza kojima se ulazi na stubište.

Širina stubišta u ugostiteljskim objektima višim od 30 m mjerno od razine najniže kote površine uz ugostiteljski objekt koja služi kao vatrogasni pristup, ne smije ni u kojem slučaju biti manja od 1,4 m.

Članak 15.

Za završno oblaganje građevinskih elemenata kojima je omeđen sigurnosni izlazni put mogu se upotrebljavati samo negorivi materijali ili materijali klase gorivosti A1 i A2, izuzev podova sigurnosnog izlaznog puta koji se mogu oblagati materijalima klase B1.

Za završno uređenje zidova pristupnog prostora mogu se upotrebljavati materijali klase gorivosti najmanje B1, a podova najmanje klase gorivosti B2.

Za završno uređenje stropova putova za izlaženje mogu se upotrebljavati samo negorivi materijali ili materijali klase gorivosti A1 i A2.

Negorivost ili klase gorivosti materijala iz stavka 1., 2. i 3. ovog članka dokazuju se prema normi BHN DIN 4102, dio 1 i dio 14, ili 4102, dio 4.

Članak 16.

Ugostiteljski objekt mora biti projektiran na način da dužina slijepog hodnika ne prelazi 10 m.

Iznimno od stavka 1. ovog članka dužina slijepog hodnika koji je u ugostiteljskom objektu zaštićen sustavom za gašenje požara tipa sprinkler ne smije

prelaziti 15 m.

Dužina slijepog hodnika iz stavka 1. i 2. ovog članka mjeri se simetralom tlocrtno površine hodnika.

Članak 17.

Na najvišem dijelu stubišta koja se koriste kao izlazni put moraju se ugraditi elementi za odvođenje dima i topline, svijetlog otvora najmanje 1 kvadratni metar, koji se otvaraju automatski, a moraju imati i mogućnost ručnog otvaranja.

Elementi za odvođenje dima i topline u ugostiteljskim objektima koji imaju ugrađen sustav vatrodajave moraju se otvarati proradom sustava vatrodajave.

Ako se stubište iz stavka 1. ovog članka nalazi na vanjskom zidu ugostiteljskog objekta kao elementi za odvođenje dima i topline mogu se koristiti i oklopni prozori koji se mogu otvarati iz prizemlja i podneska stubišta zadnjeg kata.

Članak 18.

Na putovima za izlaženje ne smiju se nalaziti predmeti koji pomažu širenju požara (primjerice goriva ambalaža, dijelovi namještaja, gorive zavjese i si.), stvari koje bi mogle ometati izlaz osobama (primjerice aparati različitih namjena, garderobni ormari, pričuvani dijelovi, uskladištena roba i si.), niti ogledala koja bi mogla zbuniti osobe u slučaju evakuacije.

Članak 19.

Vrata na izlaznim putovima ne smiju imati mogućnosti zaključavanja i moraju se otvarati u smjeru izlaza.

Okretna ili klizna vrata ne smatraju se odgovarajućim vratima na putu za izlaženje i uz njih se moraju ugraditi dodatna vrata u skladu sa stavkom 1. ovog članka.

Stavak 1. ovog članka ne odnosi se na vanjska vrata ugostiteljskog objekta koja su pod stalnim direktnim nadzorom djelatnika ugostiteljskog objekta.

Vanjska vrata iz stavka 3. ovog članka moraju biti stalno otključana u vremenu korištenja ugostiteljskog objekta.

Brava na vratima koja se nalaze na izlaznim putovima mora biti tako napravljena da omogućí otvaranje vrata pritiskom bilo kojeg dijela tijela čovjeka na dio vrata u visini brave.

Odredbe ovog članka ne odnose se na vrata

prostorija u kojima gosti borave, kao što su sobe za spavanje, apartmani i sl.

V. VATROGASNI PRISTUPI

Članak 20.

Svaki ugostiteljski objekt mora imati vatrogasni pristup izgrađen sukladno s Pravilnikom o uvjetima za vatrogasne pristupe.

VI. TAVANI

Članak 21.

Tavani u ugostiteljskim objektima moraju biti izvedeni kao zaseban požarni sektor odijeljen od ostalih dijelova ugostiteljskog objekta građevinskim elementima koji imaju otpornost na požar najmanje 60 minuta.

U slučaju da je u prostoru tavana ugrađen sustav vatrodjave otpornost elemenata iz stavka 1. ovog članka mora biti najmanje 30 minuta.

Odredbe stavka 1. i 2. ovog članka ne odnose se na ugostiteljske objekte visine do tri kata i u slučaju kada se prostor tavana štiti stabilnim sustavom za gašenje požara.

Tavanski prostori moraju biti čisti i ne smiju se koristiti za držanje gorivih tvari.

VII. ELEKTRIČNE INSTALACIJE

Članak 22.

Ugostiteljski objekti osim opće rasvjete moraju imati izvedenu i sigurnosnu rasvjetu, koja mora udovoljavati propisanim zahtjevima za sigurnosne električne sustave.

Pomoćna rasvjeta iz stavka 1. ovog članka mora osvjetljavati prostoriju u kojoj je izvedena minimalnim osvjetljenjem od 1 luksa, mjerno na podu prostorije, u vremenu od najmanje 2 sata po uključanju.

Panična rasvjeta iz stavka 1. ovog članka mora osvjetljavati prostor izlaza minimalnim osvjetljenjem od 1 luksa, mjerno na podu prostorije, u vremenu od najmanje 2 sata po uključanju.

Stavak 1. ovog članka ne odnosi se na kampove, kuće i stanove za odmor, sobe za iznajmljivanje te ugostiteljske objekte za prehranu u kojima se može okupiti najviše 50 osoba ili imaju tlocrtnu površinu manje od 50 m, a nalaze se u prizemlju.

Članak 23.

Sigurnosna rasvjeta mora se pregledati najmanje dva puta godišnje i to obvezno jednom neposredno prije nastupanja glavne turističke sezone.

O obavljenim pregledima iz stavka 1. ovog članka mora se voditi evidencija.

Odgovorna osoba za pregled i vođenje evidencije je osoba zadužena za poslove zaštite od požara u gostiteljskom objektu.

VIII. SUSTAV VENTILACIJE

Članak 24.

Sustav ventilacije ugostiteljskog objekta mora biti izveden na način da u slučaju požara spriječi ulaz produkata izgradnja u prostor izlaznih putova i da se omogući njegovo čišćenje, održavanje i provjera ispravnog djelovanja zaklopki.

Sustav ventilacije mora biti izrađen sukladno propisima o tehničkim normativima za ventilacijske ili klimatizacijske sustave.

Članak 25.

Zaklopke iz članka 24. stavka 2. ovog Pravilnika moraju biti otporne na požar:

- u zgradama do 3 nadzemna kata najmanje 30 minuta,
- u zgradama iznad 3 nadzemna kata, koje ne spadaju u visoke objekte najmanje 60 minuta,
- u visokim objektima najmanje 90 minuta.

Zaklopke iz stavka 1. ovog članka moraju imati uređaj za automatsko zatvaranje koji se aktiviraju u slučaju požara.

Članak 26.

U slučaju da su u ventilacijske kanale ugostiteljskog objekta ugrađene tri ili više zaklopki koje su otporne na požar, uređaj za automatsko zatvaranje iz članka 25. ovog Pravilnika mora se izvesti na takav način da se u slučaju požara zaklopke zatvaraju i putem vatrodjave centrale.

Članak 27.

Ventilacijski kanali moraju se čistiti najmanje jednom godišnje, a ventilacijski kanali iz prostorija za pripremu hrane svaka 3 mjeseca za vrijeme rada ugostiteljskog objekta.

U ugostiteljskim objektima koji rade sezonski,

čišćenje ventilacijskih kanala mora se obaviti sukladno odredbi stavka 1. ovog članka, a iz prostorija za pripremu hrane i prije i nakon prestanka rada ugostiteljskog objekta.

O čišćenju iz stavka 1. i 2. ovog članka mora se voditi evidencija.

Odgovorna osoba za vođenje evidencije iz stavka 1. ovog članka je osoba zadužena za poslove zaštite od požara u ugostiteljskom objektu.

Odgovorna osoba za provedbu čišćenja ventilacijskih kanala je upravitelj ugostiteljskog objekta.

IX. UREĐAJI ZA UZBUNJIVANJE, DOJAVU I GAŠENJE POŽARA

Članak 28.

Ugostiteljski objekti u kojima može istovremeno boraviti više od 100 osoba moraju imati izveden sustav za dojavu požara.

Sustav za dojavu požara iz stavka 1. ovog članka obvezno se mora izvesti u hodnicima pomoćnim prostorijama te u svim dijelovima ugostiteljskog objekta koji su rizični za pojavu požara, a u koje se povremeno ulazi.

Sustav iz stavka 1. ovog članka mora biti projektiran i izveden sukladno odredbama hrvatskih propisa, a do donošenja hrvatskih propisa primjenjivat će se europski propisi kao pravilo tehničke prakse.

Ručni javljači požara moraju biti postavljeni tako da od bilo kojeg mjesta u objektu do ručnog javljača požara udaljenost nije veća od 30 m.

Odredbe ovog članka ne odnose se na objekte za prehranu, te na gostiteljske objekte koji su zaštićeni stabilnim sustavom za gašenje požara ako isti nisu upravljani sa sustavom za dojavu požara.

Članak 29.

Ugostiteljski objekti u kojima istovremeno može boraviti više od 250 osoba moraju imati zvučni uređaj za uzbunjivanje.

Uređaj za uzbunjivanje može biti sirena ili zvono čija jačina zvuka je najmanje trideset decibela više od okolne buke mjerno na najnepovoljnijem mjestu, ali ne više od 110 decibela mjerno na udaljenosti od 1 metra od uređaja za uzbunjivanje.

Uređaj za uzbunjivanje mora imati i sekundarni izvor napajanja, koji ima takve karakteristike da omogućiti rad uređaja za uzbunjivanje u trajanju od najmanje 24 sata u stanju pripreme i 10 minuta u

operativnom stanju.

U slučaju da postoji sustav automatske dojave požara uređaj za uzbunjivanje mora se aktivirati automatski nakon prorade dva automatska javljača požara koji su smješteni u dvije različite zone dojave odnosno kod adresibilnih javljača požara kod proradi drugi stupanj (uzbuna).

Članak 30.

U ugostiteljskom objektu se mora nalaziti odgovarajući broj vatrogasnih aparata sukladno propisima o održavanju i izboru vatrogasnih aparata i odredbama ovog članka, ali ne manje od 2 vatrogasna aparata na svakom katu ugostiteljskog objekta.

Vrsta vatrogasnog aparata se određuje prema vrsti požara koja može nastati u prostoru koji se štiti.

Jedinični aparat određuje se prema propisima o održavanju i izboru vatrogasnih aparata. Najveća masa sredstava za gašenje vatrogasnog aparata koji se smije koristiti za zaštitu od požara u ugostiteljskom objektu je 6 kg, izuzev u pomoćnim prostorijama.

Najveća udaljenost između mjesta na kojem je smješten vatrogasni aparat i mjesto na kojem se može zateći osoba u slučaju požara ne smije biti veća od 25 m.

Članak 31.

Ugostiteljski objekti čija površina je veća od 500 m, mora imati unutarnju i vanjsku hidrantsku mrežu za gašenje požara.

Odredbe stavka 1. ovog članka ne odnose se na kuće i stanove za odmor te sobe za iznajmljivanje.

Požarni sektori u ugostiteljskim objektima iz stavka 1. ovog članka koji su zaštićeni stabilnim sustavima tipa sprinkler ne mora imati unutarnju hidrantsku mrežu za gašenje požara.

Tehničke karakteristike hidrantske mreže za gašenje požara određuje se prema odredbama propisa o hidrantskoj mreži za gašenje požara.

Članak 32.

Prostorije u ugostiteljskim objektima namijenjene za okupljanje ili boravak osoba sa površinom većom od 800 kvadratnih metara ili sa mogućnošću istovremenog smještaja više od 300 osoba moraju imati ugrađen stabilni sustav za automatsko gašenje požara tipa sprinkler.

Članak 33.

Ugostiteljski objekti moraju imati instalacije za zaštitu od atmosferskog pražnjenja koja mora biti izvedena i održavana sukladno hrvatskim propisima o instalacijama za zaštitu od atmosferskog pražnjenja.

Ispravnost instalacije iz stavka 1. ovog članka mora se periodično ispitati najmanje jednom u roku od 3 godine.

Ugostiteljski objekti ne smiju se štititi od atmosferskog pražnjenja gromobranima s radioaktivnim izvorom zračenja.

Postojeći radioaktivni gromobrani moraju se ukloniti sa ugostiteljskih objekata i zamijeniti klasičnim najkasnije do trenutka prve zamjene radioaktivnog elementa.

X. ORGANIZACIJSKE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA**Članak 34.**

Zaposlene osobe u ugostiteljskom objektu moraju biti osposobljene za zaštitu od požara. Zaposlene osobe osposobljene su za zaštitu od požara ako znaju:

- ispravno upotrijebiti uređaje (sredstva) za gašenje požara koji se nalaze u konkretnom ugostiteljskom objektu gdje su zaposlene;
- aktivirati sustav za uzbunjivanje i isključiti primarni izvor napajanja ugostiteljskog objekta energentima (plin i struja);
- isključiti sustav za ventilaciju;
- postupak evakuacije osoba iz bilo kojeg prostora ugostiteljskog objekta.

Odgovorna osoba za osiguranje obuke zaposlenih djelatnika za zaštitu od požara ugostiteljskog objekta je upravitelj ugostiteljskog objekta.

Osposobljavanje iz stavka 1. ovog članka mogu obavljati školske ustanove i pravne osobe ovlaštene za osposobljavanje pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanja ljudi i imovine.

Ispravu o osposobljenosti svakom djelatniku koji je osposobljen u smislu stavka 2. ovog članka izdaju školske ustanove ili pravne osobe ovlaštene za osposobljavanje pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanje ljudi i imovine.

Upravitelj ugostiteljskog objekta mora za svakog djelatnika stalno ili povremeno (sezonski)

zaposlenog u ugostiteljskom objektu imati ispravu iz stavka 5. ovog članka čiji oblike je propisan propisom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom.

Provjeru osposobljenosti iz stavka 1. ovog članka može obaviti inspektor zaštite od požara.

Članak 35.

Osoblje ugostiteljskog objekta u kojem se istovremeno može smjestiti više od 100 osoba mora najmanje jednom godišnje, sudjelovati u vježbi evakuacije i vježbi uporabe sredstava za gašenje kojima se štiti ugostiteljski objekt.

Odgovorna osoba za provedbu odredbe stavka 1. ovog članka je upravitelj ugostiteljskog objekta.

O sudjelovanju osoblja na vježbama iz stavka 1. ovog članka odgovorna osoba za zaštitu od požara u ugostiteljskom objektu dužna je voditi evidenciju.

Članak 36.

Osoblju zaposlenom u ugostiteljskom objektu moraju u svakom trenutku biti dostupne prostorije u kojima se nalaze:

- vatrodojavne centrale;
- glavna sklopka napajanja električnom energijom;
- uređaj za isključenje sustava ventilacije;
- uređaj za upravljanje radom stabilnih sustava za gašenje požara;
- uređaj za distribuciju vode na vertikalnom cjevovodu.

XI. UPUTE I OZNAKE ZA SLUČAJ NUŽDE**Članak 37.**

Svaki ugostiteljski objekt mora na vidnom mjestu u blizini ulaza imati istaknute upute za slučaj nastanka požara i čin ugostiteljskog objekta sa označenim:

- stubištima i izlazima putovima;
- mjestima na kojima su smješteni vatrogasni aparati;
- mjestom na kojem je smještena glavna sklopka napajanja ugostiteljskog objekta električnom energijom te glavni zatvarač za brzo zatvaranje dovoda plina;
- mjestom isključenja sustava ventilacije ako je ugrađena u objekt;

- mjestom smještaja vatrodajne centrale ako je ugrađena u objekt;
- instalacijama i prostorima povećanog rizika za nastanak požara ako postoje u objektu.

Članak 38.

U svim objektima koji su viši od dva kata, na svakom katu ugostiteljskog objekta mora biti istaknut pojednostavljen plina kata u blizini ulaza na predmetni kat.

Na pojednostavljenom planu iz stavka 1. ovog članka moraju biti označeni izlazni putovi u slučaju nužde i mjesto na kojem je plan postavljen.

Članak 39.

U svakoj spavaćoj sobi ugostiteljskog objekta mora postojati uputa o ponašanju u slučaju požara.

Uputa iz stavka 1. ovog članka mora biti napisana na hrvatskom jeziku i na nacionalnim jezicima gostiju koji najčešće borave u ugostiteljskom objektu, a najmanje na engleskom i njemačkom jeziku.

Upute iz stavka 1. ovog članka moraju sadržavati i shematski prikaz smještaja spavaće sobe u odnosu na zalazne putove.

U uputama iz stavka 1. ovog članka mora se posebno naznačiti da se u slučaju požara ne smiju koristiti dizala za zalaz osim ako nisu sigurnosna dizala za hendikepirane osobe, koja moraju biti posebno označena i koja moraju biti posebno zaštićena za slučaj požara, sukladno Bosansko Hercegovačkim propisima odnosno priznatim pravilima tehničke prakse.

Članak 40.

Svi zalazni putovi i vrata na izlaznim putovima moraju biti označeni odgovarajućim oznakama sukladno normi BHN ISO 6309.

XII. POMOĆNE PROSTORIJE

Članak 41.

Pomoćne prostorije izvode se kao zasebni požari sektori elementa otpornih na požar najmanje 60 minuta, ako posebnim propisom nije određena veća otpornost na požar.

Otpornost na požar građevinskih elemenata iz stavka 1. ovog članka može biti 30 minuta ako je u pomoćnim prostorijama ugrađen sustav vatrodajne.

Odredbe ovog članka ne odnose se na pomoćne prostorije sa ugrađenim sustavima za automatsko gašenje požara.

Članak 42.

Između stubišta koja služe kao izlazni put i pomoćnih prostorija nisu dozvoljeni nikakvi otvori.

Izravan pristup na stubište koje služi kao izlazni put ne smije biti moguć iz pomoćnih prostorija.

Pristup na stubišta iz stavka 1. ovog članka iz pomoćnih prostorija koja ne služe za smještaj transformatora ili rasklopnog ormara visokog napona mora biti izveden kroz predvorje koje je izvedeno kao zaseban požar sektor, čiji elementi imaju otpornost na požar od najmanje 30 minuta.

Ulaz u pomoćne prostorije u kojima su smješteni rasklopnici ormara visokog napona i transformatorske stanice može biti samo iz vanjskog prostora.

Pomoćne prostorije iz stavka 4. ovog članka ne smiju imati nikakvu unutarnju vezu s ostalim prostorijama u ugostiteljskom objektu.

Članak 43.

Podzemne garaže koje su dio ugostiteljskog objekta moraju imati izveden stabilni sustav za gašenje požara tipa sprinkler.

Stabilni sustav iz stavka 1. ovog članka mora biti izrađen sukladno VdS Smjernicama za projektiranje i izvođenje sprinkler uređaja do donošenja hrvatskih propisa.

Podzemne garaže iz stavka 1. ovog članka moraju imati najmanje dva puta za izlaženje za osobe.

XIII. DIZALA

Članak 44.

Strojarnica dizala mora biti smještena na vrhu okna u prostoru koji je omeđen sa negorivim građevinskim elementima.

Konstrukcija okna i materijali za završnu obradu okna moraju biti negorivi ili klase gorivosti A1 i/ili A2. Negorivosti li klase gorivosti dokazuju se sukladno odredbi članka 15. stavka 4. ovog Pravilnika.

Okna dizala moraju se izvesti kao poseban požarni sektor. Građevinski elementi okna dizala mogu imati za najviše 30 minuta manju otpornost na požar od otpornosti na požar nosive konstrukcije ugostiteljskog objekta, ali ne manju od 30 minuta.

Vrata na oknima dizala mogu imati otpornost na

požar najviše za 30 minuta manju od otpornosti na požar građevinskih elemenata okna ali ne manju od 30 minuta.

Članak 45.

Dizala se ne smiju koristiti za evakuaciju osoba prilikom požara i ne smiju biti sastavni dio puta za izlaženje.

Odredba iz stavka 1. ovog članka ne odnosi se na dizala za evakuaciju invalidnih osoba.

Dizala za evakuaciju invalidnih osoba i prostori strojarne dizala moraju se izvesti od građevinskih elemenata čija otpornost na požar mora biti najmanje jednaka otpornosti na požar nosive konstrukcije ugostiteljskog objekta.

Dizala iz stavka 3. ovog članka moraju imati osiguranu autonomnost rada najmanje za vrijeme koje je jednako vremenu otpornosti na požar nosive konstrukcije objekta.

Članak 46.

Na vrhu okna dizala ili u blizini vrha okna dizala mora postojati otvor za ventilaciju čija površina nije manja od 0,2 m² i čija najkraća stranica ne smije biti manja od 10 cm.

Otvor iz stavka 1. ovog članka može se zaštititi rešetkom koja mora omogućiti zalaz dima u slučaju požara.

XIV. DODATNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 47.

Ventilacija iz prostora u kojima su smještena rashladna postrojenja mora biti izvedena direktno u vanjski prostor, ako se kao rashladni medij upotrebljava gorivi plin ili u slučaju da se djelovanjem topline iz rashladnog medija može razviti otrovni plin.

Postrojenja iz stavka 1. ovog članka ne smiju biti smještena u prostore kotlovnice.

Članak 48.

Prostorije za smještaj motora sa unutarnjim sagorijevanjem (dizel ili benzinski električni agregati, kompresori sa motorima sa unutarnjim sagorijevanjem, motori na plin i si.) moraju biti izvedeni kao zaseban požarni sektor otpornosti na požar od najmanje 60 minuta i moraju imati ulaz iz vanjskog prostora.

Prostorije iz stavka 1. ovog članka moraju imati izvedenu ventilaciju koja osigurava najmanje 5 izmjena zraka na sat, a odzračeni ventilacijski kanal vodi direktno u vanjski prostor.

Vanjski prostor iz stavka 2. ovog članka ne smije biti svijetlarnik ili zatvoreno dvorište.

U slučaju da se u prostorijama iz stavka 1. ovog članka koristi plinsko gorivo na njih se primjenjuju odgovarajuće odredbe hrvatskih propisa za projektiranje, gradnju i održavanje plinskih kotlovnica.

Stavak 1. ovog članka ne odnosi se na prostorije koje imaju ugrađeni stabilni sustav za gašenje požara.

Članak 49.

Zapaljive tekućine i plinovi koji se koriste za pogon motora ili za grijanje moraju biti smješteni u zasebne objekte, izuzev količina za dnevne potrebe.

Ulaz u prostorije u kojima se skladište zapaljive tekućine ili plinovi moraju biti iz vanjskog prostora, kotlovnice ili prostorije u kojima su smješteni motori sa unutarnjim sagorijevanjem.

Sustav za opskrbu postrojenja zapaljivim tekućinama mora imati uređaj za automatski prekid dotoka goriva koji se aktivira pomoću termo-maksimalnog javljača požara koji je smješten u neposrednoj blizini postrojenja.

Dotok goriva mora biti moguće zaustaviti i ručno uređajem smještenim izvan prostorije u kojoj je smješteno postrojenje za korištenje goriva.

Odredbe stavka 3. ovog članka ne odnose se na postrojenja koja su smještena izvan ugostiteljskog objekta u poseban objekt s kojeg se požar ne može prenijeti na ugostiteljski objekt.

Članak 50.

Prostorije u kojima se obavlja punjenje akumulatora moraju biti ventilirane prirodnom ventilacijom ili električni uređaji i instalacije u prostoriji moraju biti izvedene u protueksplozijskoj izvedbi sukladno hrvatskim propisima.

Ventilacija iz stavka 1. ovog članka mora biti projektirana i izvedena sukladno odredbama hrvatskih propisa koji se odnose na projektiranje, gradnju i pogon plinskih kotlovnica.

Članak 51.

Kotlovnice snage veće od 70 kW moraju biti smještene u zaseban požarni sektor.

Građevinski elementi prostora u kojem su smještene kotlovnice iz stavka 1. ovog članka moraju imati otpornost na požar od najmanje 90 minuta.

Vrata koja vode iz kotlovnice u ugostiteljski objekt moraju biti otporna na požar najmanje 90 minuta.

Vrata kotlovnica iz stavka 3. ovog članka moraju imati mehanizam za samo-zatvaranje i na njima mora biti na vidnom mjestu istaknut natpis „VRATA MORAJU BITI SALNO ZATVORENA”.

Članak 52.

Dimnjaci na ugostiteljskom objektu moraju se održavati u skladu sa lokalnom odlukom o dimnjačarskoj službi, a u slučaju nepostojanja iste u skladu s pravilima tehničke prakse.

Upravitelj ugostiteljskog objekta mora posjedovati odgovarajuću ispravu o održavanju dimnjaka iz stavka 1. ovog članka.

XV. KAMPOVI

Članak 53.

Kampovi u kojima se može istovremeno smjestiti više od 3.000 osoba moraju imati izrađenu procjenu ugroženosti, te na osnovu procjene ugroženosti izrađen plan zaštite od požara.

Kampovi iz stavka 1. ovog članka moraju imati izgrađene putove sukladno Pravilniku o uvjetima za vatrogasne pristupe.

Članak 54.

Putovi u kampovima moraju imati nazive ili brojčane oznake, a plan kampa mora se nalaziti istaknut na recepciji.

Članak 55.

U kampu u kojem može boraviti istovremeno više od 100 osoba svaka kamperska grupa mora na početku kampiranja dobiti plan kampa sa označenim putovima u kampu i sa brojevima kamperskih mjesta, označenim mjestom kampiranja grupe ili pojedinca, mjestom postavljanja vatrogasnih aparata, mjestom hidranta odnosno mjestom zahvata vode te mjestom smještaja potrebne opreme za gašenje požara.

Članak 56.

Tlo prostora oko kampa, u koji se istovremeno može smjestiti više od 3000 osoba, širine od najmanje 30 m mora biti očišćeno od, glede požara, rizičnog materijala i rizičnog biljnog pokrova.

Rizični materijal i rizični biljni pokrov iz stavka 1. ovog članka je nisko raslinje, grane stabala i lišće do visine od 4 m.

Čvrsto zidani objekti u šumarskim područjima moraju imati najmanje udaljenost od rizičnog biljnog pokriva 15 m.

Mjera zaštite od požara propisana stavkom 1. ovog članka ne odnosi se na među kampa koja je zaštićena dodatnim odgovarajućim sredstvima za zaštitu od širenja požara ili prirodnim preprekama širenja požara, kao na primjer čvrsti zid bez otvora koji je najmanje 1 m više od biljnog pokrova u krugu 30 m od kampa, put oko kampa koji je izgrađen sukladno odredbama Pravilnika o uvjetima za vatrogasne pristupe uz koji je izgrađena hidrantska mreža, rijeka širine najmanje 6 m i si.

Članak 57.

Spavaće sobe u čvrsto zidanim objektima koji se nalaze u kampu u šumskom području, ako nemaju najmanje dva izlaza na suprotnim krajevima sobe koji omogućavaju izlaz na dva neovisna izlazna puta, moraju imati najmanje jedan otvor koji se može otvoriti bez upotrebe alata prema otvorenom prostoru, a koji ima najmanju širinu od 51 cm i najmanju visinu od 61 cm.

Donja razina otvora iz stavka 1. ovog članka ne smije biti viša od 115 cm od razine okolnog tla.

Članak 58.

Otvorena vatra se loži samo na mjestima u kampu koja su posebno pripremljena i označena za tu namjenu.

Mjesto loženja mora biti očišćeno od sveg biljnog pokrova u krugu od najmanje 1,5 m od kruga u kojem se može očekivati pojava gorenja.

Članak 59.

Roštilj se u kampu smije koristiti na mjestima posebno pripremljenim i označenim za tu namjenu.

Mjesta pripremljena i označena za uporabu roštilja moraju zadovoljavati sljedeće uvjete:

- mjesto oko roštilja mora biti čisto od sve gorive

- materije u krugu od 1,5 m od ruba roštilja,
- postolje roštilja mora biti čvrsto i sigurno od prevrtanja,
 - na udaljenosti ne većoj od 20 m mora se nalaziti oprema za gašenje požara koja se sastoji od hidranta hidrantske mreže za gašenje požara sa pripadajućom opremom ili najmanje 100 l vode po jednom roštilju i jednim vjedrom ili jednim vatrogasnim aparatom „S”-6 sa prahom ABC.
- Prijenosni roštilji ne smiju se koristiti u zatvorenim prostorijama.

Članak 60.

Mjesta loženja otvorene vatre i mjesta previđena za loženje roštilja ne smiju se nalaziti na udaljenosti manje od 3 m od šatora.

Članak 61.

U kampu u kojem je omogućeno loženje vatre na otvorenom prostoru i/ili loženje roštilja mora biti izgrađeno mjesto za odlaganje pepela.

Pepeo se smije odlagati samo na za to pripremljenom mjestu koje mora biti ukopano u zemlju ili na posebno pripremljeno odlagalište od negorivog materijala.

Na udaljenosti od manje od 10 m od odlagališta mora se nalaziti hidrant za gašenje požara sa potrebnom opremom ili rezerva vode od najmanje 100 l sa vjedrom.

Pepeo se mora nakon svakog odlaganja politi vodom.

Na udaljenosti od 3 m od odlagališta ne smiju se nalaziti gorive tvari.

Članak 62.

Dimnjaci i spojevi dimnjaka i ložišta koja se nalaze u građevinama u kampu moraju biti pregledani najmanje dva puta mjesečno te po potrebi očišćeni.

Izlazni otvori dimnjaka ne smiju se nalaziti na udaljenosti manjoj od 3 m od okolnih krošnji drveća ili drugih zapaljivih materijala.

O pregledu dimnjaka iz stavka 1. ovog članka mora se voditi evidencija.

Odgovorna osoba za pregled i vođenje evidencije je upravitelj odnosno vlasnik kampa.

Članak 63.

Dimnjaci na ložištima u kampu koji se nalaze u šumi, a koji su posebno opasni za nastanak požara moraju biti opremljeni sa hvatačem varnica.

Članak 64.

Kruto gorivo koje se koristi mora biti smješteno najmanje 9 m od mjesta loženja te spojeva dimnjaka.

Članak 65.

Kampovi u kojima istovremeno može biti smješteno više od 3.000 osoba moraju imati izgrađenu hidrantsku mrežu za gašenje požara, te mogućnost prijave požara najbližoj profesionalnoj vatrogasnoj postrojbi.

Hidranti moraju biti raspoređeni tako da se sa pripadajućom opremom može gasiti požar u svakom dijelu kampa.

Svaki hidrant mora imati pripadajuću opremu koja mora biti smještena uz hidrant ili na označenom mjestu uz recepciju kampa, osim u slučaju iz članka 59. i 61. ovog Pravilnika.

Članak 66.

Kampovi u kojima nije izgrađena hidrantska mreža moraju imati rezerve vode od najmanje 30 l po kampu, računajući najveći broj kampera koji mogu istovremeno boraviti u kampu i potrebnu opremu za gašenje, koja se sastoji od vjedra za vodu (na svakih 5 šatora mora se postaviti najmanje 1 vjedro) i brentače (na svakih 20 šatora mora se postaviti najmanje 1 brentača).

Umjesto rezervi vode mogu se koristiti more, rijeke, potoci ili jezera sa izgrađenim pristupnim putem za vatrogasna vozila do mjesta zahvata vode. Razlika visine između razine vode i razine mjesta za zahvat vode ne smije biti veća od 3 m.

Mjesto zahvata ili mjesto smještaja pričuve vode može biti udaljeno najviše 50 m od kampa i mora biti vidljivo obilježeno, oznakama i putokazima u kampu.

Članak 67.

Za zaštitu sadržaja (šatora, prikolica i si.) smještenih u kampu moraju se postaviti vatrogasni aparati sa prahom i to najmanje 1 aparat sa prahom ABC, 6 kg na svakih 16 šatora odnosno kamp

prostora.

Svi zatvoreni prostori u kampu moraju biti zaštićeni odgovarajućom vrstom i brojem vatrogasnih aparata, sukladno propisu o održavanju i izboru vatrogasnih aparata.

XVI. KAZNE NE ODREDBE

Članak 68.

Novčanom kaznom u iznosu od 250,00 do 500,00 KM kaznit će se za prekršaj djelatnik koji se zatekne na poslu u ugostiteljskom objektu, a nije osposobljen za zaštitu od požara (članak 34. stavak 1).

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se istom novčanom kaznom i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 69.

Novčanom kaznom u iznosu od 250,00 do 500,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako:

1. loži vatru na otvorenom prostoru u kampu na mjestima koja nisu posebno pripremljena za tu svrhu ili ako koristi roštilj na mjestima koja za to nisu pripremljena (članak 58 i 59. stavak 1. i 2.);;
2. koristi prijenosni roštilj u zatvorenim prostorima (članak 59. stavak 3.);
3. ne odloži pepeo na pripremljenom odlagalištu, te ako pepeo nakon odlaganja ne polije vodom (članak 61. stavak 2. i 4.).

Članak 70.

Novčanom kaznom u iznosu od 250,00 do 2,500,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. tavanke prostorije ne održava čiste i ako na tavanu drži gorive tvari (članak 21. stavak 4.);
2. ne obaviti pregled rasvjete u slučaju nužde te ako o pregledu ne vodi evidenciju (članak 23. Sava 1. i 2.);
3. ne očisti ventilacijske kanale ili ako o čišćenju kanala ne vodi evidenciju (članak 27.);
4. ne obaviti ispitivanje instalacije za zaštitu od atmosferskog pražnjenja (članak 33. stavak 2.);
5. zaposlenom osoblju nisu dostupni prostori iz članka 36.;
6. na propisanom mjestu nisu istaknute upute za slučaj nastanka požara, planovi ugostiteljskog objekta sa propisanim oznakama, te druge

oznake (članak 37, 38 39 i 40);

7. ne održava dimnjake ili nema ispravu o održavanju dimnjaka (članak 52.);
8. za kamp nije izrađena procjena ugroženosti i plan zaštite od požara (članak 53.);
9. putovi u kampu nisu označeni te ako plan kampa nije istaknut na recepciji (članak 54.);
10. se planovi kampa ne uruče kamperima na početku kampiranja (članak 55);
11. prostor oko kampova nije uređen sukladno odredbama članka 56.;
12. ako ne čisti dimnjake ili o pregledu i čišćenju dimnjaka ne vodi evidenciju (članak 62 stavak li 3);
13. kruto gorivo ne drži na propisanoj udaljenosti od mjesta loženja i dimnjaka (članak 64.);
14. mjesto zahvata ili mjesto pričuve vode nije obilježeno (članak 66. stavak 3.);

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 250,00 do 750,00 KM i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 71.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.250,00 do 3.750,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. za zaštitu od požara ne postavi dovoljan broj vatrogasnih aparata (članak 30. stavak 1. i članak 67.);
2. za zaposlene djelatnike ne posjeduje isprave o osposobljenosti te ako ne osigura obuku zaposlenih djelatnika za zaštitu od požara (članak 34.);
3. se na obave vježbe evakuacije i vježbe uporabe sredstava za gašenje, te ako se o tome ne vodi evidencija (članak 35);
4. mjesto loženja nije očišćeno od biljnog pokrova (članak 58. stavak 2.);
5. odredi mjesto za loženje otvorene vatre i mjesto za loženje roštilja na neodgovarajućem mjestu (članak 60);
6. ne izgradi mjesto za odlaganje pepela, te ako prostor oko odlagališta ne održava čistim od gorivih tvari (članak 61);
7. u kampu ne postoji potrebna oprema za gašenje požara ili rezerve vode (članak 65. i 66.);

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 750,00 do 1.250,00 KM i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 72.

Novčanom kaznom u iznosu od 250,00 do 1.250,00 KM kaznit će se za prekršaj obrtnik ako:

1. tavanске просторе не одржава чисте на тавану држи гориве твари (članak 21. stavak 4.);
2. се не обави преглед сигурносне расвјете те као о прегледу не води евиденцију (članak 23);
3. не очисти вентилацијске канале или ако о чишћењу канала не води евиденцију (članak 27.);
4. не обави испитивање инсталације за заштиту од атмосферског прањенја (članak 33);
5. се не обаве вјежбе евакуације и вјежбе употребе средстава за гашење, те ако се о томе не води евиденција (članak 35.);
6. запосленом особљу нису доступни простори из чланка 36.;
7. на прописаном мјесту нису истакнуте упуте за случај настанка пожара, планови угоститељског објекта са прописаним ознакама, те друге ознаке (članak 37., 38., 39. и 40);
8. не одржава димњак или ако нема исправу о одржавању димњака (članak 52.);
9. за камп није израђена процјена угрожености и план заштите од пожара (članak 53.);
10. путови у кампу нису означени те ако план кампа није истакнут на рецепцији (članak 54.);
11. се планови кампа не уруче камперима на почетку кампиранија (članak 55.);
12. простор око кампова није уређен сукладно одредбама (članak 56);
13. мјесто ложења није очишћено од биљног покрива (članak 58. stavak 2.);
14. одреди мјесто за ложење отворене ватре и мјесто за ложење роштиља на неодговарајућем мјесту (članak 60.);
15. не изгради мјесто за одлагање pepela, те ако простор око одлагалишта не одржава чистим од горивих твари (članak 61.);
16. ако се не чисти димњак или се о прегледу и чишћењу димњака не води евиденција (članak 62.);
17. круто гориво не држи на прописаној удаљености од мјеста ложења и димњака (članak 64.);
18. у кампу не постоје потребна опрема за гашење пожара или резерве воде (članak 65. и 66.);
19. мјесто захвата или мјесто причуве воде није обилежено (članak 66. stavak 3.);
20. за заштиту од пожара не постави довољан број ватрогасних апарата (članak 30. stavak 1. и чланак 67.).

XVII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 73.**

Ovaj Pravilnik odnosi se samo na ugostiteljske objekte čija izgradnja će započeti nakon stupanja na snagu ovog Pravilnika, izuzev odredbi članka 18. i 21. stavak 4., 27., 30., 33., 52., 53., 54., 55., 58., 59., 60., 61., 62., 63., 64. i 67., te poglavlja VII, X i XI.

Članak 74.

Rasvjeta u slučaju nužde i prijenosni uređaji za gašenje požara postojećim ugostiteljskim objektima moraju se uskladiti s odredbama ovog Pravilnika u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Članak 75.

Upute i oznake u ugostiteljskim objektima propisane ovim Pravilnikom moraju se postaviti u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Članak 76.

Postojeći kampovi moraju se u potpunosti uskladiti s odredbama članka 53. ovog Pravilnika u roku od dvije godine dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika, a s odredbama članka 30. i 67. stavak 1. u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Članak 77.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od objave u „Narodnim novinama Hercegbosanske županije“.

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosne i Hercegovine

KANTON 10

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

Broj: 02-1-021.9878/13.

Livno, 08. studeni 2013. godine

Ministar
Mario Lovrić

Na temelju članka 24. Zakona o unutarnjim poslovima („Narodne novine Hercegbosanske

županije”, broj: 3/02., 6/03., 11/03. i 1/05), te članka 9. stavak 2 Zakona o zaštiti od požara („Narodne novine Hercegbosanske županije”, broj: 7/02) ministar unutarnjih poslova donosi:

PRAVILNIK
o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od
požara

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se minimalni sadržaj općeg akta iz područja zaštite od požara za pravne osobe te stručne službe tijela državne vlasti, tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne samouprave i upravna tijela jedinica lokalne samouprave i uprave (u daljnjem tekstu: pravne osobe i stručne službe) čije su građevine, građevinski dijelovi i prostori razvrstani u kategorije ugroženosti od požara, sukladno Zakonu o zaštiti od požara.

Članak 2.

Prilog općem aktu iz članka 1. ovog Pravilnika, u pravnim osobama i stručnim službama čije su građevine, građevinski dijelovi i prostori razvrstani u prvu i drugu kategoriju ugroženosti od požara su procjena ugroženosti od požara, rješenje o razvrstavanju u kategoriju ugroženosti od požara i plan zaštite od požara, te drugi provedbeni planovi za mjere zaštite od požara.

Članak 3.

Pravne osobe i stručne službe čije su građevine, građevinski dijelovi i prostori razvrstani u prvu i drugu kategoriju ugroženosti od požara općim aktom utvrđuju:

1. temeljne odredbe u svezi provedbe i unapređivanja zaštite od požara;
2. ustrojstvo i način rada vatrogasne postrojbe i službe za zaštitu od požara;
3. ustrojstvo motrenja, javljanja i uzbunjivanja o opasnostima od požara;
4. ustrojstvo i način obavljanja unutarnje kontrole glede provedbe mjera zaštite od požara te ovlaštenja i dužnosti djelatnika koji obavljaju tu kontrolu.
5. način upoznavanja djelatnika prilikom stupanja na rad ili rasporeda s jednog radnog mjesta na drugo o opasnostima od požara na tom radnom mjestu kao i način obuke djelatnika glede mjera zaštite od požara i rukovanja opremom

- i sredstvima za gašenje i dojavu požara te vođenja evidencije o tom;
6. službe i djelatnike zadužene za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava namijenjenih za dojavu i gašenje požara;
7. stručnu spremu djelatnika odgovornih za poslove zaštite od požara;
8. zadatke djelatnika koji imaju posebna ovlaštenja i odgovornosti glede provedbe mjera zaštite od požara;
9. obveze voditelja i drugih djelatnika za provedbu mjera zaštite od požara i odgovornost zbog nepridržavanja propisanih ili naređenih mjera zaštite od požara;
10. kretanje i ponašanje na prostorima ugroženim od požara i/ili eksplozije;
11. dužnosti djelatnika u slučaju nastanka požara;
12. druge mjere zaštite od požara.

Članak 4.

Pravne osobe i stručne službe čije su građevine, građevinski dijelovi i prostori razvrstani u treću kategoriju ugroženosti od požara općim aktom utvrđuju:

1. mjere zaštite od požara kojima se otklanja ili smanjuje opasnost od nastajanja požara;
2. ustrojstvo i način obavljanja unutarnje kontrole glede provedbe mjera zaštite od požara te ovlaštenja i dužnosti djelatnika koji obavljaju tu kontrolu;
3. način upoznavanja djelatnika prilikom stupanja na rad ili rasporeda s jednog radnog mjesta na drugo o opasnostima od požara na tom radnom mjestu kao i način obuke djelatnika glede mjera zaštite od požara i rukovanja opremom i sredstvima za gašenje požara te vođenje evidencije o tom;
4. djelatnike zadužene za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara;
5. obveze voditelja i drugih djelatnika za provedbu mjera zaštite od požara i odgovornosti zbog nepridržavanja propisanih ili naređenih mjera zaštite od požara;
6. dužnosti djelatnika u slučaju nastanka požara.

Članak 5.

Pravne osobe i stručne službe čije su građevine, građevinski dijelovi i prostori razvrstani u četvrtu kategoriju ugroženosti od požara općim aktom

utvrđuju:

1. mjere zaštite od požara kojima se otklanja ili smanjuje opasnost od nastajanja požara;
2. način upoznavanja djelatnika prilikom stupanja na rad ili rasporeda s jednog radnog mjesta na drugo o opasnostima od požara na tom radnom mjestu;
3. djelatnike zadužene za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara;
4. obveze voditelja i drugih djelatnika za provedbu mjera zaštite od požara i odgovornosti zbog nepridržavanja propisanih ili naređenih mjera zaštite od požara;
5. dužnosti djelatnika u slučaju nastanka požara.

Članak 6.

Pravne osobe i stručne službe čije su građevine, građevinski dijelovi i prostori razvrstani u prvu i drugu kategoriju ugroženosti od požara donose zaseban opći akt iz članka 1. ovoga Pravilnika.

Pravne osobe i stručne službe čije su građevine, građevinski dijelovi i prostori razvrstani u treću i četvrtu kategoriju ugroženosti od požara mogu donijeti zaseban opći akti iz članka 1. ovoga Pravilnika ili sadržaj propisan člankom 4. i 5. ovoga Pravilnika regulirati u sklopu nekog drugog općeg akta.

Članak 7.

Pravne osobe i stručne službe su dužni uskladiti svoje opće akte s ovim Pravilnikom u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Članak 8.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama Hercegbosanske županije".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON 10
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
Broj: 02-1-021.9877/2013.
Livno, 08. studeni 2013. godine

Ministar
Mario Lovrić

Na temelju članka 24. Zakona o unutarnjim poslovima („Narodne novine Hercegbosanske županije”, broj: 3//02., 6/03., 11//03. i 1/05) i članka 31. stavak 2. Zakona o eksplozivnim tvarima („Narodne novine Hercegbosanske županije”, broj: 2/09), ministar unutarnjih poslova Kantona 10., donosi:

PRAVILNIK

o tehničkim zahtjevima za pirotehnička sredstva za zabavu i o njihovom ispitivanju i nadzoru

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se tehnički zahtjevi za pirotehnička sredstva za zabavu (u idućem tekstu: pirotehnička sredstva) glede kemijskog sastava, vrste materijala, jačine zvuka, dometa raketa, vremena aktiviranja, učinkovitosti i drugih značajki, te obavljanje nadzora i ispitivanja pirotehničkih sredstava.

Članak 2.

Pojmovi u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- **promet pirotehničkih sredstava** razumijeva nabavu rad i prodaje kao i nabavu iz inozemstva rad prodaje, te smještaj i skladištenje pirotehničkih sredstava u skladištima dobavljača ili proizvođača i/ili priručnim skladištima prometnih poduzeća te trgovinama;

- **jedinično pirotehničko sredstvo** je pirotehničko sredstvo za zabavu koje je zadovoljilo ispitivanja određena ovim Pravilnikom i na propisan je način obilježeno, a svojim djelovanjem stvara određeni zvučni i/ili svjetlosni učinak;

- **jedinično pakiranje** je više pojedinih pirotehničkih sredstava zapakiranih u originalnu ambalažu namijenjenu za maloprodaju na kojoj je natpis na hrvatskom jeziku s podacima iz članka 15. ovog Pravilnika;

- **priručno skladište** je prostorija gdje se mogu smjestiti pirotehnička sredstva i druge eksplozivne tvari uz uvjet da ukupna količina eksplozivne smjese ne prelazi 20 kg, odnosno da ukupna težina svih pirotehničkih sredstava ne prelazi 60 kg;

- **maloprodaja pirotehničkih sredstava** je prodaja jediničnog pirotehničkog sredstva ili jediničnog pakiranja kupsu u trgovinama, štandovima, pokretnim

radnjama i drugim prodavaonicama koje prema Zakonu o eksplozivnim tvarima za gospodarsku uporabu mogu prodavati pirotehnička sredstva;

- **vrijeme kašnjenja prilikom aktiviranja pirotehničkog sredstva** je vrijeme koje protekne od trenutka paljenja inicijalne smjese, odnosno pipalnog fitilja od trenutka eksplozije ili polijetanja u zrak pirotehničkog proizvoda;

- **pirotehnička smjesa** je smjesa takvog kemijskog sastava da gorenjem stvara određeni efekt (pucajući, svjetlosni, goreći, inicirajući, dimni ili dr.), a može biti pirotehnička smjesa za stvaranje učinka, inicijalna pirotehnička smjesa ili pirotehnička smjesa za pogon pirotehničkog sredstva;

- **inicijalna smjesa** je eksplozivna smjesa koja izgaranjem izaziva paljenje eksplozivne smjese koja aktivira pirotehničko sredstvo.

II. TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA PIROTEHNIČKA SREDSTVA

a) Opći zahtjevi

Članak 3.

Pirotehnička sredstva moraju ispunjavati sljedeće opće zahtjeve:

1. Pirotehničko sredstvo mora biti tako napravljeno daje pri namjenskoj (prema uputama) uporabi sigurno;
2. Pirotehničko sredstvo mora biti otporno ili zaštićeno originalnom ambalažom proizvođača tako da je pri normalnom rukovanju, odnosno prijevozu zajamčena sigurnost;
3. Vrsta paljenja pirotehničkog sredstva mora biti jasno raspoznatljiva ili vidljiva iz etikete, a mjesto paljenja mora biti jasno vidljivo;
4. Pirotehničko sredstvo mora biti osigurano od neželjenog zapaljenja sigurnosnom kapom ili sličnom napravom, odnosno odgovarajućim načinom i oblikom pakiranja ili odgovarajućom konstrukcijom proizvoda. Ovaj zahtjev smatra se ispunjenim;
5. Pirotehničko sredstvo pri namjenskoj uporabi ne smije prouzročiti nikakva opasna raspucavanja;
6. Pirotehničko sredstvo koje leti u zrak mora biti tako konstruirano da se podigne u zrak na visinu koja jamči sigurnost dima na zemlji, ali ne više od 100 metara;
7. Pirotehničko sredstvo mora biti konstruirano tako da u slučaju nezgode ne zagadi okoliš.

Članak 4.

Pirotehničke smjese koje sadrže pirotehnička sredstva moraju ispunjavati sljedeće opće zahtjeve:

1. Smjese koje su ugrađene u pirotehnička sredstva ne smiju biti samozapaljive;
2. Tijekom skladištenja pirotehničkog sredstva od četiri tjedna, pri temperaturi od 50° C ne smiju se toliko promijeniti svojstva smjese, da bi se radi toga povećala opasnost uporabe pirotehničkog proizvoda zbog promjene smjese ili utjecaja na samo pirotehničko sredstvo;
3. Ako pirotehničko sredstvo sadrži različite pirotehničke smjese, njihovi sastojci ne smiju, nakon skladištenja od četiri tjedna pri temperaturi od 50° C reagirati tako da bi došlo do samozapaljenja ili povećanja neke druge opasnosti;
4. Smjesa ne smije biti izrađena od takvih sastojaka da bi kemijski bila nestabilna ili suviše osjetljiva;
5. U pirotehničkim smjesama ne smiju biti amonijeve soli i amini zajedno s kloratima te metali, antimonijevi sulfidi ili kalijev heksacijanoferat (II) zajedno s kloratima. Ako neko pirotehničko sredstvo sadrži više dopuštenih punjenja, onda se oni moraju tako poredati da ne mogu nastati smjese prethodno imenovanih vrsta;
6. U punjenjima koja sadrže klorate, udio klorata ne smije premašivati 70%. U svjetlećim punjenjima na bazi barijevog klorata, u pištavim spojevima i u smjesama za čepove-praskavce, kapislima i vrpcama za paljenje (amorces) smije se sadržaj klorata povisiti do 80% težine smjese;
7. Pored navedenog, pirotehnička smjesa ne smije bitimehanički ili kemijski onečišćena, ne smije pokazivati kisele reakcije, ne smije sadržavati sumpor sa slobodnom kiselinom ili s više od 0,1% nesagorivih sastojaka, sumporni cvijet, bijeli (žuti) fosfor i kalijev klorat s više od 0.15 % sadržaja bromata.

b) Posebni zahtjevi

Članak 5.

Osim općih zahtjeva, pirotehnički proizvodi razreda 1. moraju ispunjavati i sljedeće posebne zahtjeve:

1. Zajednička masa pirotehničke smjese (paljenje i punjenje za proizvodnju učinka) u pojedinom pirotehničkom sredstvu ne smije prelaziti tri

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

grama. Kod amorecesa, praskavo punjenje ne smije sadržavati olovne spojeve. Pirotehnička sredstva ne smiju imati vlastiti pogon koji se mora paliti otvorenim plamenom;

1. a) male petarde smiju sadržavati najviše 0,3 grama pirotehničke smjese za izazivanje zvučnog učinka. Ukopno može imati do tri učinka. Vanjski promjer male petarde može biti do 5 mm +/- 20% a dužina može biti do 50 mm;
2. U pojedinom proizvodu, osim amorces za dječje pištolje i naboje koji eksplodiraju pod nogama (nagazna prskalica),, pucajuća smjesa smije sadržavati najviše 0,5 grama nitroceluloze u obliku kolodijeve vune (vate) sa sadržajem dušika od najviše 12,6% ili najviše 2,5 miligrama srebrnog fulminata; 3. Pucajuće smjese amorcesa za dječje pištolje i nagazna prskalica mogu sadržavati spojeve s kloratnim ili perkloratnim udjelom, a količina pucajuće smjese ne smije biti veća od 7,5 miligrama po amorcesu ili nagaznoj prskalici. Srebrni fulminat i slične tvari nisu dopuštene o ovim pirotehničkim sredstvima; 4. Aktiviranje pirotehničkog sredstva koje palimo ili stružemo prije paljenja, a koje ima pucajući ili gibajući učinak, smije nastupiti nakon tri sekunde, a manje od 6 sekundi od trenutka zapaljenja inicijalne smjese odnosno fitilja;
5. Kod plastičnih amorcesa mora pucajuća smjesa u kasicama biti podložena i pokrivena pogodnim materijalom;
6. Pirotehnička sredstva s pištavim spojem, Party Knallera i rakete nisu dopuštene u ovom razredu;
7. Kod pirotehničkih sredstava pucajućim učinkom jakost zvuka ne smije prelaziti 95 dB mjereno na udaljenosti 8 metara od mjesta eksplozije na visini jedan metar od poda, dok se ispitivani uzorak nalazi na podu.

Članak 6.

Osim općih zahtjeva, pirotehnička sredstva razreda II. moraju ispunjavati sljedeće zahtjeve:

1. Zajednička količina svih pirotehničkih smjesa u pirotehničkom sredstvu, osim kod raketa i Party Knallera ne smije prelaziti 50 grama, kod mnogocijevnih vatrometnih kutija, fontana, vulkana, zgusotog bengalskog praška ne više od 2500 grama;
 - a) u mnogocijevnim vatrometnim kutijama količina pirotehničke smjese u jednoj

cijevi može biti najviše 500 grama. Unutarnji promjer cijevi kod mnogocijevnih vatrometa kutija može biti do 30 mm;

- b) ukupna količina pirotehničke smjese u pirotehničkom sredstvu naziva fontane može biti najviše 80 grama;
- c) ukupna količina pirotehničke smjese u pirotehničkom sredstvu naziva vulkan može biti najviše 500 grama;
2. U raketama ukupne količine pirotehničke smjese može biti najviše 30 grama, od toga najviše 10 grama za pogon, a najviše 20 grama za stvaranje učinka;
3. U jednom pirotehničkom sredstvu, osim party Knaller, pirotehnička smjesa za pucajuće efekte može sadržavati crni barut u masi do 10 grama, a Party Knaller može imati perkloratne pirotehničke smjese za upcajuće efekte samo u količini do 10 miligrama;
4. Ako je obloga petardi i sličnih pucajućih tijela izrađena od lijepljenog papira stjenke smiju biti debele najviše 3.5 mm, a ako je od drugog materijala, učinci ne smiju biti opasnije nego kod lijepljenog papira navedene debljine;
5. Aktiviranje pirotehničkog sredstva, osim mnogocijevnih vatrometnih kutija, fontana, vulkana i raketa, može nastupiti tek nakon tri sekunda, a ne više od 6 sekundi od trenutka zapaljenja inicijalne smjese odnosno fitilja, osim kod proizvoda kod kojih vremenski pomak nije potreban;
 - a) aktiviranje mnogocijevnih vatrometnih kutija, fontana, vulkana i raketa može se nastaviti tek nakon tri sekunde, a više od 15 sekundi od trenutka zapaljenja inicijalne smjese odnosno fitilja;
6. Rakete, vatrometne bombe i drugi pirotehnički predmeti koji lete u zrak moraju letjeti tako visoko da njihovi ostaci ne padaju zapaljeni na zemlju;
7. Pirotehnička sredstva s pucajućim učinkom, pri propisanoj uporabi ne smiju stvarati opasne krhotine, uz uvjet da mjereno od mjesta rasapa, rasprsnute krhotine ne smiju letjeti više od 8 m od mjesta eksplozije;
8. Kod pucajućih pirotehničkih sredstava ne smiju nastati goreće ili tinjajuće rasprsnute krhotine, dok jakost zvuka ne smije prelaziti 95 dB mjereno na udaljenosti 8 metara od mjesta eksplozije na visini jedan metar od zemlje, dok se ispitivani uzorak nalazi na podu odnosno u zraku;

9. Pirotehničko sredstvo „zmijica” ne smije se dignuti u zrak više od jednog metra, a „dvobojci” moraju biti tako napravljeni da mogu letjeti samo usmjerenom.

Članak 7.

Osim općih zahtjeva, pirotehnička sredstva razreda III. moraju ispunjavati sljedeće zahtjeve:

1. Količina pirotehničke smjese jednog pirotehničkog sredstva, koja nije sastavljena od više pojedinačnih dijelova, izuzevši rakete, ne smije iznositi više od 250 grama, a kod raketa ne smije ukupna količina pirotehničke smjese iznositi više od 75 grama. Pojedinačni dijelovi sastavni su dijelovi koji su sami za sebe pirotehničko sredstvo sposobno za namijenjeno djelovanje;
2. Kada se više pojedinačnih dijelova složi u pirotehničko sredstvo razreda III., tada ukupna količina pirotehničke smjese složenog pirotehničkog sredstva ne smije, osim vodopada, iznositi više od 800 grama. Kod vodopada smije količina pirotehničke smjese iznositi do 1200 grama;
3. U složenom pirotehničkom sredstvu ne smije u praskavoj pirotehničkoj smjesi biti sadržano više od 100 grama crnog baruta ili 50 grama neke druge nitratne smjese;
4. U jednom pirotehničkom sredstvu ne smije u praskavoj pirotehničkoj smjesi biti sadržano više od 100 grama crnog baruta ili 50 grama neke druge nitratne smjese;
5. U pojedinačnom djelu jednog od više pojedinačnih dijelova složenog pirotehničkog sredstva ne smije u pucajućoj smjesi biti sadržano više od 15 grama baruta ili 6 grama nitratnog pucajućeg punjenja;
6. U raketi ne smije u pucajućoj smjesi biti sadržano više od 40 grama baruta ili 20 grama nitratne pucajuće smjese;
7. Bljeskajuće pucajuće bombe smiju, osim pogonske pirotehničke smjese sadržavati najviše 50 grama smjese nitrat-sumpor-aluminij;
8. Kada neko pirotehničko sredstvo sadrži različite pucajuće smjese, onda ukupna količina ovih smjesa ne smije biti veća od 50 grama;
9. Pirotehnička sredstva s pucajućim učinkom, osim raketa, pri propisanoj uporabi ne smiju stvarati opasne krhotine, uz uvjet da mjereno od mjesta rasapa, rasprsnute krhotine ne smiju letjeti više od 8 m od mjesta eksplozije;
10. Aktiviranje pirotehničkog sredstva može

nastupiti tek nakon tri sekunde, a ne više od 6 sekundi od trenutka zapaljenja inicijalne smjese odnosno fitilja, osim kod proizvoda kod kojih vremenski pomak nije potreban;

11. Rakete, vatrometne bombe i druga pirotehnička sredstva ovog razreda koja lete u zrak moraju letjeti tako visoko da njihovi ostaci ne padaju zapaljeni na zemlju;
12. Za ustroj dvobojaca mora biti ispunjen uvjet da mogu letjeti samo usmjerenom.

c) Zahtjevi za pirotehnička sredstva za tehničku namjenu

Članak 8.

Pirotehnička sredstva za tehničke svrhe (razred T) moraju ispunjavati sljedeće opće zahtjeve:

1. Za pirotehnička sredstva ovog razreda vrijede odredbe članka 4. stavka 1. točke 1. i 2., dok točka 5. vrijedi pod uvjetom da dopuštena primjena amonijevih soli i amina zajedno s kloratima u smjesama za dobivanje dima prilikom slaganja bude postojana;
2. U praskavim punjenjima dopušteni su crni barut, druge nitratne mješavine, nitoceluloza sa sadržajem dušika od maksimalno 12,6 % i perkloratne mješavine.

Članak 9.

Pirotehnička sredstva za tehničku namjenu razvrstavaju se u podrazred TI, ako zadovoljavaju sljedeće zahtjeve:

1. Pirotehnička sredstva namijenjena za proizvodnju dima ili magle ne smiju:
 - a) sadržavati više od jednog kg punjenja;
 - b) sadržavati punjenja za dim i maglu čije vrijeme gorenja u stanju pripravnom za uporabu iznosi manje od 60 sekundi za 0,1 kg;
 - c) prilikom nenamjerne eksplozije rasprskavati se na teške komade ili komade oštih rubova koji mogu ozlijediti čovjeka.
2. Pirotehnička svjetla i baklje koje služe za osvijetljavanje kao signalna sredstva ne smiju:
 - a) sadržavati više od 0,5 kg eksplozivnog punjenja;
 - b) sadržavati svjetleća punjenja čije vrijeme izgaranja u stanju pripravnom za uporabu iznosi manje od 60 sekundi za 0,1 kg;
 - c) prilikom nenamjerne eksplozije rasprskavati se na teške komade ili komade oštih rubova

koji mogu ozlijediti čovjeka.

3. Pirotehnička sredstva za proizvodnju zvučnih efekata ne smiju kao praskavo punjenje sadržavati više od 10 grama crnog baruta ili 0,8 grama praskavog punjenja kalijevog perklorat-alum inij a.
4. Pirotehnička sredstva namijenjena za borbu protiv štetnika i zaštitu bilja ne smiju:
 - a) sadržavati praskavo punjenje i ne više od jednog kg aktivne supstance;
 - b) sadržavati aktivne supstance čije vrijeme izgaranja u stanju pripremnom za uporabu iznosi manje od 60 sekundi za 0,1 kg;
 - c) se prilikom nenamjerne eksplozije rasprskavati se na teške komade ili komade oštih rubova koji mogu ozlijediti čovjeka.
5. Rakete ne smiju sadržavati više od 20 grama pogonskog punjenja.
6. Pirotehnička sredstva s toplinskim učinkom ili predmeti koji služe za paljenje ne smiju sadržavati više od 10 grama te se ne smiju moći putem udara ili požara dovesti do eksplozije.
7. Za pirotehnička sredstva „čepovi-praskavci” vrijede sljedeći zahtjevi:
 - a) ova tijela smiju se sastojati samo od prirodnog pluta ili od mase slične prirodnom plutu koju je odobrilo Ministarstvo unutarnjih poslova;
 - b) ova tijela moraju biti visoka $15 \text{ mm} \pm \text{mm}$, na dnu moraju imati promjer 16 mm , na gornjoj površini promjer od 14 mm kao i centrično smješteno cilindrično udubljenje od $7,5 \text{ mm} \pm 1 \text{ mm}$ to od 7 mm promjera za prihvat kartonske čašice;
 - c) kartonska čašica koja je namijenjena za prihvat praskavog punjenja mora tako biti uložena u šupljinu tijela da ne može ispasti ni olabaviti;
 - d) praskavo punjenje smije se sastojati samo od kalijevog klorata, fosfora, krede i vezivnog sredstva. Ono mora reagirati neutralno i biti tako nanoseno da se ne kruni. Njegov slog mora prilikom ispaljivanja osigurati razlaganje tijela;
 - e) čep-praskavac mora sadržavati najmanje 0,04 grama a najviše 0,06 grama praskavog punjenja;
 - f) šuplji prostor, u kom se nalazi praskavo punjenje, mora biti prekriven pokrovnim listićima od otpornog papira.

Članak 10.

Pirotehnička sredstva koja se koriste za vatromete na pozornicama razvrstavaju se u podrazred TI ako pored uvjeta iz članka 9. stavak 1. točke 1. do 6. ovog članka zadovolje i sljedeće uvjete:

1. Pirotehnička sredstva namijenjena za proizvodnju dima ili magle ne smiju:
 - a) razvijati visokootrovne ili jako nagrizajuće tvari;
 - b) prilikom izgaranja prouzročiti dodatne opasnosti putem žara, temperature, iskre ili vatre;
 - c) sadržavati tvari koje stvaraju čađu;
 - d) se spaljivati na mekoj i labavoj podlozi;
2. Pirotehnička svjetleća sredstva ne smiju:
 - a) razvijati visokootrovne ili jako nagrizajuće tvari;
 - b) prilikom izgaranja prouzročiti dodatne opasnosti putem žara, temperature, iskre ili vatre;
 - c) sadržavati tvari koje stvaraju čađu;
 - d) tvoriti opasne iskre ili kapive mrlje kad se drže u ruci;
 - e) držati se u ruci, ako nije osigurano bezopasno rukovanje pomoću ručke.
3. Pirotehnička sredstva koja rasipaju iskre ne smiju:
 - a) stvarati opasne krhotine prilikom nenamjerne eksplozije;
 - b) imati doseg iskre dalji od 5 metara i trajanje gorenja iskre dulje od 20 sekundi;
 - c) sadržavati pirotehničko punjenje veće od 50 grama;
 - d) sadržavati eksplozivne smjese od barijevog nitrata, sumpora i aluminijska;
 - e) razvijati produkte izgaranja ili iskre koji bi izazvan okruženja dosega iskrenja mogle zapaliti lakozapaljive materijale (zapaljive tekućine i plinove).
4. Pirotehnička sredstva iz nitroceluloze (maksimalno 12,6%), posebice prerađena vunu (vatu), papir i vrpce:
 - a) ne smiju prilikom čuvanja sadržavati manje od 25% vlage;
 - b) smiju biti pakirana do 50 grama (odnosi se na suhe tvari) u originalnom pakovanju.
5. Pirotehnička sredstva se zvučnim djelovanjem:
 - a) moraju kod pirotehničkih sredstava koja se pale posjedovati odgođeno paljenje koje može maksimalno odstupati jednu sekundu od srednje vrijednosti;
 - b) ne smiju prilikom propisane uporabe stvarati opasne krhotine te se krhotine ne smiju raspršiti dalje od 8 metara mjereno od mjesta

eksplozije;

- c) prilikom eksplozije ne smiju se stvarati zapaljive ili tinjajuće krhotine;
 - d) jačina zvuka prilikom eksplozije ne smije prelaziti 115 dB na udaljenosti od 8 metara mjerena na visini jedan metar od podloge na kojoj je eksplodiralo pirotehničko sredstvo.
6. Pirotehnička sredstva za stvaranje bljeska:
- a) ne smiju posjedovati omotač koji prilikom propisane uporabe stvara opasne krhotine;
 - b) moraju se paliti samo električno;
 - c) svojim iskrama ili padajućim krhotinama ne smiju prouzročiti opasnost od požara;
 - d) ne smiju sadržavati više od 15 grama eksplozivnog punjenja.

Druge vrste pirotehničkih sredstava koja se koriste za vatromete na pozornicama, a nisu obuhvaćena ovim člankom, da bi se razvrstali u podrazred TI u svom djelovanju ne smiju biti opasnija od pirotehničkih sredstava iz stavka 1. ovog članka.

Članak 11.

Signalna pirotehnička sredstva razreda T s pogonom na eksplozivno punjenje razvrstavaju se u potklasu T2.

Pirotehničko punjenje koje je namijenjeno za primjenu u uređajima za jednokratno ispaljivanje razvrstava se u podrazred T2.

Pirotehnička sredstva koja se koriste za vatromet na pozornicama, a koja su opasnija od sredstava razvrstanih u podrazred TI moraju se razvrstati u podrazred T2.

d) Zahtjevi za pirotehničke predmete koji služe za paljenje pirotehničkog sredstva

Članak 12.

Pirotehnički predmeti koji služe za paljenje pirotehničkih sredstava moraju ispunjavati sljedeće zahtjeve:

1. Upaljači za pirotehnička sredstva:
 - a) moraju biti tako napravljeni da su prilikom propisane uporabe sigurni za rukovanje;
 - b) moraju biti otporni ili originalnim pakovanjem proizvođača tako zaštićeni da se postupcima koji su uobičajeni prilikom rukovanja ili prometa ne smanji sigurnost rukovanja;
 - c) četverotjednim uskladištenjem pri temperaturi od 50° C na eksplozivnom punjenju i samom upaljaču ne smiju nastati takve

promjene koje ukazuju na povećanu opasnost, a kod električnih upaljača ne smije doći do promjena mehaničkih i električnih svojstava;

- d) ako sadrže različita eksplozivna punjenja, sastavni dijelovi tih punjenja ne smiju stupiti u međusobnu reakciju koja vodi samozapaljenju ili izaziva povišenje opasnosti.
2. Fitolji za pirotehnička sredstva (fitilji za vatromet):
 - a) vrijeme gorenja fitilja za vatromet u stanju prilikom isporuke i nakon dvotjednog ili četverotjednog uskladištenja na sobnoj temperaturi ne smije bitno odstupati od srednje vrijednosti ($\pm 5\%$);
 - b) prosječno vrijeme gorenja fitilja za vatromete ne smije nakon četverotjednog uskladištenja na temperaturi od 50° C bitno odstupati od prosječnih vremena gorenja koji se dobije prilikom ispitivanja pod a) ove točke;
 - c) prosječno vrijeme gorenja vodootpornih fitilja ne smije nakon 24-satnog stajanja pod vodom bitno odstupati od prosječnih vremena gorenja koji se dobije prilikom ispitivanja pod a) ove točke.
 3. Štapin za pirotehnička sredstva:
 - a) mora biti otporan na uobičajeno mehaničko rukovanje;
 - b) mora biti pouzdano upaljiv;
 - c) vrijeme gorenja štapina mora odgovarati zahtjevima a) i b) iz točke 2. ovog članka.
 4. Gorive svijeće za pirotehničke svrhe:
 - a) moraju biti pouzdano upaljive, jednakomjerno izgaranje i pouzdano pripaljivati fitilje za vatromet;
 - b) prilikom propisane uporabe ne smiju stvarati opasne krhotine te moraju udovoljavati zahtjevu b) točki 1. ovog članka.
 5. Udarni upaljači i upaljači na trenje za pirotehničke svrhe:
 - a) prilikom paljenja mora se lančić za paljenje besprijekorno upaliti a čahura za paljenje mora s lančića za paljenje biti dovoljno čvrsto povezana;
 - b) vrijeme izgaranja lančića za paljenje istih udarnih upaljača ili upaljača na trenje ne smiju međusobno bitno odstupati ($\pm 5\%$);
 - c) lančić za paljenje mora propisano sagorijevati i biti sposoban za paljenje pirotehničke smjese;
 - d) sredstva za paljenje ugrađena u udarne upaljače ili upaljače na trenje moraju

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

odgovarati zahtjevima koji vrijede za ta pirotehnička sredstva:

- e) moraju zadovoljiti zahtjev b) iz točke 4. ovog članka.

e) Zahtjevi za eksplozivnu smjesu namijenjenu za tehničke i druge svrhe

Članak 13.

Eksplozivne smjese namijenjene za tehničke, znanstvene, analitičke, medicinske i druge svrhe kao i tvari koje se koriste kao pomoćne tvari pri proizvodnji kemijskih proizvoda moraju zadovoljiti sljedeće zahtjeve:

1. Mješavine moraju biti homogene, dok se tekući sastojci smiju koristiti samo ako ravnomjerno ovlažuju čvrsto tijelo;
2. Ove tvari ne smiju biti sklone samozapaljenju. Za vrijeme sedmodnevnog uskladištenja pri temperaturi od 50° C pod uvjetima gomilanja topline, čiji stupanj utjecaja na tvar odgovara utjecaju koji se vrši prilikom rukovanja ili prijevoza, u uskladištenom probnom uzorku ne smije doći do samozagrijavanja većeg od 3° C. Ukoliko se tvari podvrgavaju oštrijim uvjetima, onda se pokusni uvjeti u svezi s temperaturom uskladištenja ili vremenom skladištenja moraju odgovarajuće odabrati;
3. Ako eksplozivna tvar ne zadovoljava zahtjeve iz točke 2. ovog članka, onda se prilikom rukovanja i prijevoza mora osigurati održavanje temperature pri kojoj nije moguće doći do samozapaljenja.

Članak 14.

Pogonska goriva za pirotehnička sredstva koja lete u zrak (rakete) moraju pored dopuštenog odstupanja unutar granica tehničke čistoće sastojak zadovoljavati sljedeće zahtjeve:

1. Svi čvrsti sastojci pogonskog goriva moraju biti fino i jednakomjerno pomiješani, kao međusobno, tako i s tekućim ili želatinoznim sastojcima; 2. Mora biti neosjetljivo na mehaničke i termičke uvjete kojima su uobičajeno izloženi prilikom rukovanja ili prijevoza, a pri propisanoj uporabi ne smiju eksplodirati ili detonirati;
3. Pogonsko gorivo koje se nalazi u prešanom ili lijevanom obliku ne smije sadržavati napukline ili mjehuriće plina;

4. Različite eksplozivne tvari u nekom pirotehničkom sredstvu ne smiju moći stupiti u međusobnu reakciju koja dovodi do samozapaljenja;
5. Pogonsko gorivo za pirotehnička sredstva čak i pri nepovoljnim uvjetima skladištenja ne smije pokazati štetne promjene.

f) Označavanje pirotehničkih sredstava

Članak 15.

Pirotehničko sredstvo koje se želi staviti u malo-prodaju, prije stavljanja u maloprodaju, mora biti opskrbjeno natpisom na hrvatskom jeziku koji sadrži:

- naziv dotičnog pirotehničkog sredstva;
- naziv (ime) i adresu proizvođača ili uvoznika;
- razred u koji je razvrstano pirotehničko sredstvo;
- broj rješenja kojim je odobreno stavljanje u promet pirotehničkog sredstva;
- uputu za sigurnu uporabu;
- dodatna upozorenja na fontanama i vulkanima, glede padanja gorućih ili tinjajućih ostataka neposredno u okolinu sredstava.

Umjesto naziva (imena) firme proizvođača ili uvoznika može biti nanesen njegov znak ili oznaka.

Predmet razreda IV. i T i njihovo pakovanje s izuzetkom čepova praskavaca, moraju osim podataka iz stavka 1. ovoga članka imati napisanu godinu proizvodnje.

Članak 16.

Kada se svi zahtjevi iz članka 15. ne mogu nanijeti na pojedino pirotehničko sredstvo, dovoljno je nanošenje na najmanje jedinično pakiranje, a ako najmanje jedinično pakiranje sadrži različita pirotehnička sredstva, mora biti raspoznatljivo koja oznaka vrijedi za koje sredstvo.

Označavanje najmanjeg jediničnog pakiranja može otpasti, ako je pakiranje obavljeno jednostrano ili višestranom prozirnim materijalom tako da su oznake na pojedinom pirotehničkom sredstvu jasno raspoznatljive.

Članak 17.

Osim oznaka propisanih člankom 15. ovoga Pravilnika, na pirotehničkim sredstvima potrebno je nanijeti još sljedeće upute:

- pirotehnička sredstva razreda II.: „Zabranjena prodaja osobama mlađim od 18 godina”;
- pirotehnička sredstva razreda III.: „Prodaja samo uz predočenje dozvole za nabavu nadležne MUP-a”.
- Pirotehnička sredstva razreda IV.: „Prodaja samo uz predočenje dozvole za nabavu nadležne MUP-a”.

g) Pakiranje pirotehničkih sredstava

Članak 18.

Proizvođač ili uvoznik pirotehničkog sredstva može ga staviti u promet samo ako je ono pakirano na način propisan ovim Pravilnikom.

Pakiranje pirotehničkih sredstava mora u pogledu otpornosti i nepropusnosti udovoljiti sljedećim zahtjevima:

- a) Pakiranje mora biti tako zatvoreno i takve kvalitete da se sadržaj ne može ugroziti prilikom uobičajenog korištenja te da ništa od sadržaja ne može dospjeti izvan pakiranja. To ne vrijedi ako svojstva pirotehničkog sredstva zahtijevaju druge mjere sigurnosti;
- b) Materijal kojim se pakira i sredstvo za zatvaranje pakovanja ne smiju biti u dodiru sa sadržajem (pirotehničkim sredstvom) te ne smije doći s njim ni u kakvu vezu koja bi mogla proizvesti eksploziju, paljenje ili neki drugi proces koji je opasan za život, zdravlje i materijalna dobra;
- c) Pakovanje i sredstva kojim se zatvara moraju u svim svojim dijelovima biti tako čvrsti i otporni da se ne mogu slučajno olabaviti ili otvoriti te moraju pouzdano podnositi svako korištenje kojima su obično izloženi pri rukovanju.

Pakovanje i sredstva kojima se zatvara u koje se spremaju zapaljive tvari, pirotehnička smjesa, barut za propulzivno punjenje i pogonsko gorivo za rakete moraju bit tako napravljeni da ne uzrokuju bilo kakvo povišenje opasnosti koje je moguće izbjeći na temelju razvoja tehnike.

Za eksplozivne tvari iz stavka 3. ovog članka prilikom pakiranja potrebno je odabrati takvu količinu eksplozivnih sredstava u jednoj jedinici pakovanja da pri temperaturama kojima se ova sredstva uobičajeno izlažu prilikom prijevoza i kod uskladištenja ne nastane samozapaljenje. Ako se ovaj zahtjev ne može ispuniti onda se samozagrijavanje mora spriječiti trajnim hlađenjem.

Pirotehnička sredstva koja se izlažu na

razgledavanje u jednostrano ili višestranu prozirnom pakovanju, moraju tim pakovanjem bit tako zaštićena da se pri uobičajenim termičkim ili mehaničkim izlaganjima ne mogu upaliti, a četverotjedno uskladištenje pri temperaturi od 50° C ne smije prouzročiti nikakva oštećenja pakovanja.

Članak 19.

Pakiranje čepova-praskavaca mora se obaviti tako da zadovolji sljedeće posebne zahtjeve:

- a) Pojedina kutija pakovanja smije sadržavati samo 50 komada čepova-praskavaca koji moraju bit prilijepljeni na dno kutije;
- b) Kutija za pakiranje mora biti proizvedena od tvrde otporne ljepenke, dok bočne stranice kutije moraju biti tako visoke da njihovi rubovi nadvisuju najmanje za 5 mm gornju površinu zalijepljenih čepova-praskavaca.
- c) Donji dio kutije mora biti tako odabran da se čepovi-praskavci međusobno ne pritišću, a poklopac kutije mora čvrsto zatvarati i pokrivati najmanje 15 mm od gornjeg ruba kutije.
- d) Prostor između čepova-praskavaca i iznad njih mora do ruba kutije biti ispunjen drvenim strugotinama koje ne smiju sadržavati sastojke koji bi mogli oštetiti pokriveni listić čepa, a strugotine moraju biti pokrivene mekanim materijalom;
- e) Poklopac i ispunjena kutija moraju se međusobno čvrsto povezati samoljepivom vrpcom;
- f) Gotove kutije moraju se prilikom slanja povezati u pakete tako da jedan paket ne smije sadržavati više od 10 kutija, a paketi se moraju isporučiti u kontejnerima tako da su osigurani od pomicanja.

Članak 20.

Pakovanje pirotehničkih sredstava mora biti označeno sukladno Europskom sporazumu cestovnom prijevozu roba u međunarodnom prometu („ADR”) i odredbama ovog Pravilnika.

Pored oznaka iz stavka 1. ovog članka na pakovanju pirotehničkih sredstava mora se nalaziti:

- naziv dotičnog pirotehničkog sredstva;
- naziv (ime) i adresa proizvođača ili uvoznika;
- razred u koji je razvrstano pirotehničko sredstvo;
- broj rješenja kojim je odobreno stavljanje u promet pirotehničkog sredstva;

- oznaka opasnosti i opis opasnosti.

III ISPITIVANJE PIROTEHNIČKIH SREDSTAVA

a) Opći uvjeti

Članak 21.

Proizvođač odnosno uvoznik mora, prije stavljanja u promet, ispitati ispunjava li pirotehničko sredstvo uvjeta propisane ovim Pravilnikom.

Ispitivanje pirotehničkih sredstava iz stavka 1. ovog članka na zahtjev proizvođača ili uvoznika obavlja stručna ustanova ovlaštena od Ministarstva unutarnjih poslova (u tekstu koji slijedi: ovlaštena od Ministarstva unutarnjih poslova (u tekstu koji slijedi: ovlaštena ustanova).

Troškove ispitivanja pirotehničkog sredstva snosi proizvođač ili uvoznik.

Članak 22.

Za svako ispitivanje pirotehničkog sredstva ovlaštena ustanova, metodom izuzimanja uzroka koju je usvojila komisija iz članka 16. Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati ustanove za ispitivanje eksplozivnih tvari, izuzima iz proizvedene serije ili uvezene količine onoliko uzoraka pirotehničkih sredstava koliko je potrebno da bi se obavilo ispitivanje određenog tipa pirotehničkog sredstva prema ovom Pravilniku.

O izuzimanu uzoraka pirotehničkih sredstava vodi se zapisnik u kojem se navodi tko je, kada i gdje izuzeo uzorke, koji tipovi pirotehničkog proizvoda te iz koje proizvedene serije ili uvezene količine su izuzeti uzorci i koja količina je izuzeta.

Prije izuzimanja uzoraka pirotehničkih sredstava ovlaštena ustanova koja izuzima uzorke, dužna je o mjestu i vremenu izuzimanja pismeno obavijestiti Ministarstvo unutarnjih poslova najkasnije pet dana prije izuzimanja.

a) Postupak ispitivanja pirotehničkih sredstava

Članak 23.

Ispitivanje pirotehničkog sredstva sastoji se od:

- ispitivanja sigurnosti pri rukovanju;
- mjerenja jačine zvuka prilikom eksplozije;
- mjerenja vremena kašnjenja aktiviranja pirotehničkog sredstva (ako je potreban

vremenski pomak paljenja);

- ispitivanja kemijskog sastava te vrsta i količina pojedinih pirotehničkih smjesa;
- ocjene opasnosti od djelovanja pirotehničkog sredstva;
- mjerenja visine dometa aktiviranog pirotehničkog sredstva;
- mjerenja veličine rasprsnutih dijelova pirotehničkog proizvoda koji padaju na tlo;
- ispitivanja načina pakiranja i kvalitete jediničnog pakiranja;
- ispitivanja zaštite od nenamjernog paljenja;
- pregleda tvorničke dokumentacije za izradu pirotehničkih sredstava.

Članak 24.

Provjera sigurnosti pri rukovanju pirotehničkim sredstvom obavlja se vizualnim pregledom smještaja upaljača koji mora biti tako postavljen ili zaštićen da ne može doći do samozapaljenja zbog trenja pri prijevozu i rukovanju.

Provjera aktiviranja pirotehničkog sredstva sastoji se od paljenja najmanje 5 pirotehničkih proizvoda, pri čemu ne smije doći do zatajenja paljenja ni na jednom od ispitanih uzoraka.

Članak 25.

Jačina zvuka prilikom eksplozije pirotehničkog sredstva mjeri se na dva uzorka pirotehničkih sredstava tako da se aktivirano pirotehničko sredstvo postavi na tlo, a jačina zvuka mjeri se fonometrom na udaljenosti 8 m od mjesta aktiviranja na visini od jedan m iznad tla pri čemu izmjerene vrijednosti ne smiju prelaziti vrijednosti propisane ovim Pravilnikom.

Članak 26.

Mjerenje vremena kašnjenja aktiviranja pirotehničkog sredstva obavlja se na 5 uzoraka pirotehničkih sredstava pomoću elektroničkog sata, aktiviranog u trenutku zapaljenja inicijalne smjese ili fitilja te zaustavljanjem prilikom aktiviranja (eksplozije ili polijetanja u zrak) pirotehničkog sredstva pri čemu vrijeme kašnjenja kod svih ispitanih uzoraka mora biti veće od najmanje dopuštenog vremena utvrđenog ovim Pravilnikom.

Vrijeme kašnjenja iz stavka 1. ovog članka mjeri se s točnošću od 0,1 sekundu.

Rezultati ispitivanja iz stavka 1. i 2. ovog

članka moraju ispunjavati uvjete propisane ovim Pravilnikom.

Članak 27.

Ispitivanje kemijskog sastava pirotehničkih smjesa obavlja se od odgovarajućom kemijskom analizom.

Količina pirotehničkih smjesa u uzorku određuje se nakon delaboracije vaganjem.

Rezultati ispitivanja iz stavka 1. i 2. ovog članka moraju ispunjavati uvjete propisane ovim Pravilnikom.

Članak 28.

Ocjena opasnosti od djelovanja pirotehničkog sredstva obavlja se na dva aktivirana uzorka pirotehničkog sredstva te se iskustvenom metodom ocjenjuju mogući negativni učinci pirotehničkog sredstva na ljude i okoliš.

Članak 29.

Mjerenje visine dometa aktiviranog pirotehničkog sredstva obavlja se na 5 aktiviranih uzoraka pirotehničkog sredstva, a rezultati moraju ispunjavati uvjete propisane člankom 3. ovog Pravilnika.

Članak 30.

Ispitivanje načina pakiranja i kvalitete jediničnog pakiranja pirotehničkog sredstva obavlja se tako da se kontrolira otpornost u transportu i to dvosatnim tresenjem (jedan podizaj u sekundi) jednog jediničnog pakiranja pirotehničkog sredstva na kojem za vrijeme testiranja ne smije doći do bitne promjene funkcije pirotehničkog sredstva (aktiviranja ili uništenja).

Osим kontrole iz stavka 1. ovog članka, jedinično pakiranje kontrolira se glede sigurnosti od namjernog zapaljenja pirotehničkog sredstva tako da se pirotehničko sredstvo izloži plamenu šibice na osiguranom mjestu u trajanju gorenja jedne šibice, pritiskanjem žareće cigarete na osiguranom mjestu jediničnog pakiranja u trajanju tri minute te padu 10 kg teškog utega s visine od jedan m na jedinično pakiranje pirotehničkog sredstva.

Za vrijeme ispitivanja iz stavka 2. ovog članka ne smije doći do zapaljenja pirotehničkih sredstava u jediničnom pakiranju.

Članak 31.

Ovlaštena ustanova obavlja pregled tehničke dokumentacije za izradu pirotehničkog sredstva i uspoređuje projektirane veličine s rezultatima dobivenih ispitivanjima.

Ako postoje razlike između projektiranih veličina i rezultata dobivenih ispitivanjima proizvođača, odnosno uvoznika dužan je uskladiti razlike tako da promijeni tehničku dokumentaciju.

b) Posebna ispitivanja pirotehničkih proizvoda

Članak 32.

Ispitivanje pirotehničkih smjesa ugrađenih u pirotehničko sredstvo obuhvaća kontrolu sigurnosti od samozapaljenja u otvorenoj ili zatvorenoj epruveti kroz 48-satno zagrijavanje na temperaturi od 75° C pri čemu ne smije doći do zapaljenja.

Članak 33.

Posebno ispitivanje pirotehničkog sredstva razreda I. obuhvaća:

1. Vaganje zajedničke mase pirotehničke smjese dobivene delaboriranjem pirotehničkog sredstva;
2. Mjerenje debljina stijenke petarde nakon delaboracije (kod se ispituje petarda);
3. Pregled rasprsnutih dijelova pirotehničkog proizvoda u krugu od 8 metara i njihova klasifikacija prema opasnosti.

Članak 34.

Posebno ispitivanje pirotehničkih proizvoda razreda II. obuhvaća:

1. Vaganje zajedničke mase pirotehničke smjese dobivene delaboriranjem pirotehničkog sredstva;
2. Mjerenje debljina stijenke petarde nakon delaboracije (kad se ispituje petarda);
3. Pregled rasprsnutih dijelova pirotehničkog proizvoda u krugu od 8 metara i njihova klasifikacija prema opasnosti.

Članak 35.

Posebno ispitivanje pirotehničkih proizvoda razreda III. obuhvaća:

1. Vaganje zajedničke mase pirotehničke smjese dobivene delaboriranjem pirotehničkog

sredstva;

2. Pregled rasprsnutih dijelova pirotehničkog proizvoda u krugu od 8 metara i njihova klasifikacija prema opasno

Članak 36.

Rezultati dobiveni ispitivanjima ne smiju odstupati od uvjeta propisanih ovim Pravilnikom.

Iznimno, za proizvedenu seriju ili uvezenu količinu može se dati pozitivno mišljenje, ako rezultati ispitivanja na jednom ispitanom uzorku odstupaju od uvjeta propisanih ovim Pravilnikom ali ne za više od $\pm 5\%$.

Iznimno, uz suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova, kad dobiveni rezultati kod jednog uzorka odstupaju više od dopuštenih u stavku 2. ovog članka, mogu se za ispitivanje ponovno izuzeti nove količine uzoraka iz uvezene količine ili iz proizvedene serije istog proizvoda.

U slučaju iz stavka 3. ovog članka ispitivanje se ponavlja samo za one karakteristike pirotehničkog sredstva koje nisu zadovoljile prvo ispitivanje, a svi izuzeti uzorci moraju u potpunosti zadovoljiti ispitivanje.

Članak 37.

Ovlaštena ustanova prilikom ispitivanja dužna je voditi zapisnik o ispitivanju koji minimalno sadrži:

- tvornički naziv, vrstu i oznaku pirotehničkog sredstva;
- datum i godinu proizvodnje pirotehničkog sredstva;
- podatke o količini ispitivanih pirotehničkih sredstava;
- datum ispitivanja;
- ime i prezime i struku osobe koja je obavila ispitivanje;
- rezultate koji su dobiveni tijekom ispitivanja za svaki proizvod posebno;
- naziv i oznaku tehničke dokumentacije pirotehničkog sredstva;
- meteorološke uvjete prilikom ispitivanja (temperatura, vlaga, tlak i si.);
- mjeriteljske uvjete ispitivanja (vrste mjernih instrumenata i uređaja s podacima o umjerenju i si.);
- naziv propisa, normi i radnih postupaka po kojima je ispitivanje obavljeno.

Zapisnik o ispitivanju iz stavka 1. ovog članka potpisuje osoba koja je ispitivanje obavila i odgovorna

osoba u ovlaštenoj ustanovi.

Članak 38.

Nakon ispitivanja pirotehničkog sredstva ovlaštena ustanova sastavlja izvješće o ispitivanju koje sadrži podatke o:

- pirotehničkom sredstvu koje se ispitivalo (tvornički naziv i tvornički ili kataloški broj, vrsta i tip, godina proizvodnje, način uporabe, namjene i si.);
- proizvođaču i/ili uvozniku, naziv i sjedište;
- izuzimanju uzoraka (broj i datum zapisnika o izuzimanju uzoraka);
- propisima po kojima je obavljeno ispitivanje odnosno postupku ispitivanja;
- rezultatima ispitivanja;
- mjestu i datumu izdavanja izvješća o ispitivanju.

Izvješće o ispitivanju iz stavka 1. ovog članka potpisuje osoba koja je obavila ispitivanje i odgovorna osoba u ovlaštenoj ustanovi i ovjerava pečatom.

Članak 39.

Ovlaštena ustanova nakon provedenog ispitivanja, na temelju dobivenih rezultata, izdaje stručno mišljenje koje minimalno sadrži:

- naziv ovlaštene ustanove;
- zakonska osnova za izdavanje stručnog mišljenja i broj rješenja kojim je ovlaštena od Ministarstva unutarnjih poslova za takva ispitivanja;
- ocjenu rezultata ispitivanja i ocjenu podudarnosti s projektiranim veličinama;
- tvornički naziv, oznaku i tvornički (kataloški) broj pirotehničkog sredstva;
- naziv propisa prema kojim je ispitivano pirotehničko sredstvo;
- razred u koji se ispitano pirotehničko sredstvo predlaže razvrstati;
- broj i godinu izdavanja;
- primjenu i eventualna ograničenja u uporabi pirotehničkih sredstava;
- rok uporabe ispitanog pirotehničkog sredstva;
- sigurnosne mjere koje mora poduzeti korisnik pirotehničkog sredstva pri uporabi;
- rok i uvjete važenja izdatog stručnog mišljenja.

Sastavni dio mišljenja iz stavka 1. ovog članka čini i izvješće o ispitivanju pirotehničkog proizvoda iz članka 39. ovog Pravilnika.

Sva stručna mišljenja o ispitivanju pirotehničkih sredstava ovlaštena ustanova dužna je dostaviti

Ministarstvu unutarnjih poslova.

Članak 40.

Ovlaštena ustanova može izdati pozitivno mišljenje za pirotehničko sredstvo, samo u slučaju kada se ispitivanjem utvrdi da pirotehničko sredstvo udovoljava propisima i normama, sukladno zakonu.

IV. NADZOR KVALITETE PIROTEHNIČKIH SREDSTAVA

Članak 41.

Nadzor kvalitete ispitanih i odobrenih pirotehničkih sredstava obavlja se najmanje jednom godišnje, a iznimno jednom u dvije godine.

U rješenju o odobrenju za stavljanje u promet pirotehničko sredstva utvrditi će se rok u kojem će se obaviti nadzor kvalitete.

Nadzor kvalitete pirotehničkog sredstva obavlja ovlaštena ustanova na zahtjev Ministarstva unutarnjih poslova ili proizvođača odnosno uvoznika.

Troškove nadzora kvalitete pirotehničkog sredstva snosi proizvođač, odnosno uvoznik.

O obavljenom nadzoru kvalitete pirotehničkog proizvoda vodi se zapisnik čiji je sadržaj propisan člankom 38. ovog Pravilnika.

Članak 42.

Nadzorom kvalitete utvrđuje se zadovoljava li odobreno pirotehničko sredstvo uvjete glade:

- vremena kašnjenja aktiviranja pirotehničkog sredstva;
- ukupne količine i kemijskog sastava pirotehničke smjese;
- jačine zvuka prilikom eksplozije;
- razreda u koje je razvrstano.

Nadzor iz stavka 1. ovog članka utvrđuje se ispitivanjem na dva uzorka pirotehničkog sredstva, a svi ispitani uzorci moraju zadovoljiti zahtjeve koju su određeni ovim Pravilnikom.

Članak 43.

Ovlaštena ustanova nakon provedenog nadzora kvalitete izdaje nalaz koji minimalno mora sadržavati:

- tvornički naziv (tip) i tvornički (kataloški) broj pirotehničkog sredstva;
- razred u koji je ispitano pirotehničko sredstvo

razvrstano;

- vrijeme uporabe ispitano pirotehničkog sredstva;
- sigurnosne mjere koje mora poduzeti korisnik pirotehničkog sredstva pri uporabi;
- ocjenu rezultata ispitivanja te ocjenu podudarnosti s projektiranim veličinama;
- zaključak zadovoljava li kvaliteta pirotehničkog sredstva uvjete propisane ovim Pravilnikom.

Na temelju pozitivnog nalaza iz stavka 1. ovog članka, Ministarstvo unutarnjih poslova produžava valjanost rješenja o stavljanju u promet.

Na temelju negativnog nalaza iz stavka 1. ovog članka, Ministarstvo unutarnjih poslova izdaje rješenje o zabrani stavljanju u promet kontroliranog pirotehničkog sredstva.

V. KAZNE ODREDBE

Članak 44.

Novčanom kaznom u iznosu od **10.000,00** KM kaznit će se za prekršaj:

1. ovlaštena ustanova, ako se provjerom utvrdi daje izdala pozitivno stručno mišljenje za pirotehničko sredstvo koje ne udovoljava propisima i normama sukladno zakonu (članak 40.);
2. proizvođač ili uvoznik ako ne obavi nadzor kvalitete pirotehničkog sredstva u roku koji je određen rješenjem ili na zahtjev Ministarstva unutarnjih poslova (članak 40.).

Za prekršaj iz stavka 1. prve alineje ovoga članka, učinjen u povratu drugi put, stručnoj ustanovi uz novčanu kaznu izreći će se i mjera zabrane ispitivanja eksplozivnih tvari u trajanju 6 mjeseci.

Za prekršaj iz stavka 1. prve alineje ovoga članka, učinjen u povratu treći put, stručnoj ustanovi uz novčanu kaznu izreći će se i mjera trajne zabrane obavljanja ispitivanja eksplozivnih tvari.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 45.

Pirotehnička sredstva ispitana od strane ovlaštene ustanove prije donošenja ovog Pravilnika, ne moraju se ponovno ispitati, ali se mora obaviti nadzor kvalitete pirotehničkog sredstva u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Članak 46.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama Hercegbosanske županije”.

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosne i Hercegovine

KANTON 10

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

Broj: 02-1-021.9882/13.

Livno, 08. studeni 2013. godine

Ministar
Mario Lovrić
